

UNIVERSITEIT GENT
FACULTEIT POLITIEKE EN SOCIALE WETENSCHAPPEN

TOMMEKE, TOMMEKE, TOMMEKE, WAT DOE JE NU?
EEN EXPLORATIEVE STUDIE NAAR STORYTELLING
IN DE BERICHTGEVING OVER TOM BOONEN
IN DE VLAAMSE KRANTEN

Wetenschappelijke verhandeling

aantal woorden: 23.571

KORNEEL VERVAECKE

MASTERPROEF COMMUNICATIEWETENSCHAPPEN
afstudeerrichting JOURNALISTIEK

PROMOTOR: DR. ANNELORE DEPREZ

COMMISSARIS: LIC. TIM HOEBEKE

COMMISSARIS: LIC. TOM EVENS

ACADEMIEJAAR 2008 - 2009

Voorwoord

Aan het begin van deze masterproef is een woord van dank zeker op zijn plaats. Voor het volbrengen van deze opdracht kon ik namelijk rekenen op de steun van een heleboel mensen.

In de eerste plaats gaat mijn dank uit naar Tim Hoebeke en mijn promotor, Dr. Annelore Deprez. Hun hulp en begeleiding was enorm belangrijk doorheen het hele proces. Van begin tot eind volgden zij de totstandkoming van deze masterproef nauwgezet op en stuurden bij waar dat nodig was. De snelle reacties en de grondigheid van hun commentaren werden erg gewaardeerd.

Daarnaast wil ik ook mijn dank betuigen aan familie en vrienden.

In het bijzonder mijn zus Liesbet, die altijd klaarstond met hulp en goede raad en op de lastige momenten voor steun en motivatie zorgde, en Mattias voor het nalezen van de tekst.

Ik ben natuurlijk ook mijn ouders heel dankbaar voor alle kansen die ze mij bieden en hun steun op allerlei manieren.

Tot slot mag ik ook mijn huisgenoten in Gent niet vergeten. De goede sfeer maakte het een heel stuk makkelijker om de moed erin te houden.

Dankjewel!

Inhoudstafel

Voorwoord	2
Inhoudstafel	3
Abstract	5
1. Inleiding	6
2. Literatuurstudie	8
2.1. Storytelling	8
2.1.1. Het skelet waaraan het ‘vlees’ van het nieuwe verhaal wordt opgehangen	9
2.1.2. Drie functies van storytelling	10
2.1.3. Storytelling en objectiviteit	12
2.1.4. Storytelling als bevestiging van het status-quo	13
2.2. Mythes	15
2.2.1. Nieuws als mythe	16
2.2.2. De zeven “master myths”	17
2.2.3. Het slachtoffer	17
2.2.4. De goede moeder	18
2.2.5. De andere wereld	18
2.2.6. De zondvloed	18
2.2.7. De held	19
2.2.8. De bedrieger	23
2.2.9. De zondebok	25
2.3. Besluit	28
3. Tom Boonen	30
3.1. De beginjaren	30
3.2. De successen	30
3.3. De problemen	31
3.4. De heropstanding	31
3.5. De geschiedenis herhaalt zich	32
4. Onderzoeksopzet	33
4.1. Operationalisering van de elementen	34
4.2. Metaforen	38
5. Analyse	39
5.1. Algemeen	39

5.1.1.	Periode	39
5.1.2.	Datum	39
5.1.3.	Krant	40
5.1.4.	Auteur	40
5.1.5.	Aantal woorden.....	40
5.1.6.	Conclusie	41
5.2.	De heldenmythe.....	42
5.2.1.	Nederige afkomst.....	42
5.2.2.	Sociale waarden.....	43
5.2.3.	Queeste	45
5.2.4.	Beproevingen.....	47
5.2.5.	Misstappen verklaren of verdedigen.....	48
5.2.6.	Aanvaarden van de boetedoening	49
5.2.7.	Belangrijke overwinning	49
5.2.8.	De media berichten opnieuw positief	51
5.2.9.	Celebrity-status	52
5.2.10.	Rolmodel	53
5.2.11.	Conclusie bij de heldenmythe.....	54
5.3.	De mythe van de bedrieger/zondebok	58
5.3.1.	Leven vol fouten	58
5.3.2.	Wild beest en slachtoffer	59
5.3.3.	Geanticipeerd op de vernedering	61
5.3.4.	Overgang naar beroemdheid en rijkdom	62
5.3.5.	Onafgewerkt	63
5.3.6.	De straf is terecht.....	64
5.3.7.	Omgekeerd rolmodel	65
5.3.8.	Conclusie bij de mythe van de bedrieger/zondebok	66
5.4.	Metaforen	68
6.	Besluit	69
	Lijst van de onderzochte artikels.....	71
	Bibliografie.....	75
	BIJLAGE 1: TABELLEN	78
	BIJLAGE 2: GRAFIEKEN	99
	BIJLAGE 3: CODEERFORMULIER.....	103

Abstract

Nieuws is mythe. Dat is de stelling die aan de basis ligt van deze masterproef. In onze literatuurstudie over storytelling ontdekken we dat eeuwenoude verhalen vandaag nog steeds verteld worden in een moderne vorm, het nieuws. Door gebruik te maken van die ‘mythes’ wordt het nieuws voor de lezer begrijpelijk en boeiend gemaakt. Aan de hand van verhalen definieert een samenleving ook zichzelf en onderscheidt ze zich van andere sociale groepen.

In het werk van Jack Lule ontdekken we zeven ‘mastermyths’ die regelmatig in het nieuws aan bod komen: het slachtoffer, de goede moeder, de andere wereld, de zondvloed, de held, de bedrieger en de zondebok.

Aan de hand van een kwalitatieve discoursanalyse onderzoeken we daarna of de storytelling-theorie ook geldt in de Vlaamse media. In twee Vlaamse kranten, Het Nieuwsblad en Het Laatste Nieuws, kijken we of er gebruik gemaakt wordt van storytelling. We focussen hiervoor op drie belangrijke weken in het verhaal van de Vlaamse wielrenner Tom Boonen: de week van zijn tweede overwinning in Parijs-Roubaix, de week waarin bekend wordt dat hij betrapt is op cocaïnegebruik en de week waarin hij voor de derde keer zegeviert in Parijs-Roubaix. Onze exploratieve studie toont aan dat de berichtgeving over de wielrenner behoorlijk goed het patroon volgt van de klassieke heldenmythe. Hij wordt dus voorgesteld als een moderne held.

In de periode waarin Tom Boonen betrapt wordt op cocaïne ontdekken we dat ook de samengestelde mythe van de bedrieger/zondebok in de verslaggeving aanwezig is. We beschouwen de aanwezigheid van deze mythe echter vooral als onderdeel van de beproevingen die Tom Boonen als held moet doorstaan.

We komen daarom tot het besluit dat ook in de Vlaamse kranten gebruik gemaakt wordt van storytelling en dat de berichtgeving over Tom Boonen de typische structuur van de heldenmythe vertoont.

1. Inleiding

Verspreid over de hele wereld en doorheen alle periodes van de geschiedenis werden en worden nog steeds verhalen verteld. Door gebruik te maken van deze ‘storytelling’ geeft een samenleving betekenis aan willekeurige en alleenstaande gebeurtenissen.

Al deze verhalen hebben een erg gelijkaardige inhoud en structuur. Verhalen van de Inca’s, Griekse drama’s, Oosterse verhalen... allen grijpen ze terug naar een aantal eeuwige verhalen: ‘mythes’. Ook vandaag nog maken deze mythes deel uit van onze samenleving. De eeuwenoude verhalen hebben een moderne vorm aangenomen in het nieuws van elke dag. Verhalen over rampen, helden, bedriegers... komen we bijna dagelijks tegen in de nieuwsberichten.

Nieuws werd vroeger reeds bestudeerd als mythe, vooral in de culturele studies van de jaren 1970 en 1980 (Lule, 2001, p. 7). Auteurs als Roland Barthes en Marshall McLuhan ontdekten al het gebruik van mythes in de dagelijkse berichtgeving. Dit onderzoek doofde echter uit en de aandacht verschoof naar andere onderwerpen.

Recenter is het vooral Jack Lule die zich heeft toegelegd op het onderzoek naar storytelling en mythes in het nieuws. In zijn werk ‘Daily News, Eternal Stories’ uit 2001 beschrijft hij zeven belangrijke mythes en illustreert hij hoe elk van deze mythes in het nieuws van vandaag aanwezig is.

Naast het werk van Lule is er echter weinig onderzoek verricht naar de concrete aanwezigheid van eeuwenoude verhalen in de journalistiek, en zeker niet in de Vlaamse media. Dit is dan ook de reden waarom deze masterproef sterk steunt op de theorie van Lule en zijn naam vaak zal terugkomen in de literatuurstudie.

In deze masterproef gaan we op zoek naar storytelling in de Vlaamse kranten. We gebruiken hiervoor het verhaal van wielrenner Tom Boonen. We zoeken een antwoord op deze onderzoeksvragen: Wordt er in de berichtgeving over Tom Boonen gebruik gemaakt van storytelling? Vinden we in de nieuwsberichten over Tom Boonen één of meerdere mythes terug? Is er een verschil tussen de kranten onderling?

In 2008 won Tom Boonen Parijs-Roubaix. Enkele weken later wordt hij betrap op het gebruik van cocaïne. In 2009 won hij dan opnieuw Parijs-Roubaix. We vermoeden dat we in het verhaal van Tom Boonen daarom drie mythes kunnen terugvinden: de held, de bedrieger en de zondebok.

Dit zorgt ervoor dat we onze onderzoeksvragen verder specificeren: Wordt in de berichtgeving over Tom Boonen gebruik gemaakt van de mythe van de held? Of berichten de Vlaamse kranten over Tom Boonen als een bedrieger en een zondebok? En is er een verschil tussen de periodes waarin hij Parijs-Roubaix won en het moment waarop hij betrap wordt op cocaïne?

Dit onderzoek is natuurlijk enkel exploratief. Deze masterproef heeft niet de tijd en de ruimte om de onderzoeksvragen tot in de kleinste details te onderzoeken. Het is ook niet mogelijk om alle artikels uit alle kranten te gaan bekijken. Daarom selecteren we drie onderzoeksweken uit twee kranten die een uitgebreide sportverslaggeving hebben.

Toch kan dit onderzoek wijzen op de aanwezigheid van eeuwenoude mythes in de nieuwsberichtgeving van vandaag, wat belangrijke implicaties kan hebben voor het beeld van de journalistiek in Vlaanderen.

Het eerste deel van deze masterproef bestaat uit een literatuurstudie over storytelling en mythes.

We bespreken wat storytelling precies inhoudt, wat de functies van storytelling zijn en hoe storytelling zicht verhoudt tot objectiviteit en het status-quo.

Daarna gaan we in op nieuws als mythe en bespreken we de zeven ‘mastermyths’ die Lule onderscheidde: het slachtoffer, de goede moeder, de andere wereld, de zondvloed, de held, de bedrieger en de zondebok.

We beschrijven kort de carrière van Tom Boonen, van zijn begin als beloftevolle jonge renner, tot zijn overwinningen in Parijs-Roubaix en de cocaïne verhalen.

In het derde deel bespreken we onze onderzoeksopzet. We leggen uit op welke manier we ons onderzoek hebben aangevat en waarom we deze keuzes hebben gemaakt.

Tot slot geven we een uitgebreide analyse van de resultaten van ons onderzoek. We beschrijven daarbij eerst een aantal algemene gegevens. Daarna gaan we in op de mythe van de held en de mythe van de bedrieger/zondebok afzonderlijk.

2. Literatuurstudie

2.1. Storytelling

“Ancient myths have taken modern form on the front page” (Lule, 2001, p.2)

Journalisten zijn vertellers. Ze verzamelen feiten en gegevens over een gebeurtenis en verwerken die in een verhaal dat aan het publiek wordt verteld. Wanneer dat publiek de krant leest, naar het journaal kijkt of het radionieuws beluistert, wordt het dus geïnformeerd via verhalen. Nieuws bereikt ons als een verhaal, als het relaas van een gebeurtenis (Lule, 2001, p.3). Opvallend hierbij, merkt Robert Darnton (1975, p.189) op uit zijn ervaring als reporter, is dat vele verhalen erg gelijkaardig zijn. We hebben zelfs soms de indruk dat we een bericht al eerder gehoord hebben. Die overeenkomst tussen nieuwsberichten ziet Dan Berkowitz (1997, p.321) ook doorheen de geschiedenis. Nieuwsverhalen uit het verleden blijken veel gemeenschappelijk te hebben met die van vandaag.

Recenter ontdekte Jack Lule (2001, p.1-2) opmerkelijke gelijkenissen tussen verhalen doorheen geschiedenis, continenten en culturen. Hij haalt het voorbeeld aan van het zondvloedverhaal. Het verhaal van een Noord Amerikaanse stam en een Incaverhaal komen sterk overeen met het verhaal van Noah en de ark uit de Bijbel. Datzelfde verhaal is echter ook terug te vinden in de verslaggeving van The New York Times over de verwoesting van Centraal Amerika in 1998.

Journalisten maken deel uit van een lange traditie van ‘storytelling’, zegt Lule (2001, p.2-3). Het zondvloedverhaal is één van de eeuwige verhalen van de mens, een eeuwenoude mythe, een tijdloos archetype. Deze verhalen hebben de mens sinds zijn bestaan geëntertand, geïnformeerd... Ze werden verteld rond prehistorische kampvuren, in drama’s uit de Griekse Oudheid, in epische Romeinse gedichten, in Hindu-verzen – en worden vandaag nog steeds verteld, in het nieuws.

Dat is overigens niet alleen het geval bij natuurrampen. In zijn case study van een moordzaak in Amerika, ontdekte James Ettema dat, ondanks de eigenaardigheid van de omstandigheden, het verhaal een schoolvoorbeeld was van een tragedie en zo zijn uitzonderlijke karakter oversteeg: *“The account of a specific tragedy transcends the facts to become a meditation on the inevitability, yet uncertainty of death”* (Ettema, 2005, p.137).

Oeroude mythes hebben dus een moderne vorm aangenomen op de voorpagina’s (Lule, 2001, p.2). Veel van de mythische kwaliteiten van nieuws, zeggen Bird & Dardenne (1997, p.338), vloeien voort uit “resonantie”. Met resonantie bedoelen ze het gevoel dat we steeds opnieuw dezelfde verhalen schrijven of lezen. Elke nieuwe versie wordt gevoed door de mythe, maar draagt tegelijk ook bij aan de totaliteit van de mythe. Nieuwsberichten ontstaan uit de cultuur waarin ze geschreven worden en

dragen tegelijk bij aan de constructie van de gemeenschappelijke ‘grote verhalen’ of mythes (Phillips, 2007, p.8).

Ook televisie is één van de media die gebruikt worden voor het overbrengen van de mythes van deze tijd (Smith, 1997, p.332). Omdat deze masterproef een onderzoek is naar storytelling in de Vlaamse kranten, zullen wij onze aandacht echter in de eerste plaats op de geschreven pers richten.

2.1.1. Het skelet waaraan het ‘vlees’ van het nieuwe verhaal wordt opgehangen

“A skeleton on which to hang the flesh of the new story” (Bird & Dardenne, 1997, p.339)

Op basis van zijn eigen ervaring beweert Darnton (1975, p.189) dat journalisten bij het maken van een nieuwsbericht terugvallen op het traditioneel repertoire van genres. Ook Michael Schudson (2007, p.253) stelt dat nieuws de gebeurtenissen in de wereld vertelt door ze op te nemen in bestaande culturele categorieën. De journalist heeft een groot aantal culturele categorieën waaruit hij kan kiezen, maar meestal bepaalt het karakter van de gebeurtenis zelf welke categorie de journalist kiest.

Sommige verhalen blijken dus fundamenteel te zijn voor de mens en zijn waarschijnlijk gebaseerd op de gedeelde ervaringen van het mens-zijn (Lule, 2001, p.30). We produceren en begrijpen, vertellen en hervertellen verhalen gebaseerd op deze ervaringen. Nieuws, aldus Lule (2001, p.31), is de moderne herhaling van deze verhalen. Nieuws is de laatste echo van eeuwenoude verhalen. Journalisten, als vertellers, kunnen niet anders dan op deze fundamentele verhalen terugvallen.

Bird & Dardenne (1997, p.339) zien deze verhalen, genres of culturele categorieën als het skelet waaraan het ‘vlees’ van het nieuwe verhaal wordt opgehangen. Het is de structuur die in talloze verhalen doorheen de tijd en culturen dezelfde blijft, en waar de kenmerken van een nieuwe gebeurtenis in ingepast worden.

Kranten en magazines brengen de gebeurtenissen dus in de context van bestaande wereldverhalen. Deze kleuren onvermijdelijk niet alleen *wat* er bericht wordt, maar ook *hoe* het bericht wordt (Phillips, 2007, p.2). Met andere woorden, fundamentele verhalen oefenen invloed uit op storytelling (Lule, 2001, p.30): *“As writers and societies attempt to understand and express their experience of the world, they consciously and unconsciously draw upon the special stories, the commonly shared, universally understood stock of archetypal stories.”*

“All the news that fits we print” (Darnton, 1975, p.192)

Het verhaal van een gebeurtenis neemt eigenlijk al zijn vorm aan nog voor het eerste woord geschreven is. Journalisten benaderen de gebeurtenis met verhalen reeds in het achterhoofd (Lule, 2001, p. 29). Het maken van nieuws, zegt ook Darnton (1975, p. 189), wordt sterk beïnvloed door stereotypen en percepties van wat “het verhaal” zou moeten zijn.

Doordat het verhaal zich al op voorhand in het hoofd van de journalist gevormd heeft, gaat hij de gebeurtenis zo benaderen dat alle elementen in dat verhaal passen. Het verhaal bepaalt zo de keuze van personen die geïnterviewd worden, de manier waarop de interviews plaatsvinden en gestructureerd worden en het type informatie dat verzameld zal worden (Ekström, 2000, p.473).

Storytellers selecteren dus materiaal op basis van de verhaallijn. Het nieuwsbericht bevat de elementen die in het verhaal passen en negeren doorgaans de rest (Ekström, 2000, p.474). Volgens Ekström (2000, p.475) doen reporters in de nieuwe journalistieke cultuur geen interviews meer. In plaats daarvan verzamelen ze uitspraken die goed passen in het verhaal.

2.1.2. Drie functies van storytelling

“Stories make news possible for readers and viewers” (Lule, 2001, p.32)

Journalisten passen een nieuwe gebeurtenis in in een bestaand verhaal. Op die manier plaatsen ze in de eerste plaats losse feiten in begrijpbare categorieën en kunnen ze de gebeurtenis op een begrijpelijke manier vertellen. Ze ‘temmen’ de anarchie van gebeurtenissen dus aan de hand van beschikbare culturele, narratieve vormen (Schudson, 2007, p.253-254). Verhalen geven ons modellen waardoor we de realiteit, anderen en onszelf kunnen begrijpen (Ekström, 2000, p.474).

Ook Jack Lule (2001, p.32) ziet “het verhaal” als een ondergewaardeerd, maar essentieel onderdeel in het maken en begrijpen van nieuws. Verhalen maken nieuws gemakkelijker. Verhalen maken nieuws zelfs mogelijk. Zonder verhalen zou het voor redacteuren en reporters onmogelijk zijn om het nieuws te herkennen tussen duizenden dagelijkse gebeurtenissen. Verhalen maken nieuws dus mogelijk voor lezers, kijkers en luisteraars.

Door actuele gebeurtenissen te brengen in de structuur van een ‘eeuwig verhaal’, van een mythe, worden die gebeurtenissen begrijpelijk en leesbaar voor het publiek. Het actuele wordt namelijk voorgesteld als een bekend verhaal, een vertrouwde mythe. Nieuws is conventioneel, zegt Schudson (1982, p.98), en die conventies zorgen ervoor dat de boodschap leesbaar is. De boodschap past in de sociale wereld van schrijvers en lezers.

“We understand our lives and our world through story” (Lule, 2001, p.4)

Het verhaal in nieuws heeft, naast het begrijpbaar maken van de gebeurtenis, nog een tweede belangrijke functie. Het nieuws, net als de mythe, leert zijn publiek welke sociale en culturele waarden belangrijk zijn in de maatschappij waarin het nieuws verteld wordt. Via verhalen begrijpen we ons leven en onze wereld (Lule, 2001, p.4). Zelfs in de meest eenvoudige berichten van de dagelijkse journalistiek kunnen we belangrijke waarheden vinden over de culturele samenstelling van onze wereld (Ettema, 2005, p.131).

Die maatschappelijke waarden komen niet altijd expliciet in de nieuwsberichten aan bod. Volgens Bird & Dardenne (1997, p.335) is het vooral door de totaliteit van het nieuws als blijvend symbolisch systeem dat het publiek bepaalde waarden “aangeleerd” wordt, meer dan door zijn afzonderlijke componenten. Een enkel nieuwsbericht heeft misschien op zich geen echt grote impact, maar door de herhaling van datzelfde verhaal in actuele vormen heeft het een belangrijke invloed op het publiek.

Ook door de selectie van verhalen of de opeenvolging van feiten worden de morele boodschappen van het nieuws subtiel overgebracht (Ettema, 2005, p.143). Door bepaalde berichten te brengen en andere te laten vallen, brengen journalisten vaak onbewust sociale waarden over. Ook de opeenvolging van feiten kan een gebeurtenis in een bepaald perspectief plaatsen. Wanneer het nieuws echter van de voorpagina naar de redactionele pagina’s verschuift, zegt Ettema (2005, p.143), kunnen die morele boodschappen ook het onderwerp worden van reflectie. Dergelijke reflexiviteit is, volgens Ettema, een vorm van culturele zelfdefinitie.

“Telling a story which is exciting or dramatic enough to engage presumptive viewers” (Ekström, 2000, p.467)

Storytelling identificeert wat het verhaal is, maar het is belangrijk dat dit op een zodanige manier gebeurt dat men het publiek niet verliest (Schudson, 2007, p.256).

De competitie voor de aandacht van potentiële doelgroepen is sterk toegenomen en het probleem van aantrekkelijkheid voor het publiek is steeds belangrijker geworden (Ekström, 2000, p.465). De derde, communicatieve functie van storytelling is volgens Ekström (2000, p.467-468) dan ook het vertellen van een verhaal dat spannend of dramatisch genoeg is om het publiek aan te spreken. De betrokkenheid van het publiek is volgens deze auteur gebaseerd op de lust voor avontuur, het plezier van het horen van een verhaal, de neiging tot medeleven en het beleven van spanning en drama.

Niet iedereen staat positief tegenover deze derde, entertainende functie. Volgens Bird & Dardenne (1997, p.340-341) ontwikkelde zich een perceptie dat storytelling enkel goed is voor entertainment. Storytelling zou gereserveerd zijn voor gebeurtenissen die als “zacht” of human interest bestempeld

worden. Journalisten komen op die manier terecht tussen twee idealen: de eisen van de realiteit en de eisen van narrativiteit (Bird & Dardenne, 1997, p.343).

Deze twee idealen kunnen echter ook samengaan. Volgens Harm Larsen (in Ekström, 2000, p.489) wordt de huidige maatschappij gekenmerkt door een overvloed aan informatie, maar een tekort aan aandacht. Het publiek blijkt daardoor op zoek naar zowel informatie als fascinerende beelden en drama. Het is net door storytelling dat journalistiek probeert grip te krijgen op het massapubliek.

In *All the News That's Fit* klaagt Lou Dobbs (2004, p.48) aan dat men tegenwoordig geobsedeerd is door roddels en entertainment. In datzelfde artikel stelt Mitchell Stephens echter dat ook serieuze onderwerpen op een aangename manier verteld kunnen worden. Volgens Stephens zijn er genoeg mogelijkheden om ook belangrijke onderwerpen interessant te maken. Hij is ervan overtuigd dat er meer interesse zou zijn voor de serieuze thema's als de journalisten ze beter zouden aanbrenge.

2.1.3. Storytelling en objectiviteit

Zoals we hiervoor reeds vermeldden, gaan journalisten op zoek naar informatie die in de structuur van het verhaal past. In de nieuwe journalistieke cultuur nemen journalisten geen interviews af, ze verzamelen uitspraken die goed in het verhaal passen (Ekström, 2000, p.476). Schudson (1982, p.103) merkt hierbij echter op dat men er dan van uit gaat dat de journalist de belangrijke elementen uit een nieuwsgebeurtenis mag identificeren, kristalliseren en vereenvoudigen. Men gaat ervan uit dat de journalist gebeurtenissen in een ruimer tijdsframe moet plaatsen dan onmiddellijk van toepassing is. Volgens Schudson wordt daardoor de objectiviteit – dat men enkel mag schrijven wat een andere naïeve observator ter plaatse ook zou kunnen schrijven – opgegeven.

Nieuws in zijn ideale vorm is volgens Schudson (1982, p.110) enkel informatie, zonder vorm, enkel semantische betekenis, geen poëtische betekenis (Burke in Schudson, 1982, p. 110). Het is echter niet eenvoudig om deze te scheiden. De manier waarop een verhaal geschreven is, vertelt ons niet altijd expliciet wat de journalist denkt. Oordelen zitten meestal subtiel vervat in de manier waarop dat verhaal verteld wordt, in de narratieve benadering (Phillips, 2007, p.11). De inhoud wordt gekleurd omdat de vorm haar in bepaalde waarden en structuren duwt (Schudson, 1982, p.110).

Voor Lule (2001, p. 3) hoeft dit echter geen probleem te vormen. Volgens Lule wordt ons beeld van het nieuws gevormd door onze tijd. We doen alsof nieuws uitgevonden werd voor onze moderne tijden. We zien nieuws als informatie voor een informatiemaatschappij.

Daarnaast wordt, volgens Lule, ons beeld van het nieuws ook gevormd door waar we leven. We doen alsof nieuws uitgevonden werd voor de democratie. Nieuws is, voor ons, cruciaal voor het goed functioneren van het democratisch leven.

Als we echter nieuws als blijvende, duurzame verhalen zien, hoeft dat niet onverenigbaar te zijn met de perceptie van nieuws als informatie en in dienst van de democratie. Eeuwige verhalen bevatten ook informatie en kunnen zinvol zijn voor het democratische leven.

Sommige auteurs stellen dat alle journalistiek uiteindelijk een vorm van storytelling is (Ekström, 2000, p. 472). Alle informatie wordt geselecteerd, waardoor er niet één echte of ware vorm kan zijn. Vanuit dit perspectief gezien, worden alle berichten verteld (Phillips, 2007, p.3). Objectiviteit is vanuit deze visie dus onmogelijk.

Verhalen worden, gewild of ongewild, bewust of onbewust, door vele krachten vorm gegeven (Lule, 2001, p.28). Bij het toewijzen van het bericht, zorgen redacteurs en reporters ervoor dat ze het onderling eens zijn over “het verhaal”. Daarnaast zijn er nog veel andere factoren die een invloed uitoefenen en uiteindelijk bepaalt ook de lezer voor zichzelf wat het verhaal is. Daarbij spelen de eigen persoonlijkheid, vooroordelen en voorkeuren een belangrijke rol (Lule, 2001, p.33). Elke narratieve benadering nodigt de lezers uit om het verhaal op een bepaalde manier te zien, maar uiteindelijk zijn het de lezers zelf die het verhaal vormgeven en hun eigen oordelen maken op basis van de verhalen in hun eigen hoofd (Phillips, 2007, p.11).

Mats Ekström (2000, p.476) ziet in deze nieuwe journalistieke cultuur, waarbij uitspraken worden verzameld die in het verhaal passen, een teken dat de journalistiek meer onafhankelijk is geworden. Voor Ekström toont dit aan dat men geëvolueerd is van het eerder passief overbrengen van ideeën van anderen, naar een meer actieve en onafhankelijke journalistiek die de vrijheid neemt om zijn onderwerp te bewerken. Een positieve evolutie dus.

2.1.4. Storytelling als bevestiging van het status-quo

In zijn analyse van The New York Times stelt Lule (2001, p.7) zich de vraag of we van reporters en redacteurs van een dergelijke krant wel kunnen verwachten dat ze een structuur in vraag stellen die velen onder hen naar een hoog niveau van macht en prestige heeft gebracht. Wetenschappers zijn het er over eens dat nieuws de realiteit in een kader plaatst, waarbij bepaalde feiten benadrukt worden en andere niet eens vermeld. Op die manier promoten ze bepaalde politieke en morele overtuigingen en belemmeren ze andere (Ettema, 2005, p. 132). Volgens Lule (2001, p.36-37) vertelt het nieuws meestal de verhalen die de actuele situatie ondersteunen. Nieuwsberichten kunnen frauduleuze rechters bekritisieren, maar zullen zelden het juridisch systeem in vraag stellen. Op dezelfde manier kunnen nieuwsberichten verschillende meningen innemen omtrent de specifieke economische politiek van elke partij, maar die berichten zullen het vrije marktsysteem accepteren en zelfs vooronderstellen. Het nieuws bevestigt dus het status-quo.

Voor Tuchman (in Vincent, Crow & Davis, 1997, p.359) is dit zelfs het meest cruciale kenmerk van nieuws. Nieuws belemmert sociale verandering door de status-quo benadering te verspreiden van zelfs de meest versturende gebeurtenissen.

Dit gebeurt echter niet altijd bewust, zegt Phillips (2007, p. 9). Doorgaans zijn de verhalen die we vertellen normatief. Ze wijzen diegenen aan die afwijken van de norm en bestraffen hen. Personen en gebeurtenissen die ons gevoel bevestigen van hoe de zaken zouden moeten zijn, worden gevierd. Dit is in zulke mate opgenomen in onze manier van denken dat het wilskracht vraagt om de gebeurtenissen anders te bekijken. De normativiteit is dus niet altijd een bewuste keuze.

Ook Bird & Dardenne (1997, p.346) stellen dat media doorgaans het bestaande systeem legitimeren. Journalisten moeten volgens hen echter zo snel werken dat ze onvermijdelijk in de bestaande patronen terecht komen. Journalisten maken ook niet alleen gebruik van deze patronen, maar dragen er actief aan bij. Dit is een veel complexer proces dan een consensus- of manipulatief model, waarbij de media zich buiten een cultuur bevinden en er macht op uitoefenen. Volgens Bird & Dardenne maken media deel uit van een cultuur, maar met een zekere geprivilegieerde status. De actieve bijdrage van de media aan de bestaande patronen of mythes zal meest succesvol zijn als men informatie voorstelt op een manier die overeen komt met de bestaande mythes bij de lezers. Door elementen van het bericht in traditionele verhalen te passen, neemt de kans toe dat de aandacht van de lezers getrokken wordt en dat er iets uit geleerd wordt (Vincent, Crow & Davis, 1997, p.358).

Dit betekent niet dat storytelling altijd het status-quo ondersteunt. Volgens Lule (2001, p.37) kunnen sociale gebeurtenissen soms gebruikt worden om de sociale orde uit te dagen of zelfs te veranderen. Het nieuws kan soms een fundamentele verandering teweeg brengen. Lule zegt er echter direct bij dat dit niet vaak voorkomt.

2.2. Mythes

Zoals we hiervoor besproken hebben, is de belangrijkste eigenschap van storytelling in nieuwsberichten de aanwezigheid van onderliggende culturele categorieën, genres, fundamentele verhalen, of met de term die Jack Lule verkiest: mythes.

Auteurs als Roland Barthes en Marshall McLuhan bestudeerden vroeger reeds nieuws als mythe. De mythe was dan ook een belangrijk concept in de Amerikaanse en Britse culturele studies van de jaren 1970 en 1980 (Lule, 2001, p.7). Men stelde toen dat journalisten, bewust of onbewust, moderne ervaringen in mythische termen goten. Dit onderzoek viel echter stil en, op enkele uitzonderingen na, verschoof de aandacht van de wetenschappers naar andere onderwerpen. Toch is Lule (2001, p.7) ervan overtuigd dat mythes nog steeds verder leven in het nieuws en dat we nieuws nu meer dan ooit moeten benaderen als mythe.

Als we de betekenis van 'mythe' opzoeken in het Van Dale onlinewoordenboek krijgen we de volgende betekenis:

my·the [miete] de; v(m) -n, -s; 1. uit de oudste tijden ve volk stammende overlevering die de godsdienst en het bestaan van dat volk betreft; 2. gangbare, als onaantastbaar beschouwde, maar ongegronde opvatting (Van Dale)

Mythe wordt in het dagelijks gebruik dus vaak gezien als een verhaal waarin men gelooft, maar dat niet waarheidsgetrouw is. Mythe kan ook begrepen worden als een eeuwenoud verhaal over buitengewone mensen en al even ongewone gebeurtenissen. Nieuws daarentegen is een verslag van feitelijke gebeurtenissen en echte mensen. Nieuws en mythe vergelijken lijkt dus op het eerste zicht een vergelijking tussen zwart en wit of waar en onwaar (Lule, 2001, p.14).

Er is echter een verschil tussen deze populaire betekenis van mythe en de betekenis die Lule aan mythe geeft in zijn onderzoek. Voor Lule (2001, p.15) is mythe geen onwerkelijkheid. Mythe is geen vals geloof of een onwaar verhaal. Lule beweert ook niet dat nieuws regelmatig onware verhalen zou verspreiden of een twijfelachtige oorsprong zou hebben. Mythe is daarentegen het vertellen aan de mensheid van de grote menselijke verhalen, net als nieuws (Lule, 2001, p.15). Mythe is dus een waardevol en essentieel deel van het maatschappelijk leven. Het is een bijna heilig, maatschappelijk verhaal dat gebaseerd is op archetypische figuren en vormen, om zo een voorbeeldmodel aan te reiken voor het menselijk leven. Ook Wendy Doniger stelt dat mythes de specifieke en universele thema's van het menselijk leven blootleggen (Sanoff, 1991, p.49).

Die sociale voorbeeldrol is erg belangrijk voor mythes. Niet alle archetypische verhalen kunnen dan ook als mythe gezien worden. Een mythe bestaat pas wanneer het verhaal belangrijke sociale onderwerpen of idealen weerspiegelt (Lule, 2001, p.15). Het is dus zeker niet zo dat alle

nieuwsberichten een mythisch karakter hebben. Vele berichten hebben geen relatie met mythes (Lule, 2001, p.18).

Toch nemen journalisten een plaats in tussen de generaties van storytellers die de menselijke mythes vertellen en hervertellen (Lule, 2001, p.19). Meer dan enig ander medium is het dagelijks nieuws de belangrijkste weg voor het vertellen van mythes in onze moderne tijd.

Volgens Lule (2001, p.17) heeft elke samenleving nood aan mythes om de ultieme problemen van de mensheid te confronteren. Moderne samenlevingen doen zich echter “geavanceerder” voor dan andere samenlevingen. Men denkt dat de mythe deel is van oude en primitieve samenlevingen en dat men deze mythe zelf vervangen heeft door wetenschappelijke kennis, technologische ontwikkeling en objectieve verslaggeving over de wereld. En zoals Lule (2001, p.18) het terecht opmerkt: *“They fool themselves”*.

2.2.1. Nieuws als mythe

Nieuws is “the latest echo” van eeuwenoude mythes, zegt Lule (2001, p.31). Hij baseert zich hiervoor op drie belangrijke punten waarin nieuws en mythe overeenkomen.

Nieuws en mythe herhalen verhalen (Lule, 2001, p.19). Het nieuws zorgt, net als mythes voor de herhaling van berichten, het terugkomen van thema’s en gebeurtenissen. Nieuws brengt natuurlijk ook verhalen die nieuw en opvallend zijn, maar die berichten zijn niet écht nieuw, net als mythes. Meer dan enig ander medium drijft het nieuws op de rituele herhaling van verhalen.

Voor lezers kan dit het gevoel verklaren dat men bepaalde verhalen al eens gelezen heeft, het gevoel dat men bij de eerste blik al precies weet wat er verteld wordt (Lule, 2001, p.20). Voor journalisten kan dit het gevoel verklaren dat men verhalen schrijft die al voorheen geschreven werden.

Daarnaast vertellen zowel nieuws als mythe “echte” verhalen (Lule, 2001, p.20). Nieuws, zoals wij het kennen, plaatst natuurlijk een bijzondere nadruk op de waarheidsgetrouwheid. Vreemd genoeg heeft ook de mythe een voorkeur voor “het echte”. Moderne samenlevingen stellen mythes gelijk aan ongeloofwaardige verhalen, maar eeuwenlang maakte men een zorgvuldig onderscheid tussen de “echte” verhalen van de mythes en de valse verhalen van fictie, fabel en legende.

De derde overeenkomst tussen nieuws en mythe bestaat erin dat ze beide publieke verhalen zijn (Lule, 2001, p.20-21). Zowel nieuws als mythe richten zich tot individuen en doelgroepen, maar ze brengen ook verhalen die een publiek informeren, onderrichten en voorlichten. Ze richten zich niet alleen tot mensen als individuen of doelgroepen, maar ook als leden van een sociale groep van burgers. Ze

brengen verhalen die belangrijke sociale ideeën en overtuigingen voeden of uitsluiten. Mythe en nieuws zijn dus verhalen met publiek belang.

2.2.2. De zeven “master myths”

Als we mythes willen terugvinden in het nieuws van elke dag, ontstaat natuurlijk de vraag welke mythes er dan aanwezig zijn in de moderne berichtgeving. De identificatie van een aantal regelmatig terugkerende mythes in het nieuws is echter onvermijdelijk een subjectieve onderneming, zegt Lule (2001, p.22). Angela Phillips onderscheidt vijf mythes, Philip Parker acht en bij Christopher Booker vinden we er zeven (Phillips, 2007, p.12-13). De concrete uitwerking verschilt dus sterk tussen auteurs onderling. Als we de theorie van Lule volgen, kunnen we zeven mythes terugvinden die regelmatig, of zelfs dagelijks, in het nieuws aan bod komen: het slachtoffer, de zondebok, de held, de goede moeder, de bedrieger, de andere wereld en de zondvloed (Lule, 2001, p.22).

Hierna zullen we de zeven mythes van Lule kort bespreken. De drie mythes die, met het oog op ons onderzoek, mogelijk van toepassing kunnen zijn op de berichtgeving over wielrenner Tom Boonen, bespreken we meer uitgebreid: de held, de bedrieger en de zondebok.

2.2.3. Het slachtoffer

Het slachtoffer ligt aan de basis van vele mythes (Lule, 2001, p. 22). Aan de hand van het slachtoffer verzoenen mythes de mensheid met het tragisch en schijnbaar willekeurig menselijk bestaan. Mythe verzoent de mensen met het wrede lot, het bizarre toeval en met de dood zelf (Lule, 2001, p. 43).

Het menselijk leven, zegt Lule (2001, p. 22), moet geleefd worden in de aanwezigheid van de dood. Het zijn daarbij mythes die de mensen met de dood confronteren en die veranderen in opoffering. Door verhalen over de opoffering van het slachtoffer, zorgen mythes voor verzoening met de dood en wordt het leven verheerlijkt.

Ook in het nieuws worden verhalen verteld van onschuldige slachtoffers die omkomen in auto-ongevallen, vliegtuigrampen, branden, overvallen, enz. Het nieuws, als mythe, verheerlijkt die dood en verandert ze in opoffering (Lule, 2001, p. 22).

Het slachtoffer overlapt in zekere mate met de held, zegt Joseph Henderson (in Lule, 2001, p. 43). Het slachtoffer vindt namelijk de dood in een ‘heroïsche’ opoffering. Mircea Eliade (in Lule, 2001, p. 44) ziet in die mythes het eeuwige verlangen van de mens om een positieve betekenis te geven aan de dood, om de dood te accepteren als een overgangsrитуeel naar een hoger bestaan.

2.2.4. De goede moeder

De mythe van de goede moeder is voor een deel afkomstig uit de eerste diepe banden die zich ontwikkelen tussen een kind en een volwassene, meestal de moeder (Lule, 2001, p. 23-24).

De goede moeder geeft moederlijk comfort en bescherming. Ze belichaamt goedheid en zachtheid. De mythe van de goede moeder reikt de mensen een voorbeeld van goedheid in tijden waarin die goedheid schaars lijkt (Lule, 2001, p. 24).

Ook in het dagelijkse nieuws worden verhalen verteld over goede en aardige mensen die anderen helpen, voor anderen zorgen (Lule, 2001, p. 24). Dit hoeft niet altijd een vrouw en een moeder te zijn. Soms zijn het politici, bekende mensen of sterren die goede werken doen. Een andere keer vindt het nieuws voorbeelden onder de gewone mensen.

Het nieuws suggereert zo dat voorbeelden van goedheid overal rond ons kunnen zijn, een geruststellende voorstelling.

2.2.5. De andere wereld

De mens werd altijd al geïntrigeerd door landen en werelden die hij niet kent, die anders zijn dan zijn eigen omgeving. Hij vergelijkt en onderscheidt zich ervan, maar tegelijk observeert hij en leert eruit (Lule, 2001, p. 24). Door de mythe van de andere wereld identificeert een groep mensen zichzelf. De mythe bepaalt hoe men naar zichzelf kijkt. Soms is de andere wereld een tuin van Eden, een exotische bestemming. Soms is de andere wereld een bedreiging, een donker en vijandig land.

Als mythe vertelt ook het nieuws verhalen over de andere wereld, vooral in de buitenlandse berichtgeving (Lule, 2001, p. 25). Impliciet en expliciet worden contrasten gemaakt met de eigen levenswijze en die van anderen. Deze verhalen hebben een grote invloed op hoe een groep mensen zichzelf en anderen bekijkt.

2.2.6. De zondvloed

De mythe van de zondvloed verzamelt alle verhalen van rampen en tegenspoed (Lule, 2001, p. 25). Deze verhalen vertellen de vernietiging van een groep mensen door onmenselijke krachten, zoals de goden of de natuur. De zondvloed komt er vaak doordat de mensen van het rechte pad zijn afgeweken. De ramp maakt die mensen dan opnieuw nederig en herinnert hen eraan dat er grotere krachten bestaan dan henzelf. Tegenspoed komt naar hen die fouten hebben gemaakt.

Het nieuws vandaag staat soms bol van de aardbevingen, overstromingen, vulkaanuitbarstingen of tornado's. Zo herinnert het nieuws, als mythe, de mensen aan de overweldigende kracht van de natuur (Lule, 2001, p. 25). Het nederig maken kan angstaanjagend zijn, maar tegelijk ook troostend. Mensen lijken zich goed te voelen bij de onderwerping aan superieure natuurkrachten.

2.2.7. De held

Van Achilles tot Superman, helden zijn van alle tijden en alle culturen. Ook in onze samenleving is de mythe van de held een erg belangrijk verhaal. Zoals we later zullen uitleggen, is het aantal helden erg toegenomen en heeft de moderne held een bijzondere relatie met 'beroemdheid'.

Volgens Lule (2001, p.23) herinneren helden eraan dat men kan slagen, dat het mogelijk is om grootse dingen te verwezenlijken. Tegelijk tonen helden ook de beperkingen aan door de verhalen te vertellen over wie kan slagen en op welke manier. Vooral sport is steeds onlosmakelijk verbonden geweest met de heldenmythe (Lule, 2001, p.83).

De held, zegt Philip Parker (2002, p.89), is een personage dat alle tegenspoed overwint en zijn leven op het spel zet voor anderen zonder zelf beloofd te willen worden. Deze beschrijving geeft de essentie weer van wat de heldenmythe inhoudt. Andere auteurs hebben het verhaal van de held echter uitgebreider onderzocht.

In *The Hero with a Thousand Faces* stelt Joseph Campbell (2008, p.23) dat de mythologische avonturen van de held altijd een standaardpatroon volgen. De drie elementen van dat patroon – *separation*, *initiation* en *return* – vormen de kern van de 'monomythe' van de held.

De eerste stap, *separation*, is het vertrek van de held en zijn terugtrekking uit de gewone wereld om zijn opdracht te volbrengen. De tweede stap, *initiation*, omvat de beproevingen en overwinningen van de held. En stap drie, *return*, is de herintegratie van de held in de samenleving. (Campbell, 2008, p. 28-29).

Deze monomythe is volgens Campbell altijd aanwezig in het verhaal van de held, ongeacht de plaats of het tijdstip:

“Whether presented in the vast, almost oceanic images of the Orient, in the vigorous narratives of the Greeks, or in the majestic legends of the Bible, the adventure of the hero normally follows the pattern of the nuclear unit above described: a separation from the world, a penetration to some source of power, and a life-enhancing return.” (Campbell, 2008, p.27-28)

Niet iedereen is het eens met de drie stappen van Campbell. Zo is Peter Williams (1994, p.16) van mening dat het verhaal van de held pas begint na de *separation*. De monomythe wordt dan binair in plaats van drieledig. De heenreis (*journey outward*) bestaat volgens Williams (1994, p.17) uit onschuld, uitwijzing of scheiding en veroordeling of verlating. Daarna volgt de terugreis (*trip back*) die bestaat uit ervaring of kennis, hereniging en vergeving of herontdekking. Tijdens deze beide reizen wordt de held getest. De climax van het heldenverhaal, zegt Williams, bevindt zich in de overgang tussen heenreis en terugreis. Dit gaat samen met het verlies van onschuld en het verwerven van kennis.

Ook in nieuwsberichten, net zoals in mythes, worden regelmatig helden gevierd (Lule, 2001, p.23). Lule onderscheidt in de heldenverhalen die in nieuwsberichten verteld worden een patroon dat gelijkaardig is aan de monomythe van Campbell. Het nieuws creëert en herhaalt het tijdloze patroon dat de held kenmerkt: de nederige geboorte, de queeste, de beproevingen, de overwinning en de terugkeer. Hierna zullen we op de elementen van dit patroon afzonderlijk ingaan. We verwijzen ook steeds naar baseballer Mark McGwire, die door Lule als voorbeeld wordt genomen van de moderne held.

De held is van nederige afkomst en belichaamt sociale waarden

De held wordt geboren in nederige omstandigheden en groeit op in een normale achtergrond. Hiermee wil de mythe aantonen dat de held één van ons is. Hij is niet van superieure afkomst, maar ontstaat in de samenleving zelf. Het vertellen van die afkomst is er niet op gericht om de vuile was buiten te hangen. Het verhaal van het ontstaan van de held wordt verteld (Lule, 2001, p.91).

In vele mythes probeert het verhaal de held te “verklaren” (Lule, 2001, p.91). De sociale waarden die de held belichaamt, worden geïdentificeerd en er wordt gewezen op de lessen die van deze voorbeeldfiguur geleerd kunnen worden. In zijn onderzoek naar de berichtgeving over baseballspeler Mark McGwire ontdekte Lule (2001, p.91-92) dat McGwire hard werken en doorzetting belichaamde. Impliciet waren ook brute kracht en bijna monsterlijke macht als waarden aanwezig.

Door hard werken en doorzetting had McGwire zijn latere problemen en beproevingen kunnen overwinnen. In vele berichten werd hij ook vergeleken met andere mythische of bijna mythische figuren.

De held onderneemt een queeste of reis en wordt geconfronteerd met gevechten of beproevingen

De held wordt onmiddellijk in de context van een queeste geplaatst (Lule, 2001, p.87). In de mythologie van de Griekse Oudheid vinden we de reis van Odysseus en de werken van Hercules. De helden van vandaag moeten records breken of belangrijke sportwedstrijden winnen.

De held heeft dus een opdracht, hij moet een doel bereiken. Zijn queeste wordt ook al snel voorgesteld als een erg belangrijk doel met maatschappelijke waarde (Lule, 2001, p.87).

De queeste verloopt echter niet vlekkeloos. De held krijgt af te rekenen met problemen en beproevingen op zijn weg (Lule, 2001, p.88). In oude verhalen wordt de held geconfronteerd met gevechten, omzwervingen en verleidingen. De moderne held, zegt Lule (2001, p.89), moet echter ook omgaan met moderne beproevingen. De held van vandaag krijgt af te rekenen met de mediaberichtgeving, de verhalen zelf.

In het voorbeeld van Mark McGwire werd de baseballspeler overweldigd door de mediahysterie en belandde hij in een discussie over racisme en druggebruik (Lule, 2001, p.89-90).

De held behaalt een bepalende overwinning en keert triomfantelijk terug

De overwinning is een erg belangrijk moment voor de held. Net zoals Achilles Hector en zijn legers versloeg en Hercules zijn twaalf werken voltooide, moeten ook moderne helden slagen in hun queeste. Baseballer Mark McGwire brak het homerunrecord en werd in The New York Times beschreven als een genereuze, meelevende overwinnaar. Alle problemen werden opgelost in de triomf en de sociale waarden kwamen terug onder de aandacht. De Times noemde McGwire “a modern baseball hero” (Lule, 2001, p.95).

Na de overwinning en het doorstaan van alle beproevingen keert de mythische held vaak triomfantelijk terug (Lule, 2001, p.96). Zo komt Odysseus bijvoorbeeld na zijn omzwervingen terug op het eiland Ithaka en wint daarbij zijn vrouw Penelope terug voor zich.

De terugkeer van de moderne held is echter niet altijd een blijde thuiskomst, zegt Lule (2001, p.96). De spotlight van de media blijft namelijk op de held gericht. Voor de moderne held is de queeste pas ten einde wanneer de media bepalen dat ze ten einde is.

Zo werd ook Mark McGwire na het breken van het homerunrecord nog steeds achtervolgd door deze media. Na de euforische berichtgeving over zijn verwezenlijking keerden de media terug naar de eerdere thema's van racisme en druggebruik. Pas wanneer het baseballseizoen eindigde, werd de queeste van McGwire afgesloten. De media sloten de held en zijn queeste nog één laatste keer in de armen (Lule, 2001, p.97).

Beroemdheid en de moderne held

Ook al is het patroon van de heldenmythe erg gelijklopend, toch verandert de aard van de held van samenleving tot samenleving en van periode tot periode (Lule, 2001, p.82). Zo heeft ook de moderne held – de hedendaagse, Westerse held – zijn eigen kenmerken.

Moderne samenlevingen zijn ervan overtuigd dat helden enkel nodig zijn in minder ontwikkelde samenlevingen (Lule, 2001, p.83). Sommige wetenschappers stellen zelfs dat de moderne tijden de eigenheid van de held veranderd hebben, dat helden vervangen zijn door *celebrities* (Skola, 2005, p.3). Die lage waardering van de moderne held wordt meestal toegeschreven aan de massamedia (Skola, 2005, p.3-4). Door de opkomst van massamedia wordt er over een veel groter aantal ‘helden’ bericht, terwijl voorgaande maatschappijen enkel een selecte groep uitlichtten. Het publiek krijgt op vandaag ook veel meer informatie over het leven van deze beroemdheden. Daarenboven worden de massamedia gekenmerkt door sensationele en negatieve verslaggeving. Sporthelden in het bijzonder krijgen het in onze moderne tijd zwaar te verduren (Lule, 2001, p.85).

De held moet ontstaan zijn uit de samenleving waarin de mythe verteld wordt, zegt Lule (2001, p.101). In de hedendaagse wereld moet de mythe van de held daarom bestaan binnen een structuur die beroemdheid en de alomtegenwoordige media bevat. De held moet beroemd gemaakt worden door de media. Deze “bekendheid” is zelfs een criterium voor de mythische status (Lule, 2001, p.101). De media zijn daarom essentieel, zeggen ook Drucker en Cathcart:

Without the story and the storyteller there can be no fame, and without fame individual acts, no matter how courageous, become part of the passing parade. (1994, p.10)

In onze samenleving komen oud en nieuw samen. De status van beroemdheid moet gecombineerd worden met de status als rolmodel (Lule, 2001, p. 102). Het is net door communicatie dat we onze helden leren kennen, zegt ook Lance Strate (1994, p.15), en dus zullen verschillende vormen van communicatie resulteren in verschillende soorten helden. De verhalen in de massamedia moeten dus verzoend worden met de tijdloze verhaalstructuur van de mythe, pas dan brengt het nieuws ons helden. Deze helden bestaan volgens Skola (2005, p.4) nog steeds, ondanks de overdadige aandacht van de media voor celebrities.

2.2.8. De bedrieger

De tweede ‘mastermyth’ die op Tom Boonen van toepassing zou kunnen zijn is de bedrieger.

De term ‘bedrieger’ (trickster) wordt echter zo ruim gebruikt door wetenschappers, zegt Michael Carroll (1984, p.105), dat de term van toepassing kan zijn op elk personage dat vervalt in bedrog.

Carroll (1984, p.106) onderscheidt echter twee verschillende bedriegers. Aan de ene kant wordt de term gebruikt voor de ‘slimme held’. Deze slimme held is een personage dat steevast sterkere tegenstanders uit de weg gaat. Op die manier kan hij zijn heldenimago hoog houden.

Daarnaast is er de bedrieger als egoïstische clown. ‘Egoïstisch’, omdat hij er enkel op gericht is om aan zijn lusten te voldoen en ‘clown’, omdat het bedrog dat hij bedenkt om die lusten te bevredigen vaak mislukt en de bedrieger belachelijk maakt.

De bedrieger als ‘slimme held’ is niet op Tom Boonen van toepassing, want hij ging nooit de confrontatie met zijn tegenstanders uit de weg. Daarom bespreken we verder de tweede optie, die we ook bij Lule terugvinden.

De mythe van de bedrieger stelt volgens Lule een wrede en domme persoon voor, half dier en half mens. Hij is gevoelloos, denkt niet na en brengt allerlei kwellingen over zichzelf en anderen. Hij is het onderwerp van spot en verachting (Lule, 2001, p.24). Ook het nieuws brengt volgens Lule verhalen over wrede, bespottelijke mensen die gedreven worden door schijnbaar dierlijke instincten, spot en zelfvernietiging.

De bedrieger leeft een geruïneerd leven vol fouten (Lule, 2001, p.124). Hij is een persoon zonder zelfcontrole of vastberadenheid, die van de ene gebeurtenis in de andere belandt. Het lijkt alsof hij zich altijd op het randje van de zelfvernietiging bevindt.

De bedrieger toont aan wat er gebeurt als de regels van de maatschappij niet nageleefd worden (Lule, 2001, p.124). Naast een bestraffing door de samenleving, zoals dat bij de zondebok gebeurt, blijft de bedrieger verstrikt in zijn geruïneerd leven. Op die manier benadrukt de mythe van de bedrieger voortdurend de nood aan sociale regels. De bedrieger heeft een omgekeerde voorbeeldrol. Hij wordt afgewezen als rolmodel en dient dus als voorbeeld van hoe het niet moet.

Naast de nadruk op het steeds terug hervallen in zelfvernietiging, wordt de bedrieger ook vernederd door hem als zwakke persoon voor te stellen. De mythe maakt daarvoor gebruik van twee tegengestelde stereotypingen: het wilde beest en het hulpeloze slachtoffer (Lule, 2001, p.129).

Beide voorstellingen vernederen de bedrieger door hem als zwak persoon voor te stellen, ofwel onderworpen aan basisinstincten, ofwel afhankelijk van de wil van anderen (Lule, 2001, p.130).

Het wilde beest

De bedrieger wordt bijna altijd gedreven door fysieke lusten en verlangens. Hij heeft geen controle over zijn impulsen (Hynes & Doty in Lule, 2001, p.124). De bedrieger is een wrede, seksgeobsedeerde, gewelddadige wilde. Hij wordt gedreven door dierlijke instincten (Lule, 2001, p.129).

Deze voorstelling als wild beest wordt vaak bereikt door directe karakterisering (Lule, 2001, p.130-131). In sommige nieuwsverhalen wordt de bedrieger letterlijk een dier of beest genoemd, in andere wordt hij voorgesteld als een gevaar voor de samenleving.

Daarnaast bevatten vele berichten een chronologie van alle aanvaringen met de wet die de bedrieger reeds heeft gehad, met de nadruk op al zijn gewelddadige acties (Lule, 2001, p.132). Door die nadruk op al zijn problemen met de wet wil de mythe bewijzen dat het over een schepsel gaat dat geen controle heeft over zichzelf. In zijn analyse van de verslaggeving over Mike Tyson merkt Lule (2001, p.132) op dat zelfs het kleinste auto-ongeval vermeld wordt, terwijl dit zelden opgenomen wordt in een normale biografie. Toch namen de kranten in het geval van Tyson elke mogelijke inbreuk op.

Een derde belangrijk aspect van de voorstelling van de bedrieger als wild beest is volgens Lule (2001, p.133) de anticipatie op zijn toekomstige vernedering. Bijna alle bedriegermythes beschrijven een bepaalde bestraffing die voorzien is voor wie de sociale regels en wetten schendt (Lule, 2001, p.141). Bij de veroordeling van Mike Tyson werd het ongemak van de bokser in het kleinste detail vermeld, alsof men van het spektakel genoot. De bedrieger kreeg eindelijk de straf die hij verdiende. Ook voor zijn veroordeling anticipeerde men al op de straffen en vernederingen die de bedrieger in zijn gevangenschap zou moeten ondergaan (Lule, 2001, p.134). Vaak wordt de vernedering nog versterkt door de foto's bij de artikels.

Het hulpeloze slachtoffer van de omstandigheden

Het tweede stereotype dat gebruikt wordt om de bedrieger als een zwakke persoon voor te stellen en te vernederen is het hulpeloze slachtoffer. De schuld wordt dan niet bij de bedrieger zelf gelegd, maar bij de omstandigheden, waarvan de bedrieger het slachtoffer is (Lule, 2001, p.135).

Vaak wordt deze voorstelling gerealiseerd door te verwijzen naar de moeilijke jeugd en de overgang van een lage afkomst naar beroemdheid en rijkdom (Lule, 2001, p.136). De bedrieger werd bijna gered van zijn moeilijke afkomst, maar kon uiteindelijk toch niet aan zijn verleden ontsnappen (Lule, 2001, p.129).

Een tweede manier om de bedrieger als slachtoffer te vernederen is de voorstelling als "onafgewerkte persoon" (Lule, 2001, p.137). De berichten laten in dit geval blijken dat de bedrieger niet van het

rechte pad zou zijn afgeweken als iemand hem geholpen had. Iemand had hem moeten begeleiden, niet alleen in zijn carrière, maar ook in zijn privéleven.

Sportfiguren kunnen volgens Lule (2001, p.138) ook in het bijzonder slachtoffer worden van de atletenstatus die de omgeving hen geeft. Atleten worden als helden benaderd, ook al verdienen ze dat niet altijd. Op die manier kweekt de maatschappij een segment van de bevolking – elite atleten – die al vroeg geleerd hebben dat ze bijzonder zijn. Ze ontwikkelen dan ook vaak de overtuiging dat de regels voor hen niet gelden.

2.2.9. De zondebok

Mythe is onlosmakelijk verbonden met het goedkeuren en verdedigen van de sociale consensus (Lule, 2001, p.62). Samenlevingen kunnen een bepaalde mate van afwijking van die consensus tolereren en zelfs aanmoedigen, maar die afwijkingen worden doorgaans binnen erg strikte grenzen gehouden (Lule, 2001, p.63). Meestal is het niet toegelaten om de basiswaarden in vraag te stellen en zeker aan de structuur van de samenleving mag niet getwijfeld worden.

Mythe ondersteunt de sociale orde door afwijkingen onwettig te maken en te stigmatiseren (Lule, 2001, p.63). Vaak doet mythe dit aan de hand van de zondebok. De mythe van de zondebok maakt een voorbeeld van diegenen die te sterk afwijken van de sociale orde.

De zondebok kent zijn oorsprong in de natuurlijke praktijk van het overplaatsen van een fysieke last op de schouders van iemand anders, meestal een beest of lastdier zoals een ezel of een os (Lule, 2001, p.63). Daarna ontwikkelden zich rituelen waarin lichamelijke en mentale aandoeningen en lasten ook overgeplaatst kunnen worden naar een ander persoon, dier of voorwerp. Uiteindelijk resulteren deze praktijken in rituelen en mythes met als middelpunt de overdracht van het kwaad. De tegenslagen en fouten van de samenleving worden overgedragen op een persoon of een offerdier. Deze zondebok wordt dan letterlijk of symbolisch uit de maatschappij gedreven, waardoor de rest van de maatschappij gezuiverd wordt. Volgens Frazer (1998, p.657) is de zondebok een publieke poging om de geaccumuleerde ziektes van een hele gemeenschap uit te drijven.

De zondebok belichaamt dus, in tegenstelling tot de held, alle zonden van de samenleving. Mythes vernederen de zondebok in verhalen die de zonden definiëren en zijn bestraffing dramatiseren (Lule, 2001, p.63). Ook in het nieuws worden de sancties tegen diegene die de sociale consensus uitdaagt dramatisch beschreven (Lule, 2001, p.79). De ondergang van de zondebok wordt voorgesteld als het rechtvaardige en logische gevolg van een leven buiten de sociale consensus. De mythe dient daarom als een waarschuwing voor wie een gelijkaardig pad zou willen bewandelen. De zondebok is hiervoor een bijzonder effectief archetypisch model.

Ook moderne samenlevingen, zegt Lule (2001, p.64), maken gebruik van zondebokken, al zullen ze dat misschien ontkennen. Joden, zwarten, communisten, vrouwen en vele anderen werden veroordeeld als belichaming van het kwaad in bepaalde samenlevingen. In welke samenleving ze ook voorkomen, verhalen vernederen altijd de zondebok en vragen om de uitsluiting van de zondebok uit de samenleving. Volgens Kenneth Burke (1984, p.285) is dit proces zelfs cruciaal voor de sociale orde. Hij stelt dat er enkel samenhang kan bestaan in een maatschappij met symbolische slachtoffers die de individuele leden van de groep gemeenschappelijk hebben.

Ontkenning van het belang van de persoon

De mythe van de zondebok is in het nieuws vooral terug te vinden door de verlaging en ontkenning van zijn leven en werk (Lule, 2001, p.67). Dit wil echter niet zeggen dat kranten en reporters dit bewust of opzettelijk doen. Er zijn namelijk grotere sociale en politieke krachten aan het werk: de invloed van de sociale orde en de eeuwige verhalen (Lule, 2001, p.68).

Het belang van de zondebok wordt ontkend op drie verschillende manieren. In de eerste plaats maken verhalen gebruik van ironische details en karakterisering om het leven van de zondebok te verlagen (Lule, 2001, p.67). Via ironische contrasten wordt gesuggereerd dat het leven van de zondebok niets veranderd heeft en dus geen enkel nut gehad heeft (Lule, 2001, p.68). De verhalen laten ook blijken dat de zondebok zijn verdiende loon gekregen heeft, een soort ironische rechtvaardigheid (Lule, 2001, p.69). De ironie creëert een gevoel van voltrekking, van voltooiing, alsof een rampzalige cirkel eindelijk rond is. Vaak komt deze ironie al in de koppen of inleidingen aan bod.

Daarnaast wordt de zondebok vaak voorgesteld in onlogische, bijna vernederende omstandigheden (Lule, 2001, p.67). De berichten gebruiken eenzelfde taalgebruik als bij gangsters, misdadigers en maffiaverhalen (Lule, 2001, p.70). Op die manier wordt de zondebok eigenlijk gelijkgesteld aan deze gangsters. Onlogische contrasten doen de gebeurtenissen ook vreemd en onecht lijken. In de verslaggeving over de moord op activist Huey Newton ontdekte Lule (2001, p.70) dat het diploma van Newton vermeld werd midden in een bloederige beschrijving. Op die manier werden zijn positieve verwezenlijkingen direct ontkend en kregen de lezers geen kans om Newton op een andere manier te bekijken. De contrasten dragen ook bij aan de voorstelling alsof het leven en werk van de zondebok zinloos zijn geweest (Lule, 2001, p.71).

Een derde kenmerk van de mythe van de zondebok is, net als bij de bedrieger, de focus op het strafblad (Lule, 2001, p.67). De verhalen laten uitschijnen dat de zondebok enkel vermeldenswaardig is voor zijn leven van misdaad en geweld. De zondebok wordt dus vernederd door een

eendimensionale focus op geweld en het schenden van de wet (Lule, 2001, p.73). Beschuldigingen, strafrechtelijke vervolgingen en alle andere problemen met de autoriteiten worden detail na detail weergegeven in commentaren van gerechtelijke bronnen of citaten uit het strafblad. In zijn analyse van de berichtgeving over Newton bemerkte Lule (2001, p.73) dat elke aanvaring met de autoriteiten vermeld werd, van schorsingen op school tot aanklachten voor moord.

Deze nadrukkelijke aandacht voor het strafblad wordt ook niet voorzien van de nodige context en interpretatie (Lule, 2001, p.74). Het vaak complexe geweld van de zondebok wordt vereenvoudigd tot een duidelijke aanklacht.

Deze drie kenmerken creëren dus samen een verlagende en vernederende benadering van de zondebok (Lule, 2001, p.77). Door ironie wordt het belang van zijn leven ontkend, door onlogische contrasten worden zijn positieve verwezenlijkingen teniet gedaan en door citaten uit zijn strafblad wordt de zondebok als een goedkope dief en misdadiger afgebeeld.

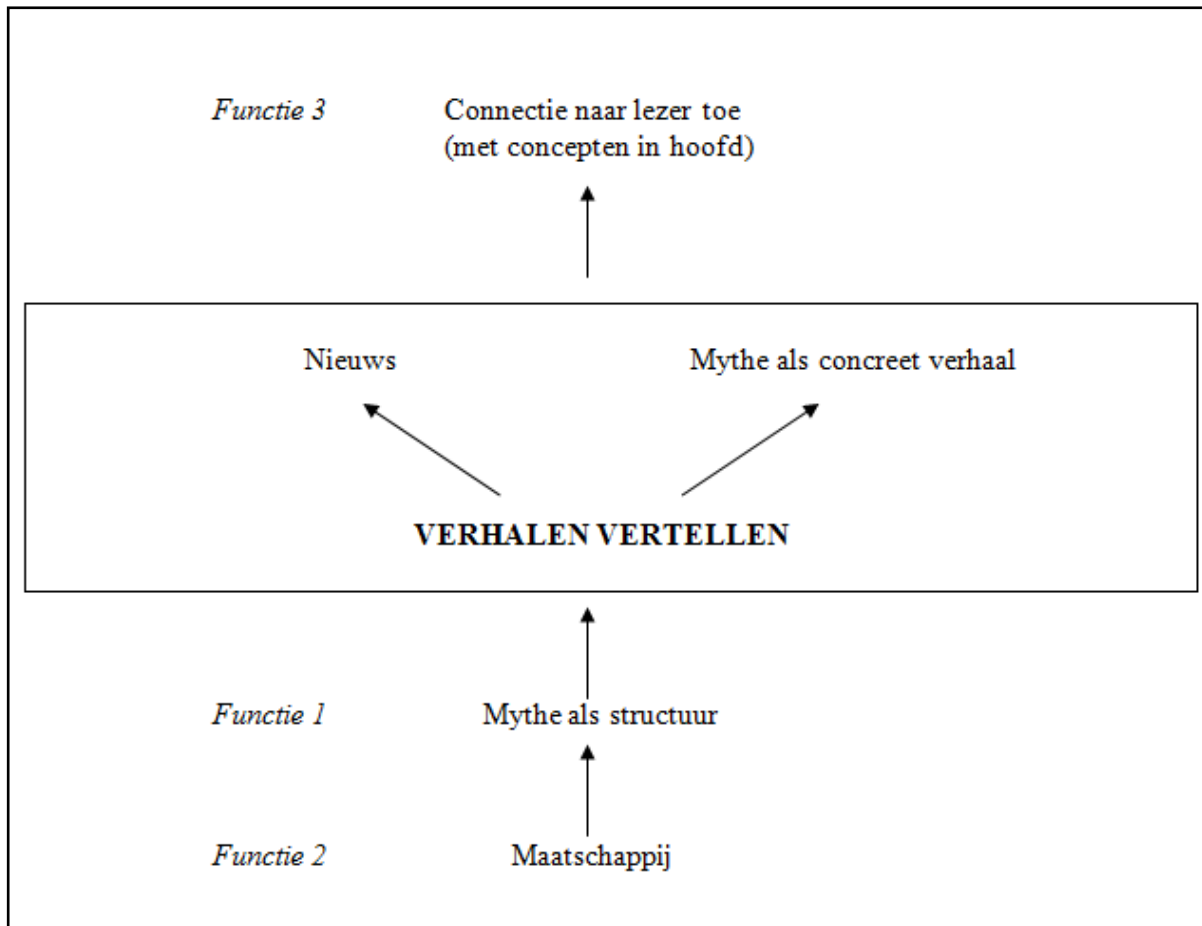
Bronnen die de voorstelling als zondebok kunnen weerleggen komen in de berichten zelden aan bod. Uitzonderingen op het negatieve portret zijn mogelijk, maar komen zelden voor (Lule, 2001, p.75). Deze zeldzame uitzonderingen tonen aan dat er ook andere perspectieven mogelijk zijn om over de gebeurtenissen verslag te geven. Eerbetoon en toewijding passen echter niet in de mythische voorstelling van de zondebok en de vernedering van diegenen die van de sociale consensus afwijken en komen dus bijna nooit aan bod (Lule, 2001, p.76). Bronnen en gebeurtenissen die de afbeelding als zondebok kunnen weerleggen worden door de kranten achterwege gelaten (Lule, 2001, p.77).

De zondebok en de bedrieger

De zondebok en de bedrieger komen op veel punten overeen en kunnen dan ook samen voorkomen. Bij de bedrieger ligt de nadruk op het leven vol fouten waaraan hij niet kan ontsnappen, terwijl de mythe van de zondebok vooral focust op de bestraffing en op de problemen van de samenleving die op de zondebok geprojecteerd worden. Daarnaast overlappen de twee mythes echter heel sterk. Daarom nemen we in ons onderzoek naar de berichtgeving over Tom Boonen de bedrieger en de zondebok samen. We komen zo tot één bedrieger/zondebok-mythe die we tegenover de heldenmythe plaatsen.

2.3. Besluit

Als afsluiter van deze literatuurstudie vatten we de storytelling-theorie nog eens samen aan de hand van een schema.

Centraal staat het vertellen van verhalen. Vroeger werden die verhalen vooral verteld in mythes, maar vandaag heeft het nieuws die taak overgenomen. Dit is de stelling waaruit de storytelling-theorie vertrekt. In het nieuws worden, net als in mythes, verhalen verteld.

Al die verhalen, zowel vroeger als vandaag, vertonen onderling grote gelijkenissen. Zo komen we bij het begrip mythe zoals we het in deze masterproef hoofdzakelijk gebruiken, namelijk als structuur. Mythe als structuur zijn de patronen en kenmerken die in ontelbare verhalen, doorheen tijd en ruimte, terugkomen. Mythen zijn in deze betekenis de structuren die gebruikt worden om een nieuw verhaal op te bouwen.

Bij de mythe als structuur hoort de eerste functie van storytelling: het verstaanbaar maken van nieuws. Doordat verhalen opgebouwd worden volgens vaste patronen en kenmerken kan het publiek dat

verhaal ook begrijpen. Zonder die structuur zou het nieuws alleen maar een chaotische hoeveelheid feiten zijn.

Deze mythes (als structuur) ontstaan natuurlijk niet zomaar. Ze worden gevormd en gevoed door de maatschappij waarin ze bestaan. Op het niveau van de maatschappij vinden we ook de tweede functie van storytelling: het begrijpen van onze eigen wereld. Aan de hand van verhalen leert het publiek welke sociale en culturele waarden belangrijk zijn in de maatschappij. Verhalen zorgen er ook voor dat een sociale groep zichzelf kan definiëren en onderscheiden van andere groepen.

Tot slot is er ook de connectie van de verhalen naar de lezer (het publiek) toe. Het verhaal is opgebouwd volgens bepaalde structuren en concepten, maar ook de lezer heeft concepten in zijn hoofd. Door ervaring bouwt de lezer tijdens zijn leven eigen structuren op, die al dan niet overeen komen met het verhaal.

Bij het lezersniveau vinden we ook de derde functie van storytelling terug: het publiek aanspreken. Het verhaal in nieuws zorgt ervoor dat de feiten boeiend worden, zodat men de aandacht van de lezer niet verliest.

Doordat het nieuws gebruik maakt van bestaande structuren om nieuwe verhalen te vertellen, zal dat nieuws meestal het status-quo bevestigen. Journalisten maken namelijk gebruik van de mythen (als structuur) die op dat moment dominant zijn in de samenleving. Storytelling zorgt dus vaak voor een bevestiging van het status-quo, al zijn er hier ook uitzonderingen op mogelijk.

3. Tom Boonen

De wielrenner die het onderwerp vormt van het onderzoek in deze masterproef is natuurlijk bij de meeste mensen wel bekend. Daarom beperken we ons hier tot een beknopt overzicht van zijn carrière tot nu toe. We baseren ons hiervoor hoofdzakelijk op de pagina over Tom Boonen op de website Wikipedia. Deze website kan niet gelden als wetenschappelijke bron, maar geeft toch een waarheidsgetrouwe samenvatting van de gebeurtenissen.

3.1. De beginjaren

Tom Boonen werd geboren op 15 oktober 1980 in Mol. Hij bracht zijn jeugd door in Balen, een dorpje in de provincie Antwerpen (WVcycling.com). Hij staat bekend als sprinter en klassiek renner.

Als wielrenner stak hij er al bij de jeugdcategoryën bovenuit. Na zijn titel van Belgisch kampioen bij de beloften kreeg hij zijn eerste profcontract bij het Amerikaanse US Postal Service, het toenmalig team van zevenvoudig Tourwinnaar Lance Armstrong.

In zijn eerste profjaar, in 2002, wist hij een derde plaats te behalen in Parijs-Roubaix, terwijl hij eigenlijk als helper van George Hincapie gestart was. Johan Museeuw, de winnaar van die editie, voorspelde toen al een grote toekomst voor Boonen en verklaarde in hem zijn opvolger te zien (Wikipedia, 2009).

Na een jaar bij US Postal maakte Boonen de overstap naar de ploeg Quick.Step-Davitamon. Vandaag ligt hij nog steeds bij Quick.Step, de opvolger van Quick.Step-Davitamon, onder contract.

Het eerste jaar kon hij, mede door blessureleed, enkel een rit in de Ronde van België winnen. In 2004 kwam echter zijn grote doorbraak. Boonen behaalde negentien overwinningen, waaronder de semi-klassiekers E3-Prijs Vlaanderen, Gent-Wevelgem en de Scheldeprijs. Hij won ook twee etappes in de Ronde van Frankrijk dat jaar (Wikipedia, 2009).

3.2. De successen

In 2005 slaagde Boonen er voor het eerst in om de echte grote klassiekers op zijn palmares te schrijven. Zowel in de Ronde van Vlaanderen als Parijs-Roubaix maakte hij zijn favorietenrol waar. In de Ronde van Frankrijk won hij opnieuw twee etappes. Vanaf de tweede etappe droeg hij ook de groene trui. Door valpartijen en blessures moest hij echter opgeven.

Later dat jaar schreef Boonen geschiedenis met zijn winst op het Wereldkampioenschap in Madrid. Hij werd zo de eerste renner die erin slaagde in hetzelfde seizoen zowel de Ronde van Vlaanderen en

Parijs-Roubaix als het Wereldkampioenschap te winnen. Voor die verdienste kreeg Boonen verschillende prijzen, waaronder de internationale wielerprijs Vélo d'Or Mondial (Wikipedia, 2009).

Het jaar daarop won Boonen opnieuw de Ronde van Vlaanderen. Enkel Louison Bobet (1955), Rik Van Looy (1962) en Eddy Merckx (1975) deden hem dat voor in de regenboogtrui van Wereldkampioen.

Parijs-Roubaix kon hij dat jaar niet winnen. In de Tour van 2006 reed Boonen vier dagen in de gele leiderstrui, maar won hij geen etappes. In de rit naar Alpe d'Huez moest Boonen opnieuw opgeven door ziekte (Wikipedia, 2009).

Het seizoen 2007 begon veelbelovend, maar in de klassiekers kon hij zijn favorietenrol niet waarmaken. Het hoogtepunt van dat seizoen kwam echter in de Ronde van Frankrijk. Met twee ritzeges en de eindoverwinning in het puntenklassement (groene trui) werd het zijn beste Ronde van Frankrijk tot dusver (Wikipedia, 2009).

3.3. De problemen

Daarna gaat het echter de verkeerde kant op met Boonen. Net als vele andere sportvedetten verhuist hij naar het fiscaal gunstige Monaco. Hij breekt ook met zijn jeugdvriendin Lore Van De Weyer. Van eind 2007 tot begin 2008 heeft hij een korte relatie met de Nederlandse Sophie Van Vliet. De relatie veroorzaakt veel ophef omdat Sophie op dat moment pas 16 is (Het Nieuwsblad, 2007).

Hij wint dat jaar voor de tweede maal Parijs-Roubaix, maar in mei en juni 2008 verliest hij tweemaal kort na elkaar zijn rijbewijs voor te snel rijden en rijden onder invloed van alcohol.

Op 10 juni 2008 raakt dan bekend dat er op 26 mei, twee dagen voor de Ronde van België, sporen van cocaïne zijn gevonden in Boonen's bloed. Omdat het een dopingcontrole buiten competitie was, wordt Boonen niet geschorst, maar hij wordt toch geweerd uit de Ronde van Zwitserland en de Ronde van Frankrijk (Wikipedia, 2009).

3.4. De heropstanding

Eind 2008 keert Boonen terug uit Monaco naar zijn geboortestreek. Het komt ook weer goed tussen hem en Lore. Op 3 februari 2009 spreekt de raadkamer van Turnhout zich uit over het cocaïnegebruik van Boonen. Hij wordt schuldig bevonden, maar krijgt opschorting van straf. Volgens de rechter is Boonen al genoeg gestraft door de negatieve mediabelangstelling en de inkomensverliezen (Wikipedia, 2009).

Boonen begint daarna ambitieus aan 2009. Hij wil twee gaten in zijn palmares opvullen, namelijk Milaan-San Remo en het Belgisch Kampioenschap wielrennen. Boven alles wil hij ook graag een derde keer de Ronde van Vlaanderen op zijn naam schrijven. Het is echter zijn ploegmaat Stijn Devolder die voor de tweede keer op rij Vlaanderens Mooiste wint (Sportwereld, 2009). De week erna wint Boonen wel voor de derde keer Parijs-Roubaix. Daarmee komt zijn naam in het rijtje te staan naast Octave Lapize, Gaston Rebry, Rik Van Looy, Francesco Moser, Eddy Merckx en Johan Museeuw, die allen drie keer de helleklassieker wonnen. Enkel Roger De Vlaeminck staat nog een trapje hoger met vier triomfen (De Standaard, 2009).

3.5. De geschiedenis herhaalt zich

Op 9 mei 2009 raakt echter bekend dat Boonen opnieuw positief heeft getest op cocaïne bij een gelijkaardige controle halverwege april. Het gaat opnieuw om een controle buiten competitie, maar omdat Boonen daardoor niet voldoet aan de voorwaarden voor de strafopshorting zal hij waarschijnlijk zowel voor de feiten van 2008 als de nieuwe feiten veroordeeld worden (Wikipedia, 2009). Twee dagen later raakt bekend dat Boonen ook tijdens een controle buiten competitie in 2007 positief testte op cocaïne en xtc (De Standaard, 2009). Quick.Step blijft achter zijn renner staan en laat Boonen zich voorbereiden op de Tour 2009. Uiteindelijk mag hij ook starten in de Ronde van Frankrijk. Het is op het moment van dit schrijven nog niet bekend of hij gerechtelijke sancties zal krijgen.

4. Onderzoeksopzet

In ons onderzoek willen we nagaan of er sprake is van storytelling in de berichtgeving over Tom Boonen in de Vlaamse kranten. We gaan dus op zoek naar tijdloze verhalen, naar mythes. In de literatuurstudie vermeldden we al dat drie mythes op Tom Boonen van toepassing zouden kunnen zijn: de held, de bedrieger en de zondebok. We zullen onderzoeken of de elementen en structuren van één of meerdere van deze mythes in de teksten aanwezig zijn.

Voor het onderzoek selecteerden we drie onderzoeksperiodes. We selecteerden drie weken, telkens na een belangrijke gebeurtenis in de carrière van Tom Boonen.

1. Op 13 april 2008 won hij, na een mindere periode met veel kritiek, voor de tweede keer de klassieker Parijs-Roubaix. Onze eerste week loopt daarom van 12 tot 18 april 2008. De dag voor zijn overwinning wordt ook in het onderzoek opgenomen, omdat de kranten dan een voorbeschouwing maken van de wedstrijd.
2. Op 10 juni 2008 raakte bekend dat Boonen positief had getest op cocaïne. De tweede onderzoekswEEK selecteerden we daarom van 10 tot 16 juni 2008.
3. Op 12 april 2009 won hij dan opnieuw, voor de derde keer, Parijs-Roubaix. Omdat we opnieuw de voorbeschouwingen in het onderzoek wilden opnemen, selecteerden we de derde onderzoekswEEK van 10 tot 16 april 2009.

Door deze keuze voor drie onderzoeksperiodes is het mogelijk om een evolutie vast te stellen. Indien we elementen van eeuwenoude verhalen terugvinden, vermoeden we dat tijdens de eerste periode vooral de heldenmythe in de berichtgeving aanwezig zal zijn. Boonen behaalt, na een moeilijke periode, een grote overwinning in Parijs-Roubaix, vaak de Hel genoemd. Het is dus te verwachten dat hij als held zal worden gevierd in de kranten.

Tijdens de tweede onderzoekswEEK, na zijn positieve cocaïneplAS, is het waarschijnlijk dat Tom Boonen zal veranderen van de held naar de bedrieger en de zondebok. Ook al geldt cocaïne niet echt als doping en ging het om een controle buiten competitie, toch denken we dat de teneur eerder negatief zal zijn ten opzichte van Tom Boonen en dat hij als een bedrieger, als een valsspeler zal bestempeld worden.

Het is echter ook mogelijk dat de problemen van Boonen voorgesteld worden als de beproevingen die de held moet doorstaan om dan uiteindelijk, in de derde onderzoeksperiode, te zegevieren. Na zijn derde overwinning in Parijs-Roubaix voegt Tom Boonen zich bij legendarische wielrenners als Johan Museeuw, Eddy Merckx en Rik Van Looy. Hij komt ook in de buurt van het record van ‘Monsieur Paris-Roubaix’: Roger De Vlaeminck. Het is daarom goed mogelijk dat zijn prestaties alle misstappen doen vergeten en hem opnieuw een heldenstatus bezorgen.

Omdat het niet haalbaar is om alle Vlaamse kranten te onderzoeken, richten we ons in dit onderzoek specifiek op twee kranten met een uitgebreide sportverslaggeving: Het Nieuwsblad (Corelio) en Het Laatste Nieuws (De Persgroep). Doordat we twee kranten van verschillende mediaconcerns nemen, kunnen we ook op zoek gaan naar verschillen in de benadering van Tom Boonen tussen de twee kranten.

Om alle artikels over Tom Boonen gemakkelijk terug te vinden, maken we gebruik van Mediargus. Mediargus is een online persdatabank die ondermeer de artikels van alle Vlaamse kranten ter beschikking stelt. Via de zoekfunctie van Mediargus vragen we alle artikels op die tijdens de drie onderzoeksweken in Het Nieuwsblad en Het Laatste Nieuws verschenen.

We nemen alle artikels die in hoofdzaak over Tom Boonen handelen op in ons onderzoek. Enkel de 'lezersbrieven' laten we buiten beschouwing, omdat deze niet rechtstreeks door medewerkers van de krant geschreven zijn.

Columns nemen we wel mee in het onderzoek, vandaar dat namen als Johan Museeuw en Sven Ornelis opduiken bij de auteurs. Doordat columns in essentie niet gericht zijn op het weergeven van feiten, maar vooral een opinie en persoonlijke benadering, vermoeden we dat net in deze artikels de voorstelling van Tom Boonen als held of zondebok/bedrieger sterk aanwezig kan zijn.

In de literatuurstudie onderscheidde we bij elke mythe een aantal elementen die de structuur en het verhaal van die mythe bepalen. Ons onderzoek is dan ook opgebouwd op basis van deze elementen. Elk element hebben we geoperationaliseerd en toegepast op het verhaal van Tom Boonen. Op die manier ontstond een codeerformulier. Aan de hand van dat codeerformulier onderzochten we alle artikels uit de twee kranten die hoofdzakelijk over Tom Boonen handelden of waarin Tom Boonen voldoende aan bod kwam.

4.1 Operationalisering van de elementen

Zoals we net aangaven, werden alle elementen van de drie mythes (de held, de bedrieger, de zondebok) geoperationaliseerd en toegepast op het verhaal van Tom Boonen. Hierna beschrijven we hoe elk element werd geoperationaliseerd en opgenomen in het codeerformulier. Eerst bespreken we de heldenmythe. De mythes van de bedrieger en de zondebok nemen we voor dit onderzoek samen, omdat ze onderling sterke gelijkenis vertonen. De elementen van deze samengestelde mythe bespreken we na de held.

Elementen van de held

De held is van nederige, eenvoudige afkomst. We stelden vijf mogelijkheden op waarin dit bij Tom Boonen tot uiting kon komen: afkomstig uit een kleine gemeente (Balen, Mol), afkomstig uit een eenvoudige familie, relatie met een ‘gewone’ jeugdvriendin (Lore), begonnen als helper van andere renners (oa. Hincapie), begonnen bij een kleine ploeg.

De held belichaamt ook sociale waarden. Bepaalde positieve eigenschappen van de held worden in de verf gezet. Een aantal sociale waarden konden op Tom Boonen van toepassing zijn: hard werken, fysieke of mentale kracht, doorzettingsvermogen, wilskracht, teamspeler, genereus, medelevend, sociaal vaardig (sympathiek, spontaan, flair...), intelligent, gaat goed om met druk, hechte familie, moed of durf, zelfvertrouwen of zelfzekerheid.

De held heeft een queeste, hij heeft de opdracht om iets groots en uitzonderlijks te verwezenlijken. Voor Tom Boonen waren een aantal opdrachten mogelijk: derde keer de Ronde van Vlaanderen winnen, tweede en derde keer Parijs-Roubaix winnen, eerste keer Milaan-San Remo winnen, de groene trui winnen in de Ronde van Frankrijk, wereldkampioen worden, een record evenaren (4 overwinningen in Parijs-Roubaix, 3 overwinningen in de Scheldeprijs).

Daarnaast impliceren ook verwijzingen naar legendarische voorgangers een opdracht, namelijk het evenaren van hun prestaties. We stelden vijf ex-wielrenners op waarmee Tom Boonen vergeleken kon worden: Johan Museeuw, Peter Van Petegem, Roger De Vlaeminck, Rik Van Looy en Eddy Merckx.

De held ondergaat beproevingen, hij komt obstakels tegen die het slagen van zijn opdracht in de weg kunnen staan. Bij Tom Boonen is natuurlijk zijn positieve cocaïneplac een groot obstakel. Er zijn echter, naast de drugs, ook nog andere beproevingen: alcohol, doping, roekeloos rijgedrag, relatiebreuk met Lore, korte relatie met de 16 jarige Sophie, verhuis naar Monaco, blessures, valpartijen, mentale beproevingen, Filippo Pozzato, interne rivaliteit. Deze laatste twee zijn enkel van toepassing op de derde onderzoeksperiode. Pozzato had toen tijdens de Ronde van Vlaanderen de hele tijd aan het wiel van Tom Boonen geplakt, waardoor hij in de tang zat. Er werd verwacht dat hij dat ook tijdens Parijs-Roubaix zou doen, wat de kansen van Tom Boonen op eindwinst sterk verkleinde. De interne rivaliteit is ook een gerucht dat opdook na de Ronde van Vlaanderen. Tom Boonen zou in Parijs-Roubaix sterke concurrentie krijgen van zijn eigen ploegmaat Stijn Devolder.

De held behaalt daarna een belangrijke overwinning. In het geval van Tom Boonen kan naar een aantal overwinningen verwezen worden: tweede en derde overwinning in Parijs-Roubaix, winst van de groene trui in de Tour, overwinning op drugs/alcohol/doping, overwinning van persoonlijke problemen (relaties, rijgedrag, verhuis), overwinning op de kritiek.

De held verklaart of verdedigt ook zijn misstappen tijdens de beproevingen en vraagt vergiffenis voor zijn fouten. Hierbij gaan we na of Tom Boonen zijn fouten verklaart of verdedigt en of hij vergiffenis vraagt.

Die ‘boetedoening’ van de held wordt aanvaard. Bij Tom Boonen kunnen een aantal dingen verwijzen naar die aanvaarding: zijn fouten worden vergeven, vermelding van de opschorting van straf door de raadkamer, hij is al genoeg gestraft.

Uiteindelijk berichten de media opnieuw positief over de held. Met toepassing op Tom Boonen kan dit in de volgende zaken tot uiting komen: zijn prestaties worden vergeleken met andere wielervedendes, hereniging met vriendin Lore, verhuist terug naar België, wint terug wedstrijden.

De moderne held moet ook bekend zijn, hij is een celebrity. Dit kan misschien vreemd lijken, omdat we celebrities meestal kennen als mensen die enkel bekend zijn door hun aanwezigheid in de media, maar die eigenlijk weinig belangrijke zaken verwezenlijkt hebben. We moeten hierbij echter een duidelijk onderscheid maken. Zoals we in deel 2.2.7 beschreven, moet de moderne held altijd een beroemdheid zijn. Al verricht iemand de meest wonderbaarlijkste daden, zolang hij geen beroemdheid is, kan hij nooit een moderne held worden. Dit betekent daarentegen niet dat elke celebrity ook een held moet zijn. Beroemdheid en held zijn dus zeker geen synoniemen, maar een moderne held moet altijd (eventueel in beperkte mate) een celebrity zijn.

Daarom gaan we na of Tom Boonen letterlijk als beroemdheid of bekende persoon benoemd wordt en of er gefocust wordt op zijn privéleven.

De held is tot slot ook een rolmodel, een voorbeeld voor de samenleving. Dit kan op drie manieren aan bod komen: we kunnen lessen trekken uit zijn verhaal, er wordt gefocust op de voorbeeldfunctie van Tom Boonen, zijn mening telt binnen maatschappelijke debatten.

Elementen van de bedrieger/zondebok

De bedrieger/zondebok heeft een leven vol fouten. Hij komt regelmatig in aanvaring met de wet en er wordt gefocust op zijn strafblad. Dit element is natuurlijk verwant met de beproevingen die de held ondergaat. Het verschil bestaat er echter in dat hier de focus niet zozeer ligt op de fouten zelf, maar vooral op de opeenvolging van fouten. Met het ‘leven vol fouten’ wordt verwezen naar het feit dat de bedrieger/zondebok steeds opnieuw misstappen begaat, waardoor hij zijn eigen leven ruïneert, terwijl de beproevingen van de held eerder een eenmalig of tijdelijk fenomeen zijn. Bij dit element gaat het dus in de eerste plaats om de herhaling van fouten, en niet om de concrete misstap van het moment.

In de toepassing op Tom Boonen stelden we vijf elementen op die naar de fouten verwijzen: er wordt ingegaan op eerdere misstappen, er wordt een opsomming gegeven van alle aanvaringen met de wet, er wordt gefocust op een gepaste bestraffing, er wordt over Tom Boonen gesproken in termen van misdaad en misdadiger, zijn prestaties worden in vraag gesteld.

Daarnaast wordt de bedrieger/zondebok voorgesteld als een wild beest en als een slachtoffer van zichzelf. Ook hierbij operationaliseerden we vijf elementen: er wordt bericht over Tom Boonen als dom en naïef, de impact van zijn daden op zijn omgeving wordt beschreven (lijden van familie, partner...), er wordt ingegaan op zijn negatieve eigenschappen (geen eigen wil, geen zelfcontrole, zelfvernietiging, impulsiviteit...), het gebrek aan regels en omkadering wordt benadrukt, er wordt melding gemaakt van eventuele omstandigheden waarvan Tom Boonen het slachtoffer is.

Er wordt ook geanticipeerd op de vernedering van de bedrieger/zondebok. Bij Tom Boonen kan er geanticipeerd worden op een aantal vernederingen: gerechtelijke sancties (gevangenis, boete), vertrouwen van de fans verloren, sportieve sancties (geen deelname aan de Tour, de Ronde van Zwitserland), mislopen van een nieuw contract.

Bij de bedrieger/zondebok wordt er verwezen naar de overgang van een eenvoudige afkomst naar beroemdheid en rijkdom. Hierbij wordt de bekendheid aangehaald als reden voor de misstappen. Tom Boonen zou dan niet kunnen omgaan met de beroemdheid en denken dat de regels voor hem niet gelden. Eliteatleten hebben ook een bijzondere status die oorzaak kan zijn van de fouten. Er kan dus verwezen worden naar de bijzondere status van Tom Boonen als sportman.

De bedrieger/zondebok kan worden voorgesteld als 'onafgewerkt'. Er wordt dan verwezen naar het feit dat hij nog niet volwassen zou zijn of dat hij niet goed genoeg begeleid werd. Zijn onafgewerktheid is dan de oorzaak van zijn leven vol fouten.

De bedrieger/zondebok wordt terecht gestraft. Daarvoor kan men gebruik maken van ironische contrasten, Tom Boonen kan voorgesteld worden in onlogische omstandigheden, hij kan geridiculiseerd worden en er wordt gewaarschuwd voor zij die dezelfde weg opgaan.

Tot slot worden de problemen van de bedrieger/zondebok voorgesteld als problemen van de samenleving. De bedrieger/zondebok is dan een 'omgekeerd voorbeeld' voor de maatschappij. Tom Boonen kan bijna letterlijk een omgekeerd voorbeeld genoemd worden. Er zijn ook een aantal problemen van Tom Boonen die als maatschappelijke problemen kunnen voorgesteld worden: verkeersovertredingen, drugs, doping, alcohol, onstabiel liefdesleven, bandeloos gedrag.

Deze operationalisering omvat zeker niet alle mogelijke verwijzingen naar de elementen. Daarom voorzien we telkens de mogelijkheid om onder ‘andere’ een verwijzing aan te geven die niet in het formulier is opgenomen.

4.2 Metaforen

Naast de elementen van elke mythe, gaan we ook na of er metaforen te vinden zijn in de teksten die naar de held of de bedrieger/zondebok verwijzen. Voor beide mythes kwamen we tot een korte lijst van metaforen. Ook bij de metaforen werd de mogelijkheid voorzien om onder ‘andere’ de aanwezigheid van metaforen aan te geven die niet in de lijst zijn opgenomen.

Metaforen van de held

Held, god/goddelijk, legende/legendarisch, Tornado Tom, leeuw, historisch, kampioen, kanon, generaal, kopman, icoon, goud, trofee, ster, idool, triomf, koning/kroon/troon, zege.

Metaforen van de bedrieger/zondebok

Zondebok, bedrieger, wildeman, losbandig, ongecontroleerd, betrapt, dealer, persona non grata, affaire/zaak, dom/dwaas, slachtoffer.

5. Analyse

In dit onderzoek gaan we op zoek naar storytelling en mythes in de berichtgeving over Tom Boonen. De mythes die op Tom Boonen van toepassing kunnen zijn, hebben we beschreven aan de hand van een aantal elementen. Die elementen hebben we daarna geoperationaliseerd in toepassing op het verhaal van Tom Boonen. In deze analyse zullen we de resultaten van ons onderzoek bespreken voor elk van de elementen. Eerst geven we echter wat algemene informatie over de gegevens die we verzamelden.

5.1. Algemeen

5.1.1. Periode

Het onderzoek telde over de drie onderzoeksweken in totaal 124 artikels. Als we gaan kijken naar het aantal artikels per periode, merken we echter dat de artikels niet gelijk verdeeld zijn over de drie weken (zie tabel 1). Opvallend is dat in de tweede week, de week waarin Tom Boonen betraapt werd op het gebruik van cocaïne, veel meer artikels gepubliceerd werden dan in de weken waarin hij Parijs-Roubaix voor de tweede en derde keer won. De eerste onderzoekswEEK bevat nog een derde van de artikels, maar bij de derde overwinning in Parijs-Roubaix vinden we slechts 27 artikels terug. Dat is nog niet de helft van de 56 artikels in de tweede week.

5.1.2. Datum

Als we binnen elke onderzoeksperiode gaan kijken naar het aantal artikels per dag, zien we dat zowel in de eerste als de derde onderzoeksperiode de helft van de artikels op één dag verschijnt (zie tabel 2). Het spreekt voor zich dat het in beide gevallen om de dag na zijn overwinning in Parijs-Roubaix gaat (in onderzoekswEEK 3 is het twee dagen na zijn overwinning, omdat er op 13.04.2009 geen krant verscheen).

Opvallend is wel dat in de tweede onderzoekswEEK twee dagen na elkaar (11.06.2009 en 12.06.2009) het hoogste aantal artikels gepubliceerd wordt. Het nieuws van de overwinningen van Tom Boonen in Parijs-Roubaix nam dus sneller af in belang dan zijn positieve test op cocaïne.

5.1.3. Krant

Voor dit onderzoek selecteerden we twee kranten: Het Nieuwsblad en Het Laatste Nieuws. Zoals gezegd vonden we in totaal 124 artikels, maar we bemerken een sterk verschil in hoeveelheid per krant (zie tabel 3). Het Nieuwsblad telde over de drie onderzoeksweken in totaal 49 artikels over Tom Boonen, terwijl Het Laatste Nieuws er in dezelfde periode 75 publiceerde.

Ook als we de gegevens opsplitsen per onderzoeksperiode zien we dat Het Laatste Nieuws telkens meer artikels bevat dan Het Nieuwsblad (zie tabel 4). In de eerste onderzoekswEEK is het verschil nog klein, maar in de tweede en vooral de derde week wordt het verschil steeds groter.

5.1.4. Auteur

In Het Laatste Nieuws zijn het vooral Joerie De Knop en Marc Ghyselinck die de artikels over Tom Boonen schreven (zie tabel 5). Samen namen ze 45,1 % van de artikels voor hun rekening. In Het Nieuwsblad schreven vooral Paul De Keyser en Hugo Coorevits veel over Tom Boonen, al is hun dominantie iets minder uitgesproken: samen zijn ze goed voor 41,7 % van de artikels in Het Nieuwsblad.

Bij beide kranten zien we dat meer dan 20 % van de auteurs onder de categorie ‘andere’ vallen. Dit wil zeggen dat deze auteurs gedurende de drie onderzoeksweken slechts één artikel over Tom Boonen gepubliceerd hebben in hun krant. We moeten hierbij wel opmerken dat ook de artikels die door meerdere auteurs samen zijn geschreven in deze categorie werden opgenomen.

5.1.5. Aantal woorden

Over de drie onderzoeksweken bevatten beide kranten ongeveer even lange artikels (zie tabel 6). In Het Nieuwsblad is een artikel over Tom Boonen gemiddeld 462,52 woorden, in Het Laatste Nieuws is dat 476,84.

In de drie onderzoeksweken afzonderlijk zien we echter grotere verschillen (zie tabel 7). Tijdens de eerste onderzoekswEEK zijn de artikels in Het Nieuwsblad gemiddeld ongeveer 70 woorden langer dan in Het Laatste Nieuws. Tijdens de tweede week is het net omgekeerd, dan zijn de artikels in Het Laatste Nieuws gemiddeld ongeveer 100 woorden langer. In de derde periode ten slotte, is het opnieuw Het Nieuwsblad dat gemiddeld ongeveer 100 woorden meer haalt per artikel. Het Laatste

Nieuws publiceert dus gemiddeld langere artikels tijdens de periode waarin Tom Boonen betrappt werd op cocaïnegebruik, terwijl de artikels in Het Nieuwsblad net langer zijn in de twee periodes waarin hij Parijs-Roubaix wint.

Opvallend is ook dat het gemiddelde aantal woorden van de twee kranten samen telkens groter wordt. In de eerste week is dat nog 411,24 woorden. De tweede week stijgt dat aantal tot 491,20 woorden, om in de derde week nog toe te nemen tot 524 woorden. De artikels over Tom Boonen worden dus steeds langer.

5.1.6. Conclusie

Uit deze algemene informatie over de onderzoeksgegevens kunnen we concluderen dat we in totaal 124 artikels codeerden, waarvan het grootste deel in de tweede onderzoeksweek gepubliceerd werd. De derde onderzoeksperiode telde het kleinste aantal artikels.

We stelden vast dat de dag na Boonen's tweede en derde overwinning telkens goed was voor de helft van de artikels tijdens hun respectievelijke onderzoeksweek. In de tweede periode stelden we vast dat na de bekendmaking van de positieve cocaïneplaspas twee dagen na elkaar het hoogste aantal artikels geteld werd. De nieuwswaarde van zijn overwinningen nam dus sneller af in belang dan het cocaïneverhaal.

Daarnaast merkten we op dat Het Laatste Nieuws opvallend meer artikels publiceerde dan Het Nieuwsblad, een vaststelling die ook voor de onderzoeksperiodes afzonderlijk gold.

In beide kranten stonden de twee hoofdauteurs in voor meer dan 40% van de artikels. Vooral in Het Laatste Nieuws waren Joerie De Knop en Marc Ghyselinck de dominante auteurs.

Tot slot ontdekten we dat de artikels in Het Nieuwsblad gemiddeld langer waren tijdens de eerste en de derde onderzoeksweek, terwijl dit in Het Laatste Nieuws net in de tweede week is. De lengte van de artikels neemt per onderzoeksweek ook telkens toe.

5.2. De heldenmythe

De eerste mythe die op Tom Boonen van toepassing zou kunnen zijn is de mythe van de held. Uit de literatuurstudie leerden we dat het eeuwenoude verhaal van de held telkens een gelijkaardige structuur vertoont en opgebouwd is uit een aantal steeds terugkerende elementen. Als we willen onderzoeken of er in de berichtgeving over Tom Boonen gebruik gemaakt wordt van storytelling en of Tom Boonen als een moderne held wordt voorgesteld, moeten we dus onderzoeken of we die elementen van de heldenmythe in de krantenartikels terugvinden. Hierna bespreken we voor elk element van de heldenmythe afzonderlijk in welke mate ze aanwezig was in de onderzochte artikels.

5.2.1. Nederige afkomst

De held is van nederige afkomst, hij heeft een eenvoudige achtergrond. Dit element staat aan het begin van het patroon dat de heldenmythe kenmerkt. Als in de berichtgeving over Tom Boonen van die heldenmythe gebruik gemaakt wordt, moeten we dus vooral tijdens de eerste onderzoeksperiode verwijzingen vinden naar de nederige afkomst.

Als we enkel de artikels uit de eerste onderzoeksperiode bekijken, zien we dat iets meer dan een vierde van de artikels naar een nederige afkomst verwijst (zie tabel 8). De nederige afkomst is dus zeker aanwezig in deze eerste week, maar niet opvallend sterk. We moeten er echter rekening mee houden dat Tom Boonen ook vóór de eerste onderzoekswEEK al regelmatig in de media aan bod kwam. Het is daarom goed mogelijk dat zijn achtergrond eerder al voldoende beschreven werd. Toch wordt er nog in een vierde van de artikels naar een nederige afkomst verwezen, wat vanuit dit perspectief een groot aantal is.

Het grootste deel van de verwijzingen naar deze nederige afkomst tijdens de eerste onderzoekswEEK zijn verwijzingen naar de kleine gemeente waaruit hij afkomstig is (Balen, Mol). In 63,6 % van de gevallen wordt daarnaar verwezen.

“Het supporterscafé van Tom Boonen aan de Gustaaf Woutersstraat in Balen zat gisternamiddag afgeladen vol” (Van Gestel, 14 april 2008)

“Ik ben en blijf een jongen van de Kempen, een Antwerpenaar” (De Keyser, 16 april 2008)

Ook sterk aanwezig is de relatie met een ‘gewone’ jeugd vriendin. In 54,5 % van de artikels die naar een nederige afkomst verwijzen, komt zijn vriendin Lore aan bod.

“Ook dat hij opnieuw samen is met zijn vriendin Lore, is echt heel positief voor Tom” (Van Gestel, 14 april 2008)

“Toegegeven dat een kassei minder romantisch is dan een ruiker bloemen, maar zijn trofee nam hij mee naar zijn geliefde Lore thuis in Balen” (Ghyselinck, 14 april 2008)

Minder aandacht wordt er besteed aan de eenvoudige familie waaruit hij afkomstig is en het feit dat hij begonnen is bij een kleine ploeg. Deze onderwerpen komen elk aan bod in één artikel. Verwijzingen naar zijn begin als helper van andere renners vinden we niet terug.

In 18,2 % van de artikels komt er een andere verwijzing naar een nederige afkomst aan bod.

De nederige afkomst van Tom Boonen is tijdens de eerste onderzoeksweek het sterkst aanwezig in de artikels die in Het Nieuwsblad verschenen (zie tabel 9). In Het Nieuwsblad bevatten 42,1 % van de artikels een verwijzing naar de eenvoudige achtergrond, in Het Laatste Nieuws is dat slechts 13,6 % van de artikels.

5.2.2. Sociale waarden

De held belichaamt sociale waarden. De eigenschappen van de held die de samenleving als positief bestempelt, worden in de verf gezet. In 63 artikels (50,8 %) over Tom Boonen vonden we een verwijzing naar de sociale waarden die hij belichaamt (zie tabel 10).

Opgesplitst per onderzoeksperiode zien we dat de eerste en derde week dicht bij elkaar liggen (zie tabel 11). In de eerste onderzoeksweek zijn de sociale waarden aanwezig in 65,9 % van de artikels, in de derde onderzoeksweek is dat 70,4 %. In de tweede onderzoeksweek ligt het percentage een stuk lager, maar zijn de sociale waarden toch nog in 30,4 % van de artikels aanwezig.

De fysieke en mentale kracht van Tom Boonen is bij deze sociale waarden het sterkst vertegenwoordigd. In 49,2 % van de artikels die naar sociale waarden verwijzen, wordt op de fysieke of mentale kracht van Tom Boonen gefocust.

“Boonen domineert in de Hel en laat Cancellara en Ballan nauwelijks op de foto in de sprint”
(De Keyser, 14 april 2008)

“Na een koers van tweehonderdzesentwintig kilometer op de piste van Roubaix nog één keer alles uit zijn sterke lijf geperst. (...) De sterkste van de Hel, heerser van de kasseien” (Ghyselinck, 14 april 2008)

Vaak wordt er ook verwezen naar het feit dat Tom Boonen hard werkt (20,6 %), dat hij een teamspeler is (22,2 %) en dat hij goed omgaat met de druk (15,9 %).

“Het is de beloning voor het keiharde werk dat ik heb geleverd” (De Knop, 14 april 2008)

“Met een hoop egotrippers in één ploeg werkt het gewoon niet. Het geheim van onze ploeg is dat we die niet hebben” (Ghyselinck, 12 april 2008)

“Tom is een coureur die geweldig onder druk kan presteren” (Coorevits, 14 april 2009)

Iets minder aanwezig zijn het doorzettingsvermogen (7,9 %), de wilskracht (9,5 %), de sociale vaardigheden (9,5 %) en zijn intelligentie (7,9 %). Ook minder sterk aanwezig : zijn hechte familie (6,3 %), zijn moed en durf (4,8 %) en zijn zelfzekerheid en zelfvertrouwen (6,3 %).

Een verwijzing naar Tom Boonen als genereus en medelevend komt elk slechts in één artikel voor.

Opvallend is dat we in 49,2 % van de artikels een andere verwijzing naar sociale waarden terugvinden. Dit wijst erop dat Tom Boonen veel sociale waarden belichaamt, maar dat vaak in andere artikels andere sociale waarden aan bod komen.

Omdat de sociale waarden tijdens de tweede onderzoeksperiode toch nog behoorlijk sterk aanwezig zijn, bekijken we ook welke waarden tijdens de afzonderlijke periodes meest voorkomen.

Bijna alle sociale waarden worden het meest vermeld tijdens de eerste en de derde onderzoekswEEK. We zien echter dat sociale vaardigheden, zoals spontaniteit, flair en een sympathiek voorkomen, vaker aan Tom Boonen worden toegeschreven tijdens de tweede periode.

“Met hele trossen vielen ze, de bakvisjes en huisvrouwen, in katzwijn voor de ‘ideale schoonzoon’ die niet alleen behoorlijk met een fiets kon rijden, maar er bovendien ook nog goed uitzag en het met zijn typische Kempische tongval en spontaniteit allemaal keurig verwoord kreeg” (De Knop, 10 juni 2008)

“Al die tijd bleef Tom Boonen een aangename kerel in de omgang” (De Keyser, 11 juni 2008)

Ook de “andere verwijzingen naar sociale waarden” komen meer aan bod tijdens die tweede onderzoekswEEK. Voorbeelden van die andere sociale waarden zijn *rustig, succesvol, goedlachs, goede vriend, gezond...*

We zien dat vooral de ‘menselijke’ waarden tijdens de tweede onderzoekswEEK meer vermeld worden. De sociale waarden die hem boven de gewone mensen doen uitstijgen, komen dan niet meer voor.

Tom Boonen wordt daardoor voorgesteld als een gewone mens die ook fouten maakt, terwijl tijdens de weken waarin hij Parijs-Roubaix won vooral verteld wordt over zijn uitzonderlijke kracht en werkijver.

De krant die het meest verwijst naar sociale waarden die Tom Boonen belichaamt is Het Laatste Nieuws (zie tabel 12). In 56 % van de artikels in Het Laatste Nieuws belichaamt Tom Boonen minstens één sociale waarde. In Het Nieuwsblad is dat iets minder het geval, maar toch vinden we ook daar in 42,9 % van de artikels een verwijzing.

5.2.3. Queeste

De held heeft een queeste, hij heeft de opdracht om iets buitengewoon te verwezenlijken. Net als de nederige afkomst, is dit een element dat in het begin van de heldenmythe voorkomt. Daarom onderzoeken we in de eerste plaats de aanwezigheid van een queeste tijdens de eerste onderzoekswEEK. In 56,1 % van de artikels over Tom Boonen tijdens die week vinden we een opdracht of queeste terug (zie tabel 13).

Als we echter de gegevens van de andere weken bekijken, zien we dat de queeste nog veel sterker aanwezig is tijdens de derde onderzoekswEEK (zie tabel 14). Tijdens die week is in maar liefst 85,2 % van de gevallen een verwijzing naar een bijzondere opdracht aanwezig.

Tijdens de eerste onderzoekswEEK heeft Tom Boonen dus zeker een opdracht (meer dan de helft van de artikels verwijzen hiernaar). Het hoge cijfer tijdens de derde periode wijkt echter af van het patroon van de heldenmythe. De reden voor de sterke aanwezigheid van een queeste in de derde onderzoekswEEK is te verklaren door zijn derde overwinning in Parijs-Roubaix. Daarmee evenaart hij de prestaties van Johan Museeuw, Rik Van Looy en Eddy Merckx. In de kranten wordt dan ook vaak naar hen verwezen en wordt Tom Boonen naast hen in het rijtje gezet. Ook het record van Roger De Vlaeminck komt in zicht, waardoor er vaker verwezen wordt naar zowel Roger De Vlaeminck als het evenaren of zelfs verbeteren van dat record. Zoals we verder zullen zien, verklaren deze verwijzingen naar zijn legendarische voorgangers voor een deel het element van de berichtgeving die opnieuw positief wordt na de belangrijke overwinning.

Tom Boonen krijgt dus eigenlijk een nieuwe opdracht tijdens die derde week, namelijk het evenaren en zelfs breken van het record van Roger De Vlaeminck.

De queeste hadden we op twee manieren geoperationaliseerd. In de eerste plaats zijn er verwijzingen naar het leveren van bijzondere prestaties. Daarnaast zagen we ook verwijzingen naar legendarische voorgangers als een teken van een queeste, namelijk het evenaren van die voorgangers.

Als we onze gegevens opsplitsen volgens die twee soorten van verwijzing naar een queeste, merken we dat in 83,9 % van de gevallen verwezen wordt naar het leveren van een bijzondere prestatie (zie tabel 15). Dit is dus duidelijk sterker aanwezig dan de verwijzingen naar legendarische voorgangers, al is dit ook in meer dan de helft van de artikels aanwezig (zie tabel 16).

Een tweede overwinning in Parijs-Roubaix en de groene trui in de Ronde van Frankrijk zijn het sterkst aanwezig als bijzondere prestaties die Tom Boonen moet leveren. De groene trui komt aan bod in 32,1 % van de artikels. De tweede overwinning in Parijs-Roubaix kunnen we natuurlijk enkel onderzoeken tijdens de eerste periode. Tijdens die week is het dan ook goed voor 69,6 % van de verwijzingen naar een bijzondere prestatie.

“Wil Tom Boonen deze lente nog een kasseimonument op de kast, dan is het zondag te doen, in de 106de editie van Parijs-Roubaix” (De Keyser, 12 april 2008)

“Doel nummer twee is de Tour (...) Gaat het zo goed als in 2007, dan ga ik weer voor groen” (Ghyselinck, 16 april 2008)

Iets minder krijgt Tom Boonen de opdracht om een derde overwinning te halen in de Ronde van Vlaanderen (25 %) en een record te breken (19,6 %). Verwijzingen naar een derde overwinning in Parijs-Roubaix, die we enkel onderzoeken in de tweede en derde periode (nadat hij een tweede overwinning heeft behaalt), vinden we in 27,3 % van de artikels.

Het zwakst aanwezig als bijzondere prestatie die geleverd moet worden zijn een eerste overwinning in Milaan-San Remo (5,4 %) en wereldkampioen worden (7,1 %).

Slechts in twee artikels vinden we een andere verwijzing naar bijzondere prestaties terug.

De artikels verwijzen over de drie onderzoeksperiodes het meest naar Johan Museeuw. In 33,9 % van de artikels komt hij aan bod.

“‘Onzen Tom’ wordt stilaan een tweede Johan Museeuw” (De Knop, 14 april 2009)

Na Museeuw zijn het vooral Roger De Vlaeminck, Rik Van Looy en Eddy Merckx die vaak vermeld worden in de artikels over Tom Boonen: respectievelijk in 25 %, 21,4 % en 21,4 %.

“Naast Merckx, Museeuw en Van Looy. Dat is niet niks, hé!, glundert hij. Maar nog net onder Roger De Vlaeminck, is het niet?” (De Keyser, 15 april 2009)

Peter Van Petegem komt slechts in 5,4 % van de artikels voor.

In 19,6 % van de gevallen wordt er verwezen naar een andere legendarische voorganger.

De queeste van Tom Boonen komt meest aan bod in Het Laatste Nieuws (zie tabel 17). 52 % van de artikels in Het Laatste Nieuws verwijzen naar bijzondere prestaties die Tom Boonen moet leveren of vergelijken hem met legendarische voorgangers. In Het Nieuwsblad vinden we dit element terug in 34,7 % van de artikels.

5.2.4. Beproevingen

De held ondergaat beproevingen, hij moet obstakels overwinnen die het slagen van zijn queeste in de weg kunnen staan. Deze beproevingen vinden plaats in het middelste deel van het heldenpatroon. Daarom onderzoeken we dit element vooral tijdens de tweede onderzoeksweek. In 89,3 % van de artikels over Tom Boonen die week vinden we beproevingen terug (zie tabel 18).

Als we echter ook de gegevens tijdens de andere weken bekijken, zien we dat er ook in de derde onderzoeksweek nog in meer dan de helft van de artikels (51,9 %) naar beproevingen verwezen wordt (zie tabel 19). Daarom onderzoeken we ook welke beproevingen tijdens die twee weken aan bod komen.

Het hoge cijfer in de tweede week is vooral toe te schrijven aan de verwijzingen naar drugs en cocaïne. Er wordt ook meer verwezen naar oa. alcohol, doping, zijn korte relatie met een 16 jarig meisje en zijn verhuis naar Monaco. Toch is het drugs, die in de tweede onderzoeksweek in 87,5 % van de artikels aanwezig is, die het grote verschil maakt.

“Op 25 mei, drie dagen voor de Ronde van België, testte hij bij controle buiten competitie positief op cocaïne” (De Knop, 10 juni 2008)

“Heeft Tom Boonen eenmalig cocaïne gesnoven of is hij een verstokt drugsgebruiker?” (Jacobs, 12 juni 2008)

Daarnaast komt ook zijn roekeloos rijgedrag regelmatig in de artikels voor. 30 % van de artikels tijdens de tweede week verwijzen naar zijn rijgedrag.

“Tom Boonen die een gele Lamborghini tot grut rijdt. Een kat liep in de weg. Tom Boonen die met 120 km/u wordt betrapt waar hij 70 km/u mag rijden. (...) Tom Boonen die 180 km/u rijdt waar 90 de maximum toegelaten snelheid is. Met één promille alcohol in het bloed bovendien” (Ghyselinck, 10 juni 2008)

Het relatief hoge percentage in de derde week is te verklaren door de verwijzingen naar valpartijen, Filippo Pozzato en de vermeende interne rivaliteit die enkel in die derde periode opduiken. Verwijzingen naar drugs komen dan bijna niet meer voor.

Alcoholgebruik (13,7 %), zijn verhuis naar Monaco (12,3 %), doping (8,2 %), de relatiebreuk met Lore (8,2 %) en mentale beproevingen (5,5 %) komen over alle drie de onderzoeksweken niet zo vaak voor.

Andere verwijzingen naar beproevingen zijn er in 15,1 % van de artikels.

De beproevingen van Tom Boonen zijn zowel in Het Nieuwsblad als in Het Laatste Nieuws sterk aanwezig (zie tabel 20). In Het Nieuwsblad maakt 59,2 % een vermelding van die beproevingen. In Het Laatste Nieuws is dat ongeveer even veel: 58,7 %.

5.2.5. Misstappen verklaren of verdedigen

De held verklaart of verdedigt de fouten die hij heeft gemaakt. Hij vraagt ook vergiffenis voor die misstappen. Het spreekt voor zich dat dit element enkel aanwezig is tijdens de week waarin Tom Boonen fouten begaat, wanneer hij op cocaïne wordt betrapt. Tijdens die tweede onderzoekswEEK vinden we dertien artikels die naar dit element verwijzen, goed voor 23,2 % van de artikels in die week (zie tabel 21).

Het grootste deel van de artikels waarin dit element aan bod komt, verwijst naar Tom Boonen die vergiffenis vraagt voor zijn fouten. In 84,6 % van de artikels wordt naar die ‘boetedoening’ verwezen.

“Zichtbaar aangeslagen verontschuldigde hij zich op de persconferentie tegenover familie, vrienden, ploeg en fans voor zijn begane misstappen” (De Knop, 12 juni 2008)

“Tom Boonen zette gisteren met zijn publieke spijtbetuiging een eerste stap naar een mogelijk (eer)herstel” (Boes, 12 juni 2008)

Tom Boonen die zijn misstappen verklaart of verdedigt en een andere verwijzing naar het verklaren of verdedigen van de misstappen vinden we elk in één artikel terug.

Als we de gegevens bekijken per onderzochte krant, zien we dat Tom Boonen in beide kranten ongeveer even veel de kans krijgt om zijn misstappen te verklaren of verdedigen (zie tabel 22). In Het Nieuwsblad is dat in 22,7 % van de artikels uit de tweede periode, in Het Laatste Nieuws in 23,5 %.

5.2.6. Aanvaarden van de boetedoening

De boetedoening, de vraag om vergiffenis van de held wordt aanvaard. Zijn fouten worden vergeven. Dit element is onlosmakelijk verbonden met het vorige, vandaar dat we ook hier enkel de tweede onderzoekswEEK in rekening nemen.

Tijdens die tweede periode wordt de boetedoening van Tom Boonen aanvaard in 10 artikels (17,9 %) (zie tabel 23). Als we dat vergelijken met de dertien artikels waarin hij zijn fouten verdedigt of vergiffenis vraagt, is dit een behoorlijk hoge score.

In 40 % van de artikels uit de tweede onderzoekswEEK die het vergeven vermelden, zien we dat de boetedoening aanvaard wordt.

“Dat Boonen op de persconferentie spijt heeft betoond, ook al liet hij na de dingen bij naam te noemen, kan een teken zijn dat de ex-wereldkampioen een eerste stap naar het herstel heeft gezet” (Boes, 12 juni 2008)

“Maar Perna gunt Boonen een tweede kans: Ik zou hem niet straffen, ik blijf fan” (Fieremans, 13 juni 2008)

Daarnaast wordt 20 % verklaard door de vermelding dat Tom Boonen al genoeg gestraft is.

Een verwijzing naar de opschorting van straf door de raadkamer vinden we in geen enkel artikel terug. De resterende 40 % van de verwijzingen naar het vergeven van zijn fouten, valt onder de categorie ‘andere’.

Het element van aanvaarding en vergeving is het sterkst aanwezig in Het Laatste Nieuws (zie tabel 24). Die krant verwijst in 20,6 % van de artikels tijdens de tweede onderzoekswEEK naar het aanvaarden van de boetedoening. In Het Nieuwsblad vinden we in 13,6 % van de artikels verwijzingen naar het aanvaarden van de boetedoening terug.

5.2.7. Belangrijke overwinning

De held behaalt een belangrijke overwinning, waarmee hij alle problemen en beproevingen van zich af schudt. Die overwinning komt aan het einde van het patroon dat de heldenmythe kenmerkt. Daarom onderzoeken we de aanwezigheid van een belangrijke overwinning vooral tijdens de derde onderzoekswEEK. In 59,3 % van de artikels over Tom Boonen die week wordt er melding gemaakt van een belangrijke overwinning (zie tabel 25).

Ook hier valt echter op, als we ook de andere periodes onderzoeken, dat dit element nog sterker aanwezig is tijdens de eerste onderzoekswEEK (zie tabel 26). In die week wordt in 75,6 % van de artikels naar een belangrijke overwinning verwezen. Dit komt natuurlijk doordat Tom Boonen tijdens de eerste periode zijn tweede overwinning in Parijs-Roubaix behaalt.

We merken dus dat tijdens de derde onderzoekswEEK het element van de belangrijke overwinning sterk aanwezig is. In de eerste periode komt het echter nog vaker aan bod, wat toch een afwijking is van het patroon van de heldenmythe.

De tweede overwinning in Parijs-Roubaix verklaart alle artikels die verwijzen naar een belangrijke overwinning tijdens de eerste onderzoekswEEK.

“Met zijn tweede succes in Parijs-Roubaix klopte Tom Boonen zondag op de deur van de wielergeschiedenis” (De Keyser, 15 april 2008)

“Boonen oppermachtig in Parijs-Roubaix twee jaar na laatste grote klassieke zege” (Ghyselinck, 14 april 2008)

Ook in de derde onderzoekswEEK wordt de aanwezigheid van een belangrijke overwinning volledig verklaard door zijn derde overwinning in Parijs-Roubaix. Tijdens die derde onderzoekswEEK komt zijn derde overwinning in alle artikels aan bod.

“Een chef d’oeuvre is Tom Boonens derde Helletriomf volgens Quick.Step-manager Patrick Lefevere” (De Knop, 14 april 2009)

“Hoe hij zondag voor de derde keer Parijs-Roubaix won, was zelfs door Tom Boonen niet eerder vertoond” (Ghyselinck, 14 april 2009)

Zowel zijn tweede als derde overwinning in Parijs-Roubaix verklaren dus hoofdzakelijk de aanwezigheid van een belangrijke overwinning in respectievelijk de eerste en de derde onderzoeksperiode. Daarnaast vinden we tijdens die twee onderzoekswEEKen ook verwijzingen naar de overwinning op de kritiek. Daar wordt in 17,1 % van de artikels naar verwezen. Ook de overwinning op persoonlijke problemen (12,2 %) en de groene trui in de Tour (9,8 %) komen minder aan bod.

Helemaal niet aanwezig is de overwinning op drugs, doping en alcohol. Geen enkel artikel vermeldt een dergelijke overwinning.

In 14,6 % van de artikels vonden we een andere verwijzing naar een belangrijke overwinning.

In Het Nieuwsblad komt in 40,8 % van de artikels een belangrijke overwinning aan bod (zie tabel 27). Bij Het Laatste Nieuws ligt dat percentage iets hoger. In die krant vinden we in net niet de helft (49,3 %) van de artikels een verwijzing terug naar belangrijke overwinningen.

5.2.8. De media berichten opnieuw positief

Nadat de held zijn beproevingen heeft overwonnen, hij een belangrijke overwinning heeft behaald en vergeven werd voor zijn fouten onderweg, berichten de media opnieuw positief over de held. Tijdens de tweede onderzoekswEEK werd Tom Boonen betrappt op cocaïne. We moeten dus kijken naar de derde onderzoekswEEK om te zien of er opnieuw positief bericht wordt. Tijdens die derde periode vinden we dit terug in 16 artikels (59,3 %) (zie tabel 28). De toon is dus opnieuw overwegend positief.

In alle artikels uit die derde onderzoekswEEK die positief berichten over Tom Boonen wordt er verwezen naar het feit dat hij opnieuw wedstrijden wint. De positieve berichtgeving tijdens de derde periode hangt dus sterk samen met het element van de belangrijke overwinning, beide worden namelijk hoofdzakelijk verklaard door zijn derde overwinning in Parijs-Roubaix

“Tornado Tom rekt in de Hel af met zijn schaduw Pippo Pozzato” (Coorevits, 14 april 2009)

“De rest van het verhaal was een pure triomftocht voor Tom Boonen, jubelend ingehaald als de nieuwe koning van de Hel” (De Keyser, 14 april 2009)

Ook wordt hij in 75 % van de artikels vergeleken met andere wielerslegendes. Bij het element van de queeste stelden we al dat de vele vergelijkingen met legendarische voorgangers als Museeuw, Van Looy, Merckx en De Vlaeminck te verklaren zijn doordat Tom Boonen zich met zijn derde overwinning in Parijs-Roubaix tussen de recordhouders plaatst. De sterkere aanwezigheid van deze vergelijkingen tijdens de derde periode, is dus gelijklopend met (en verklaart voor een deel) de berichtgeving die opnieuw positief wordt.

“Daarmee komt Boonen nu op gelijke hoogte van de ‘Keizer van Herentals’, die zoals Octave Lapize, Gaston Rebry, Eddy Merckx, Francesco Moser en Johan Museeuw drie keer won op de wielersbaan van Roubaix” (Landuyt, 14 april 2009)

“Zoals Van Looy en Merckx won Boonen drie keer Parijs-Roubaix. Net als Van Looy en Merckx won hij ook al twee keer de Ronde van Vlaanderen. In de Ronde deed alleen Johan Museeuw beter. In Parijs-Roubaix is Boonen nog maar één overwinning verwijderd van het record van

Roger De Vlaeminck, die aan vier zeges de bijnaam Monsieur Paris-Roubaix overhield”
(Ghyselinck, 14 april 2009)

Over de hereniging met zijn vriendin Lore en de verhuis terug naar België wordt in de derde onderzoekswEEK niets gezegd, er zijn ook geen andere verwijzingen naar positieve berichtgeving.

Beide kranten berichten tijdens de derde onderzoeksperiode ongeveer even vaak positief over Tom Boonen (zie tabel 29). In Het Nieuwsblad maakt 62,5 % van de artikels melding van positieve elementen. In Het Laatste Nieuws is dat in 57,9 % van de artikels het geval.

5.2.9. Celebrity-status

De moderne held is een celebrity. In onze hedendaagse samenleving zijn helden tegelijk beroemdheden. In 34 artikels (27,4 %) wordt er verwezen naar de celebrity-status van Tom Boonen (zie tabel 30).

Het celebrity-aspect van Tom Boonen komt meest aan bod in de tweede onderzoekswEEK, waar in 37,5 % van de artikels naar de beroemdheid verwezen wordt (zie tabel 31). Net iets minder zien we een vermelding van de celebrity-status in de eerste periode, maar ook tijdens die week zien we dat in 31,7 % van de gevallen dit element aan bod komt. Opvallend is dat we tijdens de derde onderzoekswEEK geen enkele verwijzing naar Tom Boonen als beroemdheid ontdekten.

Bij grootste deel van de verwijzingen naar Tom Boonen als celebrity, 67,7 %, wordt er gefocust op het privéleven van Tom Boonen.

“Dat Tom opnieuw samen is met Lore is positief” (Van Gestel, 14 april 2008)

“Boonen had in een interview in deze krant onthuld dat hij een relatie had met de 16-jarige Nederlandse Sophie van Vliet. (...) Boonen is sinds kort opnieuw samen met zijn grote liefde Lore Van De Weyer. Beiden waren in november 2006 uit elkaar gegaan” (Michielssens, 10 juni 2008)

Daarnaast wordt hij in 8,8 % van de gevallen letterlijk als beroemdheid of BV benoemd.

In 32,4 % van de artikels vonden we een andere verwijzing naar de beroemdheid en de celebrity-status van Tom Boonen.

De celebrity-status van Tom Boonen komt in beide kranten ongeveer even veel aan bod (zie tabel 32). In Het Nieuwsblad komt die status naar voor in 26,5 % van de artikels, ruim een vierde dus. In Het Laatste Nieuws is dat nog net iets meer. In die krant vinden we de celebrity-status terug in 28 % van de artikels.

In totaal wordt in 27,4 % van de artikels gefocust op Tom Boonen als celebrity (zie tabel 33). Veel vaker wordt er echter gefocust op de sportieve prestaties, op Tom Boonen als sportfiguur (zie tabel 34). In 81,5 % van de artikels komt Tom Boonen als sportman naar voor.

5.2.10. Rolmodel

De held is een rolmodel voor de gemeenschap, hij heeft een voorbeeldfunctie. In 22 artikels (17,7 %) wordt Tom Boonen voorgesteld als rolmodel (zie tabel 35).

De voorstelling van Tom Boonen als rolmodel voor de samenleving is het sterkst aanwezig tijdens de tweede onderzoeksperiode (zie tabel 36). In die week verwijzen 28,6 % van de artikels naar Tom Boonen als rolmodel. In de eerste onderzoeksweek is dat maar de helft zoveel: 14,6 %. Tijdens de derde week vinden we helemaal geen verwijzingen naar Tom Boonen als rolmodel.

We merken dat dit element niet gelijklopend evolueert met de sociale waarden die Tom Boonen belichaamt. Nochtans verwachtten we dat hij net als rolmodel zou gezien worden omwille van de waarden waar hij voor staat. De voorbeeldfunctie van Tom Boonen komt echter het sterkst naar voor op het moment dat de belichaming van sociale waarden terugvalt, namelijk de tweede onderzoeksweek. De reden hiervoor is dat de kranten vooral over de voorbeeldfunctie van Tom Boonen spreken wanneer hij zich niet als een goed rolmodel gedraagt. Zijn verantwoordelijkheden als ‘voorbeeld’ zijn dan de reden waarom hij geen fouten mag maken.

In 90,9 % van de artikels die focussen op Tom Boonen als rolmodel, vinden we een vermelding zijn voorbeeldfunctie. Dit is dus duidelijk de belangrijkste factor in dit element van de heldenmythe.

“En toch moeten de acteurs beseffen welke maatschappelijke functie ze hebben” (Fransen, 14 april 2008)

“Ik vind dat een herhaling niet toegestaan mag worden, gezien zijn voorbeeldfunctie” (pdb, 12 juni 2008)

Daarnaast komt in 13,6 % van de artikels voor dat we lessen kunnen trekken uit zijn verhaal.

Dat de mening van Tom Boonen zou tellen in maatschappelijke debatten vinden we in geen enkel artikel terug.

In één artikel was een andere verwijzing aanwezig naar Tom Boonen als rolmodel.

Ook dit element van de heldenmythe komt in beide kranten even veel aan bod (zie tabel 37). In Het Nieuwsblad verwijzen 18,4 % van de artikels naar Tom Boonen als rolmodel of voorbeeld voor de samenleving. In Het Laatste Nieuws is dat in 17,3 % van de artikels het geval.

5.2.11. Conclusie bij de heldenmythe

‘Wordt er in de berichtgeving over Tom Boonen gebruik gemaakt van de mythe van de held?’, was de onderzoeksvraag die we in dit deel wilden beantwoorden. M.a.w. is Tom Boonen een moderne held?

Uit de resultaten van onze analyse kunnen we concluderen dat in de nieuwsberichten over de wielrenner de elementen en het patroon van de heldenmythe behoorlijk duidelijk aanwezig zijn.

Verwijzingen naar de nederige afkomst van Tom Boonen vinden we tijdens de eerste week in een vierde van de artikels terug. Zoals we eerder stelden, vermoeden we echter dat die eenvoudige achtergrond in het verleden al voldoende aan bod gekomen is. Dat de kranten hier toch nog in een vierde van hun artikels op terugkomen, is een behoorlijk groot aantal.

Daarnaast wordt in ruim de helft van de artikels tijdens de eerste onderzoeksperiode verwezen naar een queeste. Tom Boonen heeft dus duidelijk de opdracht om iets bijzonder te verwezenlijken. Concreet gaat het dan vooral om overwinningen in Parijs-Roubaix en de groene trui in de Ronde van Frankrijk.

In de tweede onderzoekswEEK komen de beproevingen van Tom Boonen heel sterk naar voor. In de eerste plaats wordt er natuurlijk heel vaak verwezen naar zijn cocaïnegebruik als beproeving. Die problemen geven echter ook aanleiding om terug te verwijzen naar andere beproevingen, zoals roekeloos rijgedrag en relatieproblemen.

Nadat Tom Boonen betrappt is op cocaïnegebruik verontschuldigt hij zich voor de fouten die hij begaan heeft. In ongeveer een vierde van de artikels tijdens de tweede onderzoeksperiode verklaart of verdedigt hij zijn misstappen en vraagt hij vooral vergiffenis.

In een klein vijfde van de artikels tijdens diezelfde periode wordt de boetedoening van Tom Boonen ook aanvaard. Op zich is een vijfde niet zo heel veel, maar ten opzichte van het aantal artikels waarin hij vergiffenis vraagt, is dit wel een hoog cijfer.

Het patroon van de heldenmythe wordt afgesloten met een belangrijke overwinning en de berichtgeving die opnieuw positief wordt.

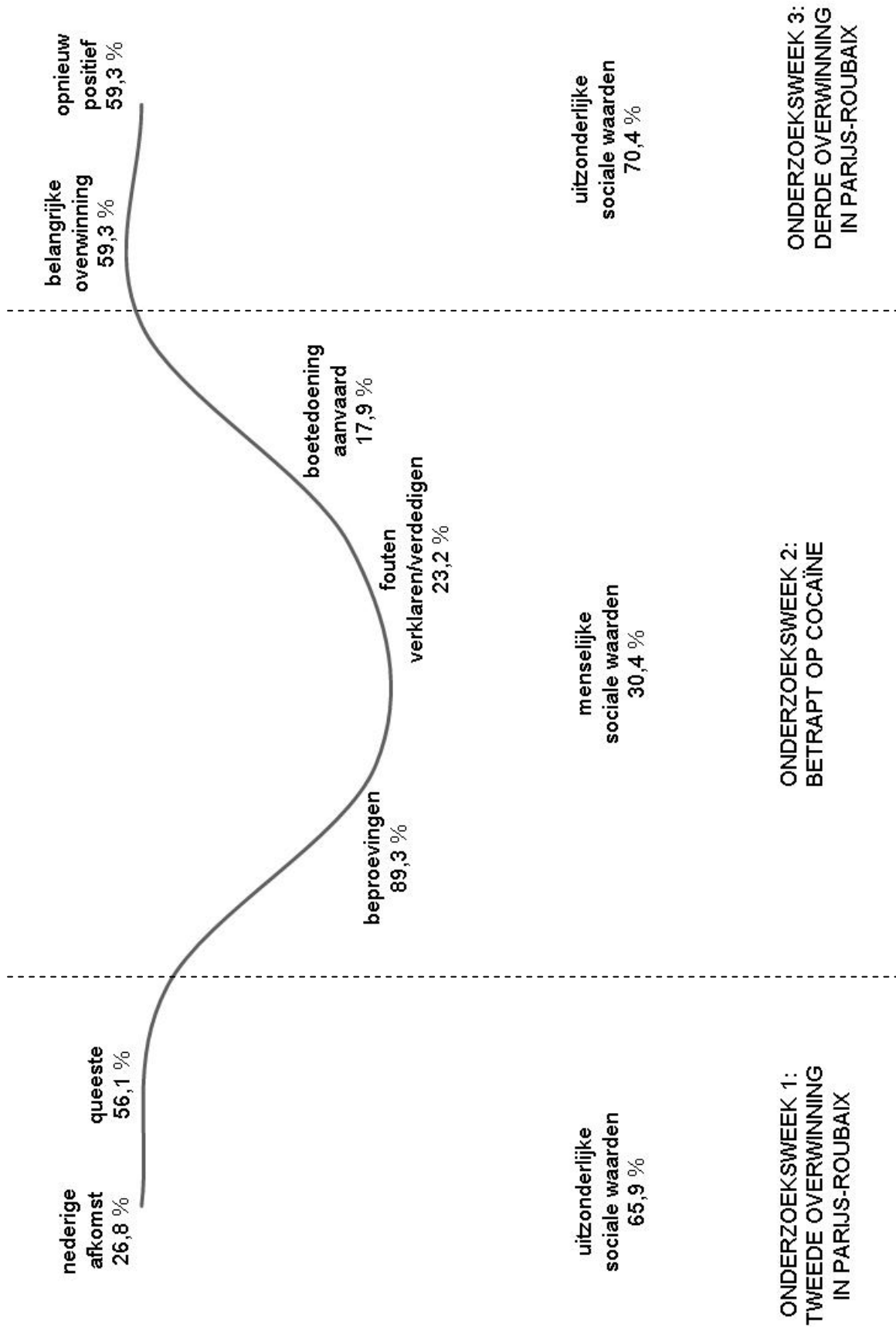
In de derde onderzoekswEEK zien we dan ook dat Tom Boonen in 60 % van de artikels een belangrijke overwinning behaalt. Dat aantal wordt natuurlijk bijna volledig verklaard door zijn derde winst in Parijs-Roubaix. De opdracht is dus voltooid, de queeste volbracht.

Daarna berichten de media opnieuw positief. In evenveel artikels tijdens de derde periode vinden we elementen die op een positieve berichtgeving wijzen. De drugsproblemen zijn in ieder geval vergeven en komen in die week niet meer aan bod.

We zien dus dat de kranten het patroon van de heldenmythe behoorlijk goed volgen. Daarnaast merken we ook dat Tom Boonen vaak sociale waarden belichaamt, wat zijn voorstelling als held bevordert.

De sociale waarden zijn echter niet even sterk aanwezig in de drie onderzoeksweken. Tijdens de eerste en de derde periode, waarin hij de overwinning behaalt in Parijs-Roubaix, belichaamt Tom Boonen het meest sociale waarden. Ongeveer 70 % van de artikels verwijst dan naar waarden die hem boven de gewone mensen plaatst. Hij heeft vooral een uitzonderlijke kracht en doorzetting.

Tijdens de periode van de beproevingen komen de sociale waarden een stuk minder aan bod, maar toch nog in 30 % van de artikels. Het gaat hier echter om andere waarden. Terwijl tijdens de eerste en derde week vooral zijn buitengewone kwaliteiten aan bod komen, zijn het hier de ‘menselijke’ waarden die aan Tom Boonen worden toegeschreven. Op die manier vormen de kranten een beeld van Tom Boonen als ‘ook maar een mens’ die fouten maakt, net als andere mensen. Dit versterkt natuurlijk het aanvaarden van de boetedoening in het patroon van de heldenmythe.

Zoals we eerder al stelden, moet een moderne held ook een celebrity zijn. We zien dan ook dat Tom Boonen in ruim een vierde van de artikels als celebrity benaderd wordt. Er wordt dan vooral ingegaan op zijn privéleven. Veel vaker wordt er echter gefocust op zijn sportieve prestaties. Dit wijst erop dat Tom Boonen niet enkel een beroemdheid is omwille van zijn aanwezigheid in de media, maar in de eerste plaats omwille van zijn verwezenlijkingen.

Tot slot is de held een rolmodel, hij is een voorbeeld voor de maatschappij. In de nieuwsberichten over Tom Boonen vonden we deze voorbeeldfunctie slechts in een klein vijfde van de artikels terug. Dit is dus duidelijk een element van de heldenmythe die, in tegenstelling tot de andere elementen, in mindere mate aan bod komt in de kranten. Opvallend is dat dit element het sterkst aanwezig is tijdens de tweede onderzoeksperiode. Er wordt dus vooral gebruik gemaakt van de voorbeeldfunctie van Tom Boonen om hem op zijn verantwoordelijkheden te wijzen wanneer hij zich niet als goed rolmodel gedraagt.

Is er een verschil tussen de kranten?

Bij de vergelijking tussen Het Nieuwsblad en Het Laatste Nieuws, zien we dat de percentages meestal niet zo ver van elkaar liggen. Als er (relatief) grotere verschillen zijn, is het echter meestal in Het Laatste Nieuws dat de elementen van de heldenmythe sterkst aanwezig zijn. Enkel het element van de nederige afkomst is hierop een uitzondering, dit element komt vaker aan bod in Het Nieuwsblad. We kunnen hieruit afleiden dat de heldenmythe iets sterker aanwezig is in Het Laatste Nieuws. De verschillen zijn echter niet zo heel groot, waardoor deze stelling eerder een aanwijzing is dan een duidelijke vaststelling.

5.3. De mythe van de bedrieger/zondebok

Als er in de berichtgeving over Tom Boonen gebruik gemaakt wordt van storytelling, kan hij ook voorgesteld worden als een moderne vorm van de bedrieger/zondebok. Net als bij de heldenmythe onderscheiden we in de literatuurstudie een aantal elementen waaruit de mythe van de bedrieger/zondebok is opgebouwd. Hierna bespreken we dan ook voor elk element afzonderlijk in welke mate het in de onderzochte artikels aanwezig was. Als de mythe van de bedrieger/zondebok aanwezig is in de berichtgeving over Tom Boonen, verwachten we dat dit vooral naar voor zal komen op het moment dat hij betraapt is op cocaïne. Toch nemen we ook de onderzoeksweken waarin hij Parijs-Roubaix wint mee in onze berekeningen. Vóór zijn tweede overwinning in Parijs-Roubaix kende Tom Boonen namelijk een periode met heel wat kritiek en ook bij zijn derde overwinning willen we nagaan of er nog sporen van het cocaïneverhaal te vinden zijn. Bij de mythe van de bedrieger/zondebok is het namelijk belangrijk dat er een opeenvolging van fouten is, zoals het element 'leven vol fouten' ook aangeeft.

5.3.1. Leven vol fouten

De bedrieger/zondebok leidt een leven vol fouten. Hij komt regelmatig in aanvaring met de wet. In 62 artikels (50 %) over Tom Boonen vinden we verwijzingen naar een leven vol fouten en aanvaringen met de wet (zie tabel 38).

Opgesplitst per onderzoeksperiode zien we dat het leven vol fouten, zoals verwacht, sterkst aanwezig is tijdens de tweede onderzoeksweek (zie tabel 39). Ongeveer twee derden van de artikels in die week verwijzen naar misstappen en aanvaringen met de wet. Daarnaast vinden we dit element ook terug in meer dan de helft (51,2 %) van de artikels in de eerste onderzoeksweek. De artikels in de derde periode verwijzen een stuk minder naar een leven vol fouten, slechts in 14,8 % van de artikels komt dit element aan bod.

Het misschien wat verrassend hoge cijfer tijdens de eerste onderzoeksweek is hoofdzakelijk (95,2 %) toe te schrijven aan de prestaties van Tom Boonen die in vraag worden gesteld. Tijdens die periode krijgt hij heel vaak kritiek en wordt er openlijk aan hem getwijfeld.

“Niemand die het graag heeft over moeten, ook al is dat ondertussen wel zo. De wielierliefhebber die zich beperkt tot het uitslagenbord kan niet anders dan vaststellen dat het groot kanon van Tom Boonen al sedert 2006 naast de roos mikt” (De Keyser, 12 april 2008)

“Zo moet het ook voor zijn koers van de laatste kans om met een klassieke zege het voorjaar af te sluiten” (Ghyselinck, 12 april 2008)

Tijdens de tweede week wordt in 62,2 % van de artikels die naar een leven vol fouten verwijzen gefocust op een gepaste bestraffing. In 45,9 % van de gevallen wordt ook ingegaan op eerdere misstappen van Tom Boonen. Deze twee elementen verklaren dus voor het grootste deel de aanwezigheid van het leven vol fouten in de tweede periode.

“Dat kan een heel ander licht werpen op de affaire-Tom Boonen, bijvoorbeeld voor de mogelijke strafmaat: problematisch drugsgebruik weegt zwaarder door dan eenmalig cocaïnegebruik, dat vrijwel nooit voor de rechtbank komt” (Jacobs, 12 juni 2008)

“Maar zelfs dan was een kleine boete of werkstraf een meer realistisch vooruitzicht dan een zware celstraf” (pdb, 12 juni 2008)

“Maar het is natuurlijk niet ideaal dat hij crasht met zijn Lamborghini, dat hij even een relatie aanging met een 16-jarig meisje (Sophie van Vliet, red.) en nu met een cocaïnehistorie te maken heeft” (Lopez, 12 juni 2008)

Iets minder wordt er een opsomming gegeven van zijn aanvaringen met de wet: 24,3 % van de artikels in de tweede onderzoekswEEK geeft zo'n opsomming.

In geen enkel artikel wordt er gesproken over Tom Boonen in termen van misdaad of misdadiger en slechts in één artikel vinden we een andere verwijzing naar een leven vol fouten.

Het Laatste Nieuws besteedt iets meer aandacht aan de fouten en misstappen van Tom Boonen dan Het Nieuwsblad (zie tabel 40). In Het Laatste Nieuws komen de fouten in meer dan de helft (53,3 %) van de artikels naar voor. Het Nieuwsblad legt iets minder nadruk op zijn misstappen, maar vermeldt ze toch ook in 44,9 % van de artikels.

5.3.2. Wild beest en slachtoffer

De bedrieger/zondebok wordt voorgesteld als een wild beest dat ongecontroleerd zijn lusten achterna gaat. Tegelijk is hij een slachtoffer van zichzelf en anderen. In 49 artikels (39,5 %) wordt Tom Boonen gekarakteriseerd als een wild beest of slachtoffer (zie tabel 41).

Als we de gegevens opsplitsen per onderzoekswEEK, zien we dat ook dit element vooral in de tweede onderzoekswEEK naar voor komt (zie tabel 42). In 71,4 % van de artikels tijdens die week wordt Tom

Boonen voorgesteld als wild beest of slachtoffer. In de eerste week vinden we opvallend minder verwijzingen terug: slechts in 19,5 % van de artikels. En in de derde week is er maar één artikel dat naar Tom Boonen verwijst als wild beest en slachtoffer van zichzelf.

In meer dan de helft (53,1 %) van de artikels die Tom Boonen als beest en slachtoffer karakteriseren, wordt de impact van zijn daden op zijn omgeving beschreven. Het lijden van zijn familie, partner en andere mensen uit zijn omgeving zorgt dus voor het grootste deel van de karakterisering van Tom Boonen.

“De topsprinter heeft geen doping genomen, maar wel zadelt hij zichzelf, zijn ploeg en het wielrennen op met een imagoprobleem. Quick.Step zal moeten inschatten hoezeer zijn gedrag buiten de koers de ploeg schaadt” (Jacobs, 11 juni 2008)

“Krijgt ze dit weer, de lieve Lore. Net nu alles weer een beetje spoorde. Een autocrash is niet leuk. Een snelle boete is niet leuk. Een snelle boete met één promille in het bloed nog minder, maar kom. En dan volgt een huiszoeking in je ouderlijk huis. Ook zonder dat ze iets opleverde: je wilt het niet meemaken” (De Wit, 11 juni 2008)

Daarnaast wordt er ook vaak melding gemaakt van eventuele omstandigheden waarvan Tom Boonen het slachtoffer is. In 42,9 % van de artikels wordt hij zo als slachtoffer voorgesteld.

“Wielrenners ervaren op dat vlak meer vrijheid, zeker als ze (tijdelijk) in Monaco verblijven. Vaak alleen. Verhoeven ziet dat als een van de oorzaken van het ontsporen. Ofwel voelt hij zich werkelijk moederziel alleen, ofwel kan hij zijn eigen situatie, zijn ster-zijn, niet bemeesteren. Dit bewijst alleszins dat sporters van een heel hoog niveau begeleiding nodig hebben” (Boes, 12 juni 2008)

“Zijn het de supporters, de media, het feit dat hij wordt gevierd waar hij ook komt? Tom hoeft niet aan te schuiven bij de dancing. Waarschijnlijk is het daar de normaalste zaak van de wereld dat er harddrugs worden genomen. En Tom gaat gewoon langs de zijdeur binnen, zonder te betalen en hij is de koning van de avond. En zo voelt hij zich ook. Onaantastbaar. Alsof je god ben. En op de duur denk je: Ik ben god” (Museeuw, 12 juni 2008)

Iets minder sterk aanwezig is berichtgeving over Tom Boonen als dom en naïef. In 20,4 % van de artikels die hem als beest en slachtoffer karakteriseren, wordt hij dom en naïef genoemd.

“Wat hij in mei – op het einde van zijn vakantie na de voorjaarsklassiekers – deed, is echter bijzonder dom. Onwaarschijnlijk dom zelfs” (Mercy, 11 juni 2008)

In mindere mate wordt er ingegaan op de negatieve eigenschappen van Tom Boonen (6,1 %) en wordt er gewezen op het gebrek aan begeleiding en omkadering (8,2 %). We vonden ook geen andere verwijzingen naar Tom Boonen als wild beest en slachtoffer.

Tom Boonen wordt in beide kranten als wild beest of slachtoffer voorgesteld (zie tabel 43). In Het Nieuwsblad bevat 42,9 % van de artikels een verwijzing hiernaar. Het Laatste Nieuws scoort net iets lager met 37,3 % van de artikels.

5.3.3. Geanticipeerd op de vernedering

Er wordt geanticipeerd op de vernedering van de bedrieger/zondebok. Er wordt gefocust op de gevolgen van zijn leven vol fouten. In 38 artikels (30,6 %) over Tom Boonen wordt er geanticipeerd op zijn vernedering (zie tabel 44).

Als we de gegevens opsplitsen per onderzoekswEEK zien we dat er het meest geanticipeerd wordt op zijn vernedering in de tweede periode (zie tabel 45). In die week komt dit element in 58,9 % van de artikels aan bod. De eerste en derde onderzoekswEEK hebben een gelijk percentage dat een heel stuk lager ligt: respectievelijk 7,3 % en 7,4 %. Dit element hangt natuurlijk deels samen met de ‘focus op een gepaste bestraffing’ die we bij het leven vol fouten reeds vermeldden

Het belangrijkste deel van het anticiperen op de vernedering van Tom Boonen is de vermelding van eventuele sportieve sancties, zoals het niet mogen deelnemen aan de Ronde van Zwitserland en de Ronde van Frankrijk. In 55,3 % van de artikels wordt daarnaar verwezen.

“Gisteren sloot de Ronde van Zwitserland de deuren voor Boonen. De kans dat hij over minder dan vier weken aan de start van de Tour komt, lijkt ook onbestaande” (Ghyselincx, 11 juni 2008)

“Tom Boonen is niet welkom in de Ronde van Frankrijk, die start op 5 juli” (De Knop & Landuyt, 12 juni 2008)

Ook naar een mogelijke gerechtelijke straf wordt in 21,1 % van de artikels verwezen.

“De kans is groot dat Boonen wordt uitgenodigd voor een nieuw verhoor bij de federale gerechtelijke politie in Turnhout” (Meulemans, 12 juni 2008)

Iets minder wordt er melding gemaakt dat Tom Boonen het vertrouwen van de fans verloren heeft (10,5 %) en dat hij een nieuw contract misloopt (13,2 %).

In 21,1 % van de artikels vinden we ook een andere verwijzing naar de vernedering van Tom Boonen.

Het Nieuwsblad anticipeert iets meer op de vernedering van Tom Boonen dan Het Laatste Nieuws (zie tabel 46). In 36,7 % van de artikels in Het Nieuwsblad wordt vooruitgekeken naar de mogelijke bestraffingen en gevolgen van zijn fouten. In Het Laatste Nieuws ontdekken we dit element in 26,7 % van de artikels.

5.3.4. Overgang naar beroemdheid en rijkdom

De overgang van een eenvoudige afkomst naar beroemdheid en rijkdom kan aangegeven worden als reden voor de fouten van de bedrieger/zondebok. In het concrete geval van de sportwereld kan er ook verwezen worden naar de bijzondere status van eliteatleten die denken dat de regels voor hen niet gelden. In 16 artikels (12,9 %) over Tom Boonen wordt er verwezen naar die overgang naar beroemdheid en rijkdom of naar zijn status als eliteatleet (zie tabel 47).

Dit element van de mythe van de bedrieger/zondebok is enkel aanwezig in de tweede onderzoeksweek (zie tabel 48). Iets meer dan een vierde (26,4 %) van de artikels in die week gaat in op de overgang naar beroemdheid of de status van Tom Boonen. In de eerste week vinden we slechts 1 artikel dat hiernaar verwijst, in de derde week geen enkel.

De overgang naar beroemdheid en de status als eliteatleet komen ongeveer even vaak voor in de artikels. In 62,5 % van de artikels wordt het bekend zijn aangehaald als reden voor de misstappen, terwijl 56,3 % zijn status als eliteatleet aanhaalt.

“Van de ene op de andere dag komt hij in een volslagen andere wereld terecht. Dat is het moderne proces van de starisation, de stervorming van een persoon” (Coorevits, 14 juni 2008)

“Ik weet enkel dat een kampioen met de status van Tom Boonen op een wolk leeft” (Museeuw, 12 juni 2008)

In één artikel vinden we een andere verwijzing naar de overgang van eenvoudige afkomst naar beroemdheid en rijkdom.

Het Laatste Nieuws verwijst meest naar de overgang van eenvoudige afkomst naar beroemdheid en rijkdom en naar de bijzondere status van eliteatleten (zie tabel 49). In 17,3 % van de artikels duikt dat element op. In Het Nieuwsblad verwijzen slechts 6,1 % van de artikels naar de status van Tom Boonen en zijn overgang naar beroemdheid.

5.3.5. Onafgewerkt

De bedrieger/zondebok wordt voorgesteld als ‘onafgewerkt’. Hij is nog niet volwassen en moest beter begeleid worden. In 19 artikels (15,3 %) wordt Tom Boonen voorgesteld als onafgewerkt (zie tabel 50).

Als we de gegevens opsplitsen naar onderzoeksperiode valt direct op dat ook alle artikels die Tom Boonen als onafgewerkt voorstellen in de tweede week verschenen (zie tabel 51). In die week gebeurt dit in 33,9 % van de artikels.

Zowel in de eerste als de derde onderzoeksperiode vinden we dit element niet terug.

Meestal wordt Tom Boonen beschreven als onvolwassen. 68,4 % van de artikels die hem als onafgewerkt voorstellen, wijzen erop dat hij nog niet volwassen is.

“Zoals kleine kinderen happen in Peijnenburgkoek, heeft Tom ook te verlekerd gehapt” (Boes, 11 juni 2008)

“Tom was ook daar alweer Tommeke geworden, die een kwajongensstreek heeft uitgericht” (Verhaeghe, 12 juni 2008)

Daarnaast vinden we in 36,8 % van de artikels terug dat hij beter begeleid moest worden. De schuld voor zijn fouten ligt dan bij zijn ploeg en omgeving.

“Er zijn ook te weinig mensen die kunnen bijsturen” (Boes, 11 juni 2008)

“Tom zit heel vaak alleen, hier of in Monaco. Precies dat is niet aan hem besteed. Hij heeft nood aan gezelschap. Daar sluipen ook vaak mensen tussen die hun graantje willen meepikken van zijn populariteit en roem, ‘slechte’ vrienden. Mensen die altijd en in alle omstandigheden ‘ja’ knikken tegen Tom. Na verloop van tijd zoek je die op en duld je van niemand nog tegenspraak” (De Knop, 11 juni 2008)

We vonden geen andere verwijzingen naar Tom Boonen als onafgewerkt.

Het Laatste Nieuws stelt Tom Boonen meest voor als onafgewerkt, maar het verschil met Het Nieuwsblad is eerder klein (zie tabel 52). In 17,3 % van de artikels in Het Laatste Nieuws wordt Tom Boonen als onvolwassen beschreven of stelt men dat hij niet genoeg begeleid werd. In Het Nieuwsblad is dat in 12,2 % van de artikels.

5.3.6. De straf is terecht

Er wordt aangetoond dat de straf van de bedrieger/zondebok terecht is. In 15 artikels (12,1 %) over Tom Boonen wordt aangetoond dat zijn straf terecht is (zie tabel 53).

De artikels die aantonen dat de bestraffing van Tom Boonen terecht is, verschenen vooral tijdens de tweede onderzoeksperiode (zie tabel 54). Tijdens deze week kwam dit in 23,3 % van de artikels aan bod.

In de eerste onderzoekswEEK vinden we slechts twee artikels waarin aangetoond wordt dat de straf terecht is, in de derde week geen enkel artikel.

In het grootste deel van de artikels die de bestraffing van Tom Boonen rechtvaardigen, wordt hij geridiculiseerd. In 60 % van de artikels gebeurt dit.

“Nadat hij een paar autootjes vakkundig plooide en zich liet betrappen op dwaas rijden met een pintje teveel achter de kraag, zijn er nu dus drugs” (De Keyser, 11 juni 2008)

“Hulsmans had zijn ‘Need for Speed’-partner al een paar keer gewaarschuwd, zegt hij” (De Knop, 11 juni 2008)

In 46,7 % van de artikels wordt ook gebruik gemaakt van ironische contrasten.

“Terecht, want luttele seconden later veranderde Toms triomfantelijke lach in een masker van verbouwereerde verbijstering” (De Keyser, 17 april 2008)

“De boomhoge kampioen die takken van vreugde de lucht in steekt, om de wolken te raken met de vingers van een winnaar, en die dan de donder op zijn dak krijgt” (Ornelis, 18 april 2008)

Daarnaast wordt in twee artikels (13,3 %) gewaarschuwd voor zij die dezelfde weg zouden opgaan.

We vinden geen andere verwijzingen dat de straf van Tom Boonen terecht is.

Ook dit element van de bedrieger/zondebokmythe komt sterkst aan bod in Het Laatste Nieuws (zie tabel 55). In die krant tonen 14,7 % van de artikels aan dat de bestraffing van Tom Boonen terecht is. In Het Nieuwsblad is dat maar in 8,2 % van de artikels het geval.

5.3.7. Omgekeerd rolmodel

De bedrieger/zondebok is een omgekeerd rolmodel voor de maatschappij, zijn problemen worden voorgesteld als de problemen van de samenleving. In 13 artikels (10,5 %) wordt Tom Boonen voorgesteld als een omgekeerd rolmodel (zie tabel 56).

Ook hier zijn alle artikels die Tom Boonen als omgekeerd rolmodel voorstellen, verschenen in de tweede onderzoekswEEK (zie tabel 57). Tijdens die week gebeurt dit in 23,2 % van de artikels.

Zowel in de eerste als de derde onderzoeksperiode vinden we hier geen verwijzingen naar.

Druggebruik wordt in het grootste deel van deze artikels als probleem van de samenleving voorgesteld: 76,9 % van de artikels verwijst hiernaar.

“Dit is een geval uit een op drift geraakte samenleving, die de sport overstijgt, zegt Prudhomme in een communiqué” (Heyvaert & Coorevits, 12 juni 2008)

“Want die ‘partydrug’ hoort nu eenmaal – helaas – bij een bepaalde uitgaanscultuur van jongeren die mee willen zijn met hun tijd” (pdb, 12 juni 2008)

In 23,1 % van de gevallen wordt Tom Boonen bijna letterlijk een omgekeerd voorbeeld genoemd.

“Het is geen goed voorbeeld voor jonge renners” (Fieremans, 13 juni 2008)

Doping, alcoholmisbruik en bandeloos gedrag worden elk in één artikel als probleem van de samenleving voorgesteld. Een onstabiel liefdesleven en verkeersovertredingen worden nergens zo benaderd.

In één artikel vinden we ook een andere verwijzing naar de problemen van Tom Boonen als problemen van de samenleving.

Beide kranten zien in Tom Boonen niet echt vaak een omgekeerd rolmodel of stellen zijn problemen voor als problemen van de samenleving (zie tabel 58). In Het Nieuwsblad vinden we dat element slechts in 8,2 % van de artikels terug. In Het Laatste Nieuws wordt er iets meer naar verwezen. Daar wordt Tom Boonen in 12 % van de artikels als omgekeerd rolmodel gezien.

5.3.8. Conclusie bij de mythe van de bedrieger/zondebok

Over de drie onderzoeksweken heen zijn de verwijzingen naar een leven vol fouten het vaakst aanwezig in de berichtgeving over Tom Boonen. In exact de helft van de artikels wordt er op de fouten van Tom Boonen ingegaan.

Daarnaast zijn ook de voorstelling van Tom Boonen als wild beest en slachtoffer van zichzelf (40 %) en het anticiperen op de vernedering van Tom Boonen (30 %) behoorlijk vaak aanwezig in de artikels. We merken al meteen dat de scores voor deze elementen een stuk lager liggen dan de scores van de elementen bij de heldenmythe.

De andere elementen van de mythe van de bedrieger/zondebok vinden we niet zo vaak terug. De overgang van een eenvoudige afkomst naar rijkdom en beroemdheid, de voorstelling van Tom Boonen als onafgewerkt, het aantonen dat de bestraffing terecht is en de voorstelling van Tom Boonen als omgekeerd rolmodel voor de samenleving halen allen niet meer dan 15 % van de artikels. Ze komen dus wel voor, maar zijn zeker niet sterk aanwezig.

Uit de analyse van de gegevens blijkt echter heel duidelijk dat alle elementen van de bedrieger/zondebok-mythe veel vaker voorkomen tijdens de tweede onderzoekswEEK. Op een paar uitzonderingen na, komen deze elementen tijdens de eerste en derde periode slechts sporadisch voor. Dit is natuurlijk een verwacht resultaat. Het spreekt voor zich dat Tom Boonen sneller als bedrieger/zondebok voorgesteld zal worden wanneer hij betrapt wordt op cocaïne dan wanneer hij wint in Parijs-Roubaix.

Als we daarom de tweede onderzoekswEEK, waarin de positieve cocaïnetest bekend werd, uitlichten, krijgen we een iets ander beeld. Het leven vol fouten, de voorstelling als beest en slachtoffer en het anticiperen op de vernedering blijven het sterkst aanwezig, maar de scores liggen in deze week een stuk hoger. De drie elementen van de bedrieger/zondebok-mythe komen in 60 tot 70 % van de artikels aan bod (zie Fig. 1, Fig. 2 en Fig. 3).

Ook de andere elementen komen tijdens die week vaker voor. De overgang van eenvoudige afkomst naar rijkdom en beroemdheid, de voorstelling van Tom Boonen als onafgewerkt, het aantonen dat de bestraffing terecht is en de voorstelling van Tom Boonen als omgekeerd rolmodel zijn in deze week aanwezig in ongeveer 20 tot 30 % van de artikels (zie Fig. 4, Fig. 5, Fig. 6 en Fig. 7).

Is de mythe van de bedrieger/zondebok aanwezig?

Kunnen we stellen dat in de berichtgeving over Tom Boonen gebruik gemaakt wordt van de bedrieger/zondebok-mythe? Ja, maar enkel in de tweede onderzoeksweek en minder sterk dan de heldenmythe.

Tijdens de eerste onderzoeksweek is enkel het leven vol fouten behoorlijk sterk aanwezig in de berichtgeving over Tom Boonen. We kunnen op basis van dat ene element niet concluderen dat de hele bedrieger/zondebok-mythe in de artikels aanwezig zou zijn. De relatief hoge score van het leven vol fouten is vooral toe te schrijven aan het feit dat de prestaties van Tom Boonen sterk in vraag werden gesteld tijdens de voorbeschouwingen van Parijs-Roubaix.

In de tweede onderzoeksperiode wordt Tom Boonen wel als bedrieger/zondebok voorgesteld. Drie elementen van de mythe zijn in die week behoorlijk sterk aanwezig. Alle andere elementen, waarvan tijdens de eerste onderzoeksweek geen spoor was, zijn tijdens de tweede week matig aanwezig. Op het moment dat Tom Boonen betraapt wordt op het gebruik van cocaïne stellen we dus vast dat in de kranten gebruik gemaakt wordt van de bedrieger/zondebok-mythe.

In de derde week ten slotte, is de berichtgeving over Tom Boonen opnieuw helemaal anders. Naar de bedrieger/zondebok-mythe kunnen we in deze week geen verwijzingen meer vinden.

Is er een verschil tussen de kranten?

Als we de aanwezigheid van de bedrieger/zondebok-mythe vergelijken tussen Het Nieuwsblad en Het Laatste Nieuws, zien we dat ook hier, net als bij de heldenmythe, de verschillen niet zo heel groot zijn. De meeste elementen van de bedrieger/zondebok-mythe komen iets vaker voor in Het Laatste Nieuws dan in Het Nieuwsblad. We moeten hierbij wel de nuancering maken dat van de drie sterkst aanwezige elementen, twee elementen het vaakst voorkomen in Het Nieuwsblad. We kunnen hieruit dus geen duidelijk verschil tussen de twee kranten afleiden.

5.4. Metaforen

In totaal vonden we in 100 (80,6 %) artikels metaforen terug voor de held of de bedrieger/zondebok. Het grootste deel hiervan waren metaforen voor de held: 68,5 % van de artikels bevatte minstens één heldenmetafoor (zie tabel 59). Toch vonden we ook in 39,5 % van de artikels een metafoor voor de bedrieger/zondebok (zie tabel 60).

Opvallend is echter het verschil als we de gegevens opsplitsen per onderzoeksweek. We zien dat de metaforen voor de held het sterkst aanwezig zijn in de derde onderzoeksperiode (85,2 %) (zie tabel 61). Ook in de eerste week worden metaforen voor de held gebruikt in 68,3 % van de artikels. Het percentage ligt het laagst tijdens de tweede onderzoeksweek. Toch zien we ook daar nog dat in 60,7 % van de gevallen heldenmetaforen in de tekst voorkomen.

De metaforen voor de bedrieger/zondebok daarentegen, komen in de eerste en de derde onderzoeksweek maar sporadisch voor (zie tabel 62). Tijdens de tweede week echter, vinden we metaforen voor de bedrieger/zondebok in ruim drie vierde (76,8 %) van de artikels.

We merken dus duidelijk een gelijkaardig resultaat bij de metaforen en de elementen van de twee mythes. Terwijl de heldenmythe tijdens alle drie de periodes sterk aanwezig is, zowel wat de elementen als de metaforen betreft, komt de mythe van de bedrieger/zondebok enkel tijdens de tweede onderzoeksweek echt aan bod.

Welke metaforen worden dan het meest gebruikt in de berichtgeving over Tom Boonen?

Opvallend is dat zowel de metaforen voor de held als die voor de bedrieger/zondebok heel verscheiden zijn. Voor beide mythes scoort de categorie ‘andere’ het hoogst: 57,6 % van de artikels bij de metaforen voor de held en maar liefst 77,6 % van de artikels bij de metaforen voor de bedrieger/zondebok. Dit wijst erop dat voor beide mythes veel verschillende metaforen gebruikt worden, maar dat die metaforen niet zo vaak in meerdere artikels terugkomen.

De metafoor voor de held die het vaakst gebruikt wordt is ‘kampioen’. In 35,3 % van de gevallen is die metafoor aanwezig in het artikel. Ook ‘god/goddelijk’ (14,1 %), ‘Tornado Tom’ (14,1 %), ‘kopman’ (14,1 %), ‘ster’ (14,1 %), ‘triomf’ (16,5 %), ‘koning/kroon/troon’ (11,8 %) en ‘zege’ (12,9 %) zijn vaker voorkomende metaforen voor de held.

Bij de metaforen voor de bedrieger/zondebok wordt ‘betrapt’ meest gebruikt. In 28,6 % van de artikels komt deze metafoor voor. Daarnaast vinden we ook ‘dealer’ (12,2 %) en ‘zaak/affaire’ (12,2 %) meermaals terug.

6. Besluit

We begonnen deze masterproef met de vraag of er in de berichtgeving over Tom Boonen in de Vlaamse kranten gebruik gemaakt wordt van storytelling. We wilden onderzoeken of er in de nieuwsberichten over Tom Boonen één of meerdere mythes terug te vinden zijn. Op basis van de resultaten van onze exploratieve studie kunnen we stellen dat de onderzochte kranten wel degelijk storytelling gebruiken om het verhaal van Tom Boonen te vertellen. De nieuwsberichten over de wielrenner vertonen een sterke aanwezigheid van de heldenmythe en in mindere mate ook van de bedrieger/zondebok-mythe. Om tot dit besluit te komen, gingen we in onze studie op zoek naar elementen die op de aanwezigheid van de twee mythes wijzen.

De eerste vraag die we dus concreet onderzochten, is of de mythe van de held aanwezig is in de berichtgeving over Tom Boonen. We stellen vast dat de kranten in hun verslaggeving over de wielrenner behoorlijk goed het patroon van de heldenmythe – zoals we het in onze literatuurstudie uiteenzetten – volgden.

Tijdens de eerste onderzoekswEEK ontdekken we de nederige afkomst van Tom Boonen en krijgt hij een opdracht, in de eerste plaats het winnen van Parijs-Roubaix en de groene trui in de Tour. Daarna ondergaat Tom Boonen echter beproevingen, hij wordt betrap op cocaïne. Zoals dit ook in het verhaal van de mythische held het geval is, vraagt Tom Boonen vergiffenis voor zijn fouten en wordt die boetedoening ook aanvaard. Tot slot behaalt hij een belangrijke overwinning, hij zegeviert voor de derde keer in Parijs-Roubaix, en wordt de berichtgeving opnieuw positief.

Daarnaast ondersteunen ook de sociale waarden en het celebrity-element de voorstelling van Tom Boonen als moderne held. Enkel de voorbeeldfunctie komt minder sterk naar voor dan verwacht.

Uit het onderzoek blijkt dus dat Tom Boonen voorgesteld wordt als moderne held. Een tweede mythe die echter ook aanwezig kan zijn in de berichten over de renner, is de mythe van de bedrieger/zondebok. Onze tweede concrete onderzoeksvraag was dan ook of we deze mythe in de kranten terugvonden. Hier tonen de resultaten aan dat Tom Boonen enkel tijdens de periode waarin hij betrap werd op cocaïne als bedrieger/zondebok wordt voorgesteld. In de weken waarin hij Parijs-Roubaix won, vinden we hier geen verwijzingen naar. We merken dat ook het gebruik van metaforen in de teksten hetzelfde patroon vertoont.

Deze vaststelling is meteen ook een antwoord op de vraag of er een verschil merkbaar is tussen de berichtgeving over Tom Boonen tijdens de periodes waarin hij Parijs-Roubaix won en het moment waarop hij betrap werd op het gebruik van cocaïne. Terwijl de periodes in de heldenmythe behoorlijk goed het patroon van de mythe volgen, zien we dat bij de mythe van de bedrieger/zondebok een erg groot verschil opduikt tussen de ‘cocaïneperiode’ en de andere twee weken.

Omdat we uit de theorie merken dat de herhaling en opeenvolging van fouten een belangrijk aspect is van de bedrieger/zondebok-mythe, kunnen we de aanwezigheid van die mythe tijdens de tweede onderzoekswEEK vooral beschouwen als onderdeel van de beproevingen uit de heldenmythe. De negatieve berichtgeving tijdens die week kunnen we dan zien als één van de beproevingen die Tom Boonen als held moet overwinnen. De heldenmythe is, over de drie onderzoeksweken bekeken, namelijk veel sterker aanwezig dan de mythe van de bedrieger/zondebok. Moest de mythe van de bedrieger/zondebok dominant zijn in de berichtgeving over Tom Boonen, dan zou die ook tijdens de eerste en derde periode aanwezig moeten zijn. En dat is niet het geval.

Dit betekent echter niet dat de verslaggeving over Tom Boonen daarom perfect overeenstemt met de klassieke heldenmythe. We stuiten namelijk op een aantal afwijkende resultaten. Meest opvallend zijn de vaststellingen dat de ‘belangrijke overwinning’ en de ‘positieve berichtgeving’ ook in de eerste onderzoekswEEK heel sterk aanwezig zijn, terwijl dit volgens het heldenpatroon enkel op het einde voorkomt. Omgekeerd stellen zien we dat in de derde periode heel vaak verwezen wordt naar een queeste, terwijl dit in het heldenpatroon net aan het begin komt.

Deze vaststellingen wijzen erop dat Tom Boonen verschillende keren na elkaar het heldenpatroon doorloopt. De belangrijke overwinning en de positieve berichtgeving tijdens de eerste onderzoekswEEK wijzen erop dat hij aan het einde van het patroon beland is. Zijn tweede overwinning in Parijs-Roubaix kunnen we daarom zien als de opdracht die hij volbracht heeft, na de vele kritiek. Tegelijkertijd start er echter een nieuwe queeste, namelijk het winnen van de groene trui in de Tour en het behalen van een derde overwinning in Parijs-Roubaix. Nadat hij opnieuw beproevingen heeft doorstaan, deze keer de cocaïneproblemen, wint hij ook voor de derde keer Parijs-Roubaix en volbrengt hij dus opnieuw de queeste. We zien echter dat tijdens deze derde onderzoekswEEK alweer een nieuwe opdracht opduikt, namelijk het evenaren en verbreken van het record van Roger De Vlaeminck. De cocaïneproblemen die daarna voor de tweede keer opduiken, kunnen dan opnieuw als beproevingen gezien worden.

Of Tom Boonen in zijn queeste om het record van Roger De Vlaeminck te breken opnieuw het klassieke patroon van de heldenmythe volgt, werd in deze masterproef niet onderzocht. Dit kan echter een interessante invalshoek vormen voor verder onderzoek.

Tot slot stelden we ook de vraag of er een verschil merkbaar is tussen de twee kranten onderling. Ons onderzoek toont echter geen duidelijk onderscheid aan. Zowel de heldenmythe als de mythe van de bedrieger/zondebok komen in Het Laatste Nieuws iets sterker aan bod dan in Het Nieuwsblad, maar het verschil is te klein om echt van een significant onderscheid te kunnen spreken. De beperkte verschillen die we opmerken zijn daarom eerder een aanwijzing dan een duidelijke vaststelling. Ook hiernaar is dus verder onderzoek nodig om meer en genuanceerdere uitspraken te kunnen doen.

Lijst van de onderzochte artikels

1. De Keyser, P. (2008, 12 april). 't Is van moeten voor Tom Boonen en Leif Hoste. *Het Nieuwsblad*.
2. Coorevits, H. (2008, 12 april). 'Beter dan in 2005 en 2006'. *Het Nieuwsblad*.
3. Ghyselincx, M. (2008, 12 april). "Ik ben nog beter dan in de Ronde". *Het Laatste Nieuws*.
4. Ghyselincx, M. & De Knop, J. (2008, 12 april). Boonen en Devolder proeven van kasseien. *Het Laatste Nieuws*.
5. Vaerewijck, W. (2008, 12 april). Zondag staat de 106de Parijs-Roubaix op het programma. *Het Laatste Nieuws*.
6. Van Gestel, S. (2008, 14 april). 'Nieuwe start in het leven van Tom Boonen'. *Het Nieuwsblad*.
7. Van Gestel, S. (2008, 14 april). 'Ik heb zelfs geweend'. *Het Nieuwsblad*.
8. Van Gestel, S. (2008, 14 april). 'Speciaal thuis gebleven'. *Het Nieuwsblad*.
9. Van Gestel, S. (2008, 14 april). 'Zege samen vieren'. *Het Nieuwsblad*.
10. De Keyser, P. (2008, 14 april). Gloria victoria. *Het Nieuwsblad*.
11. Snelste Parijs-Roubaix sinds 1968. (2008, 14 april). *Het Nieuwsblad*.
12. Fransen, G. (2008, 14 april). Schoon koers. *Het Nieuwsblad*.
13. De Keyser, P. (2008, 14 april). Koning Tom nestelt zich weer op de troon. *Het Nieuwsblad*.
14. Heyvaert, B. (2008, 14 april). 'Er bestaat geen wit zonder zwart'. *Het Nieuwsblad*.
15. De Knop, J. (2008, 14 april). "Geen last van de druk". *Het Laatste Nieuws*.
16. Poissonnier, N. (2008, 14 april). "Heel emotioneel". *Het Laatste Nieuws*.
17. Lambaerts, G. (2008, 14 april). Vijfde renner met twee zeges. *Het Laatste Nieuws*.
18. Ghyselincx, M. (2008, 14 april). De nieuwe Boonen is weer de oude. *Het Laatste Nieuws*.
19. Poissonnier, N. (2008, 14 april). "Superweek voor Quick.Step". *Het Laatste Nieuws*.
20. De Loof, P. (2008, 14 april). Antwoord van een groot kampioen. *Het Laatste Nieuws*.
21. De Knop, J. (2008, 14 april). "Dit land verdient Boonen niet". *Het Laatste Nieuws*.
22. Lambaerts, G. (2008, 14 april). Snelste Parijs-Roubaix sinds 1968. *Het Laatste Nieuws*.
23. Ghyselincx, M. (2008, 14 april). Dik verdiend. *Het Laatste Nieuws*.
24. Museeuw, J. (2008, 14 april). Antwoord op alle kritiek. *Het Laatste Nieuws*.
25. De dag van Boonen. (2008, 14 april). *Het Laatste Nieuws*.
26. Jacobs, H. (2008, 15 april). Tom Boonen, de Formule 1 van de topsporters. *Het Nieuwsblad*.
27. Coorevits, H. (2008, 15 april). 'Boonen en Bettini zijn onze gratis pin-ups'. *Het Nieuwsblad*.
28. De Keyser, P. (2008, 15 april). 'Boonen is nu al een hele grote'. *Het Nieuwsblad*.
29. Heyvaert, B. (2008, 15 april). 'Belgen knuffelen hun sterren dood'. *Het Nieuwsblad*.
30. Heyvaert, B. (2008, 15 april). Lefevere: 'De mythe is verdwenen'. *Het Nieuwsblad*.
31. Ghyselincx, M. (2008, 15 april). "Boonen is zijn geld waard". *Het Laatste Nieuws*.
32. De Knop, J. (2008, 15 april). Buitenlandse pers vol lof. *Het Laatste Nieuws*.

33. De Knop, J. (2008, 15 april). "Zolang hij koerst, is het mogelijk". *Het Laatste Nieuws*.
34. Boes, K. (2008, 15 april). "Hij won meer dan klassieker". *Het Laatste Nieuws*.
35. Boes, K. (2008, 15 april). "We moeten meer genieten". *Het Laatste Nieuws*.
36. De Knop, J. (2008, 15 april). Boonen nu al in topdrie Vlaamse klassiekerkoningen. *Het Laatste Nieuws*.
37. De Keyser, P. (2008, 16 april). 'Vaak krijg je pas respect als je carrière voorbij is'. *Het Nieuwsblad*.
38. Ghyselincx, M. (2008, 16 april). Nog één keer vlammen. *Het Laatste Nieuws*.
39. De Keyser, P. (2008, 17 april). De blooper van Tornado Tom. *Het Nieuwsblad*.
40. Dejonckheere, J. (2008, 17 april). 'Dit maak je niet veel mee'. *Het Nieuwsblad*.
41. Ornelis, S. (2008, 18 april). Te vroeg juichen. *Het Laatste Nieuws*.
42. Lagast, C. (2008, 10 juni). Niet enige renner aan de harddrugs. *Het Laatste Nieuws*.
43. Aerts, J., Verhaeghe, T., Masschelin, J. & Boes, K. (2008, 10 juni). Boonen betrappt op cocaïne. *Het Laatste Nieuws*.
44. Michielssens, M. (2008, 10 juni). Weer in opspraak. *Het Laatste Nieuws*.
45. Ghyselincx, M. (2008, 10 juni). Vloeken, niet schrikken. *Het Laatste Nieuws*.
46. De Knop, J. (2008, 10 juni). Wielericoon en sekssymbool. *Het Laatste Nieuws*.
47. RDH (2008, 11 juni). Het brokkenparcours van Tom Boonen. *Het Nieuwsblad*.
48. De Keyser, P. (2008, 11 juni). Een vedette die ook eens domme mens wil zijn. *Het Nieuwsblad*.
49. De Keyser, P. (2008, 11 juni). Quick Step wil Boonen toch naar de Tour. *Het Nieuwsblad*.
50. Coorevits, H. (2008, 11 juni). Affaire Boonen hangt als schaduw boven peloton. *Het Nieuwsblad*.
51. Mercy, M. (2008, 11 juni). Oerdom. *Het Nieuwsblad*.
52. Meulemans, I. (2008, 11 juni). 'Ik ben geflikt'. *Het Nieuwsblad*.
53. Jacobs, H. (2008, 11 juni). Sportief niet verkeerd, wel een imagoblunder. *Het Nieuwsblad*.
54. "Een slechte en triestige zaak". (2008, 11 juni). *Het Laatste Nieuws*.
55. Boes, K. (2008, 11 juni). "Hij leeft te zeer in een Carré-sfeer". *Het Laatste Nieuws*.
56. Seger, J. (2008, 11 juni). Word volwassen, tommeke. *Het Laatste Nieuws*.
57. Ghyselincx, M. (2008, 11 juni). "Boonen heeft hulp nodig". *Het Laatste Nieuws*.
58. Ghyselincx, M. (2008, 11 juni). "Het wielrennen kan dit missen". *Het Laatste Nieuws*.
59. De Knop, J. (2008, 11 juni). "Hij blijft een cleane coureur". *Het Laatste Nieuws*.
60. De Knop, J. (2008, 11 juni). "Ik heb hem gewaarschuwd". *Het Laatste Nieuws*.
61. Lefelon, P. & Van Nooten, J. (2008, 11 juni). Cocaïneplaspas is keihard bewijs voor rechtbank. *Het Laatste Nieuws*.
62. Moeseke, M. (2008, 11 juni). Dopingcontroleurs spelen het slim. *Het Laatste Nieuws*.
63. Michielssens, M. (2008, 11 juni). WADA vraagt schorsing, UCI-regels niet. *Het Laatste Nieuws*.

64. Boes, K. (2008, 11 juni). Tom Boonen in 2008. *Het Laatste Nieuws*.
65. Lore steunt Tom op zwartste dag. (2008, 11 juni). *Het Laatste Nieuws*.
66. Ghyselincx, M. (2008, 11 juni). Meteen ongewenst. *Het Laatste Nieuws*.
67. De Wit, A. (2008, 11 juni). Altijd Lore. *Het Laatste Nieuws*.
68. Heyvaert, B. & Maeckelbergh, B. (2008, 12 juni). ‘Laat ons onze ster koesteren’. *Het Nieuwsblad*.
69. Jacobs, H. (2008, 12 juni). Cocaïnegebruik kan ‘haarfijn’ worden ontleed. *Het Nieuwsblad*.
70. VWF (2008, 12 juni). Hij wist wat hij kon zeggen. *Het Nieuwsblad*.
71. PDB (2008, 12 juni). ‘Veel sterkte bij het afkicken’. *Het Nieuwsblad*.
72. Heyvaert, B. & Coorevits, H. (2008, 12 juni). Niet welkom in de Tour. *Het Nieuwsblad*.
73. Meulemans, I. (2008, 12 juni). Boonen wacht nieuw verhoor. *Het Nieuwsblad*.
74. RVDC (2008, 12 juni). Lezers reageren massaal. *Het Nieuwsblad*.
75. RDH (2008, 12 juni). Beroemde mea culpa’s. *Het Nieuwsblad*.
76. PDB (2008, 12 juni). Halfslachtige biecht. *Het Nieuwsblad*.
77. PDB (2008, 12 juni). Anciaux: ‘Geen tuchtsanctie’. *Het Nieuwsblad*.
78. Verhaeghe, T. (2008, 12 juni). “Ontgoocheld in mens Boonen”. *Het Laatste Nieuws*.
79. Lopez, T. (2008, 12 juni). “Hem laten vallen? Waarom?”. *Het Laatste Nieuws*.
80. De Knop, J. (2008, 12 juni). Onherkenbare kampioen. *Het Laatste Nieuws*.
81. Lopez, T. (2008, 12 juni). “Bij winst stijgt zijn waarde weer”. *Het Laatste Nieuws*.
82. Museeuw, J. (2008, 12 juni). Van god tot schietschijf. *Het Laatste Nieuws*.
83. De Knop, J. (2008, 12 juni). Dit zien we straks niet. *Het Laatste Nieuws*.
84. Verhaeghe, T. (2008, 12 juni). “Hij is weer Tommeke de kwajongen”. *Het Laatste Nieuws*.
85. Lopez, T. (2008, 12 juni). Pers over Boonen. *Het Laatste Nieuws*.
86. Boes, K. (2008, 12 juni). “Ploegleiding moet mea culpa slaan”. *Het Laatste Nieuws*.
87. Boes, K. (2008, 12 juni). “Tom zal op de gepaste manier reageren”. *Het Laatste Nieuws*.
88. De Knop, J. & Landuyt, T. (2008, 12 juni). Geen tour. *Het Laatste Nieuws*.
89. Coorevits, H. (2008, 13 juni). Quick Step volgende week bij Tour-top voor Boonen. *Het Nieuwsblad*.
90. Van Loon, L. (2008, 13 juni). Tom moet ook rol als kampioen herzien. *Het Laatste Nieuws*.
91. Fieremans, B. (2008, 13 juni). “Teleurgesteld”. *Het Laatste Nieuws*.
92. Coorevits, H. (2008, 14 juni). TV-spots met Boonen voor Tour lagen al klaar. *Het Nieuwsblad*.
93. Coorevits, H. (2008, 14 juni). ‘Ik begrijp wat Boonen deed, maar ik kan het niet aanvaarden’. *Het Nieuwsblad*.
94. Bernaers, D. (2008, 14 juni). Ik kijk liever naar het voetbal dan naar de koers. *Het Laatste Nieuws*.
95. Meulemans, I. (2008, 16 juni). Boonen opnieuw verhoord over cocaïnegebruik. *Het Nieuwsblad*.

96. Heyvaert, B. (2008, 16 juni). 'Ik had liever heel Quick Step uitgesloten'. *Het Nieuwsblad*.
97. De Knop, J. (2008, 16 juni). "Liefst had ik het hele team geweerd". *Het Laatste Nieuws*.
98. Ghyselinc, M. (2009, 10 april). "Met renners moet je niet snel tevreden zijn". *Het Laatste Nieuws*.
99. Coorevits, H. (2009, 11 april). 'Ik win liever zelf'. *Het Nieuwsblad*.
100. De Keyser, P. (2009, 11 april). Alle ogen op Quick Step. *Het Nieuwsblad*.
101. De Knop, J. (2009, 11 april). Voor hattrick. *Het Laatste Nieuws*.
102. Ghyselinc, M. (2009, 11 april). "Allebei recht op winst". *Het Laatste Nieuws*.
103. De Knop, J. (2009, 11 april). "Boonen krijgt het niet cadeau". *Het Laatste Nieuws*.
104. Museeuw, J. (2009, 11 april). Déjà vu. *Het Laatste Nieuws*.
105. Coorevits, H. (2009, 14 april). 'Het beste moet nog komen'. *Het Nieuwsblad*.
106. Coorevits, H. (2009, 14 april). 'Nog nooit zo diep gegaan'. *Het Nieuwsblad*.
107. De Keyser, P. (2009, 14 april). De nieuwe koning van de Hel. *Het Nieuwsblad*.
108. De Keyser, P. (2009, 14 april). Roger De Vlaeminck wil van geen vergelijking weten. *Het Nieuwsblad*.
109. In de galerij der groten. (2009, 14 april). *Het Laatste Nieuws*.
110. De Knop, J. (2009, 14 april). "Het beste moet nog komen". *Het Laatste Nieuws*.
111. Ghyselinc, M. (2009, 14 april). "De mooiste, de hardste". *Het Laatste Nieuws*.
112. Museeuw, J. (2009, 14 april). Plaats bij de groten. *Het Laatste Nieuws*.
113. Ghyselinc, M. (2009, 14 april). Ouder en beter. *Het Laatste Nieuws*.
114. Ghyselinc, M. (2009, 14 april). Even sterk als Merckx en Van Looy. *Het Laatste Nieuws*.
115. Landuyt, T. (2009, 14 april). "Mijn record breken? Dat zou pijn doen". *Het Laatste Nieuws*.
116. Landuyt, T. (2009, 14 april). "Zo zie ik Tom graag koersen". *Het Laatste Nieuws*.
117. De Knop, J. (2009, 14 april). Vader Boonen ziet zijn zoon veranderen. *Het Laatste Nieuws*.
118. Boes, K. (2009, 14 april). "Angstaanjagend". *Het Laatste Nieuws*.
119. Heyvaert, B. (2009, 15 april). Dessert of aperitief? *Het Nieuwsblad*.
120. De Keyser, P. (2009, 15 april). 'Er is niks groter dan wat ik doe'. *Het Nieuwsblad*.
121. De Knop, J. (2009, 15 april). Boonen gaat voor (gedeeld) zegerecord. *Het Laatste Nieuws*.
122. De Knop, J. (2009, 15 april). "Ik ga voluit voor groen". *Het Laatste Nieuws*.
123. De Lathauwer, T. (2009, 15 april). Boonen gaat voor groen in de Tour. *Het Laatste Nieuws*.
124. De Knop, J. (2009, 16 april). "Misschien is de voet gebroken". *Het Laatste Nieuws*.

Bibliografie

- Berkowitz, D. (1997). *Social Meanings of News*. Thousand Oaks (Calif.): Sage.
- Bird, S.E. & Dardenne, R.W. (1997). Myth, chronicle and story: Exploring the narrative qualities of news. In D. Berkowitz (Ed.) *Social meanings of news* (pp. 333-350). Thousand Oaks (Calif.): Sage.
- Burke, K. (1984). *Permanence and Change: An Anatomy of Purpose*. Berkeley; LA: University of California Press.
- Campbell, J. (2008). *The hero with a thousand faces*. Novato (CA): New World Library.
- Carroll, M.P. (1984). The Trickster as Selfish- Buffoon and Culture Hero. *Ethos*, 12(2), 105-131.
- Darnton, R. (1975). Writing news and telling stories. *Wisdom, Revelation, and Doubt: Perspectives on the First Millennium B.C.*, 104(2), 175-194.
- Dobbs, L. (2004). All the news that's fit. *U.S. News & World Report*, 136(7), 48.
- Drucker, S.J. & Cathcart, R.S. (Eds.) (1994). *American heroes in a media age*. Cresskill, NJ: Hampton Press.
- Ekström, M. (2000). Information, storytelling and attractions: TV journalism in three modes of communication. *Media Culture Society*, 22(4), 465-492.
- Ettema, J.S. (2005). Crafting cultural resonance: Imaginative power in everyday journalism. *Journalism*, 6(2), 131-152.
- Frazer, J.G. (1998). *The Golden Bough: Abridged Edition*. Penguin Classics.
- Lule, J. (2001). *Daily news, eternal stories: The mythological role of journalism*. New York (N.Y.): Guilford press.
- Parker, P. (2002). *The art and science of screenwriting*. Intellect Books.
- Phillips, A. (2007). *Good writing for journalists*. London ; Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.

Sanoff, A.P. (1991). The richness of mythology. *U.S. News & World Report*, 111(3), 49.

Schudson, M. (1982). The politics of narrative form: The emergence of news conventions in print and television. *Print Culture and Video Culture*, 111(4), 97-112.

Schudson, M. (2007). The anarchy of events and the anxiety of story telling. *Political Communication*, 24(3), 253-257.

Skola, C.E. (2005). *Celebrity, media, and sports heroes in America: Magazine coverage of Lance Armstrong*. Niet-gepubliceerde scriptie.

Smith, R.R. (1997). Mythic elements in television news. In D. Berkowitz (Ed.) *Social meanings of news* (pp. 325-332). Thousand Oaks (Calif.): Sage.

Strate, L. (1994). Heroes: A communication perspective. In S.J. Drucker & R.S. Cathcart (Eds.), *American heroes in a media age* (pp.15-23). Cresskill, NJ: Hampton Press.

Vincent, R.C.; Crow, B.K. & Davis, D.K. (1997). When technology fails: The drama of airline crashes in network television news. In D. Berkowitz (Ed.) *Social meanings of news* (pp. 351-361). Thousand Oaks (Calif.): Sage.

Williams, P. (1994). *The sports immortals: deifying the American athlete*. Popular Press.

Internetbronnen

De Standaard (2009, 12 april). Boonen wint spectaculaire Parijs-Roubaix. Geraadpleegd op 11 juni 2009 op http://www.standaard.be/Artikel/Detail.aspx?artikelId=dmf20090412_028

De Standaard (2009, 11 mei). Boonen werd drie keer betrapt. Geraadpleegd op 11 juni 2009 op http://www.standaard.be/Artikel/Detail.aspx?artikelId=DMF11052009_003

Het Nieuwsblad (2007, 5 december). Tom Boonen verliefd op 16-jarige Sophie. Geraadpleegd op 11 juni 2009 op http://www.nieuwsblad.be/sportwereld/Article/Detail.aspx?articleID=DMF05122007_002

Sportwereld (2009, 5 april). Stijn Devolder wint de Ronde van Vlaanderen 2009. Geraadpleegd op 11 juni 2009 op

http://www.nieuwsblad.be/Sportwereld/yaGT/Index.aspx?pagetype=WRWedstrijd&id=WREL2009-RVV&ArticleId=DMF05042009_029

Van Dale. Geraadpleegd op 26 mei, 2009 op

<http://www.vandale.nl/vandale/opzoeken/woordenboek/?zoekwoord=mythe>

Wikipedia (2009, 7 juni). Geraadpleegd op 11 juni 2009 op

http://nl.wikipedia.org/wiki/Tom_Boonen#cite_note-5

WVcycling.com. Geraadpleegd op 11 juni 2009 op <http://www.wvcycling.com/renner/33>

BIJLAGE 1: TABELLEN

Tabel 1. Aantal artikels per onderzoeksweek

		Periode			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Onderzoeksweek 1	41	33,1	33,1	33,1
	Onderzoeksweek 2	56	45,2	45,2	78,2
	Onderzoeksweek 3	27	21,8	21,8	100,0
	Total	124	100,0	100,0	

Tabel 2. Aantal artikels per datum

			Datum			
Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Onderzoeksweek 1	Valid	12.4.2008	5	12,2	12,2	12,2
		14.4.2008	20	48,8	48,8	61,0
		15.4.2008	11	26,8	26,8	87,8
		16.4.2008	2	4,9	4,9	92,7
		17.4.2008	2	4,9	4,9	97,6
		18.4.2008	1	2,4	2,4	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 2	Valid	10.6.2008	5	8,9	8,9	8,9
		11.6.2008	21	37,5	37,5	46,4
		12.6.2008	21	37,5	37,5	83,9
		13.6.2008	3	5,4	5,4	89,3
		14.6.2008	3	5,4	5,4	94,6
		16.6.2008	3	5,4	5,4	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 3	Valid	10.4.2009	1	3,7	3,7	3,7
		11.4.2009	6	22,2	22,2	25,9
		14.4.2009	14	51,9	51,9	77,8
		15.4.2009	5	18,5	18,5	96,3
		16.4.2009	1	3,7	3,7	100,0
		Total	27	100,0	100,0	

Tabel 3. Aantal artikels per krant

		Krant			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Het Nieuwsblad	49	39,5	39,5	39,5
	Het Laatste Nieuws	75	60,5	60,5	100,0
	Total	124	100,0	100,0	

Tabel 4. Aantal artikels per krant, opgesplitst per onderzoeksweek

			Krant			
Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
OnderzoekswEEK 1	Valid	Het Nieuwsblad	19	46,3	46,3	46,3
		Het Laatste Nieuws	22	53,7	53,7	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 2	Valid	Het Nieuwsblad	22	39,3	39,3	39,3
		Het Laatste Nieuws	34	60,7	60,7	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 3	Valid	Het Nieuwsblad	8	29,6	29,6	29,6
		Het Laatste Nieuws	19	70,4	70,4	100,0
		Total	27	100,0	100,0	

Tabel 5. Aantal artikels per auteur, opgesplitst per krant

			Auteur			
Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Paul De Keyser	11	22,4	22,9	22,9
		Hugo Coorevits	9	18,4	18,8	41,7
		Bert Heywaert	5	10,2	10,4	52,1
		Ivo Meulemans	3	6,1	6,3	58,3
		Hans Jacobs	3	6,1	6,3	64,6
		Saskia Van Gestel	4	8,2	8,3	72,9
		Andere	13	26,5	27,1	100,0
		Total	48	98,0	100,0	
		Missing	System	1	2,0	
	Total		49	100,0		
Het Laatste Nieuws	Valid	Marc Ghyselincx	14	18,7	19,7	19,7
		Joerie De Knop	18	24,0	25,4	45,1
		Kurt Boes	7	9,3	9,9	54,9
		Thierry Lopez	3	4,0	4,2	59,2
		Johan Museeuw	4	5,3	5,6	64,8
		Niels Poissonnier	2	2,7	2,8	67,6
		Tonny Verhaeghe	2	2,7	2,8	70,4
		Maarten Michielssens	2	2,7	2,8	73,2
		Tony Landuyt	3	4,0	4,2	77,5
		Andere	16	21,3	22,5	100,0
		Total	71	94,7	100,0	
		Missing	System	4	5,3	
	Total		75	100,0		

Tabel 6. Gemiddelde lengte van de artikels per krant

Aantal woorden

Krant	Mean	N	Std. Deviation
Het Nieuwsblad	462,52	48	345,132
Het Laatste Nieuws	476,84	73	398,014
Total	471,16	121	376,500

Tabel 7. Gemiddelde lengte van de artikels per krant, opgesplitst per onderzoeksweek

Aantal woorden

Periode	Krant	Mean	N	Std. Deviation
Onderzoeksweek 1	Het Nieuwsblad	449,05	19	288,496
	Het Laatste Nieuws	378,59	22	285,089
	Total	411,24	41	285,287
Onderzoeksweek 2	Het Nieuwsblad	429,95	22	393,382
	Het Laatste Nieuws	533,31	32	515,481
	Total	491,20	54	468,364
Onderzoeksweek 3	Het Nieuwsblad	601,43	7	338,805
	Het Laatste Nieuws	495,47	19	251,743
	Total	524,00	26	274,729

Tabel 8. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar een nederige afkomst, opgesplitst per onderzoeksweek

Wordt er verwezen naar een 'nederige' afkomst? Wordt er op de achtergrond van Tom Boonen ingegaan?

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
OnderzoekswEEK 1	Valid	Neen	30	73,2	73,2	73,2
		Ja	11	26,8	26,8	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 2	Valid	Neen	46	82,1	82,1	82,1
		Ja	10	17,9	17,9	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 3	Valid	Neen	20	74,1	74,1	74,1
		Ja	7	25,9	25,9	100,0
		Total	27	100,0	100,0	

Tabel 9. Aantal artikels in de eerste onderzoeksweek waarin verwezen wordt naar een nederige afkomst, opgesplitst per krant

Wordt er verwezen naar een 'nederige' afkomst? Wordt er op de achtergrond van Tom Boonen ingegaan?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	11	57,9	57,9	57,9
		Ja	8	42,1	42,1	100,0
		Total	19	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	19	86,4	86,4	86,4
		Ja	3	13,6	13,6	100,0
		Total	22	100,0	100,0	

Tabel 10. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar sociale waarden die Tom Boonen belichaamt

Belichaamt Tom Boonen sociale waarden? Worden bepaalde positieve eigenschappen in de verf gezet?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	61	49,2	49,2	49,2
	Ja	63	50,8	50,8	100,0
	Total	124	100,0	100,0	

Tabel 11. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar sociale waarden die Tom Boonen belichaamt, opgesplitst per onderzoeksweek

Belichaamt Tom Boonen sociale waarden? Worden bepaalde positieve eigenschappen in de verf gezet?

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
OnderzoekswEEK 1	Valid	Neen	14	34,1	34,1	34,1
		Ja	27	65,9	65,9	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 2	Valid	Neen	39	69,6	69,6	69,6
		Ja	17	30,4	30,4	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 3	Valid	Neen	8	29,6	29,6	29,6
		Ja	19	70,4	70,4	100,0
		Total	27	100,0	100,0	

Tabel 12. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar sociale waarden die Tom Boonen belichaamt, opgesplitst per krant

Belichaamt Tom Boonen sociale waarden? Worden bepaalde positieve eigenschappen in de verf gezet?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	28	57,1	57,1	57,1
		Ja	21	42,9	42,9	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	33	44,0	44,0	44,0
		Ja	42	56,0	56,0	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 13. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar een queeste (enkel van de artikels uit de eerste onderzoeksweek)

Wordt er verwezen naar een queeste? Heeft Tom Boonen de opdracht om iets groots, speciaals, uitzonderlijks te verwezenlijken?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	18	43,9	43,9	43,9
	Ja	23	56,1	56,1	100,0
	Total	41	100,0	100,0	

Tabel 14. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar een queeste, opgesplitst per onderzoeksweek

Wordt er verwezen naar een queeste? Heeft Tom Boonen de opdracht om iets groots, speciaals, uitzonderlijks te verwezenlijken?

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Onderzoeksweek 1	Valid	Neen	18	43,9	43,9	43,9
		Ja	23	56,1	56,1	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 2	Valid	Neen	46	82,1	82,1	82,1
		Ja	10	17,9	17,9	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 3	Valid	Neen	4	14,8	14,8	14,8
		Ja	23	85,2	85,2	100,0
		Total	27	100,0	100,0	

Tabel 15. Aantal artikels waarin Tom Boonen de opdracht heeft bijzondere prestaties te leveren (enkel van de artikels die verwijzen naar een queeste)

Bijzondere prestaties leveren

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	9	16,1	16,1	16,1
	Ja	47	83,9	83,9	100,0
	Total	56	100,0	100,0	

Tabel 16. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar legendarische voorgangers (enkel van de artikels die verwijzen naar een queeste)

Verwijzing naar legendarische voorgangers

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	27	48,2	48,2	48,2
	Ja	29	51,8	51,8	100,0
	Total	56	100,0	100,0	

Tabel 17. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar een queeste, opgesplitst per krant

Wordt er verwezen naar een queeste? Heeft Tom Boonen de opdracht om iets groots, speciaals, uitzonderlijks te verwezenlijken?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	32	65,3	65,3	65,3
		Ja	17	34,7	34,7	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	36	48,0	48,0	48,0
		Ja	39	52,0	52,0	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 18. Aantal artikels die verwijzen naar beproevingen (enkel van de artikels uit de tweede onderzoekswEEK)

Ondergaat Tom Boonen beproevingen? Wordt er verwezen naar obstakels die het succes in de weg kunnen staan?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	6	10,7	10,7	10,7
	Ja	50	89,3	89,3	100,0
	Total	56	100,0	100,0	

Tabel 19. Aantal artikels die verwijzen naar beproevingen, opgesplitst per onderzoekswEEK

Ondergaat Tom Boonen beproevingen? Wordt er verwezen naar obstakels die het succes in de weg kunnen staan?

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
OnderzoekswEEK 1	Valid	Neen	32	78,0	78,0	78,0
		Ja	9	22,0	22,0	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 2	Valid	Neen	6	10,7	10,7	10,7
		Ja	50	89,3	89,3	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 3	Valid	Neen	13	48,1	48,1	48,1
		Ja	14	51,9	51,9	100,0
		Total	27	100,0	100,0	

Tabel 20. Aantal artikels die verwijzen naar beproevingen, opgesplitst per krant

Ondergaat Tom Boonen beproevingen? Wordt er verwezen naar obstakels die het succes in de weg kunnen staan?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	20	40,8	40,8	40,8
		Ja	29	59,2	59,2	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	31	41,3	41,3	41,3
		Ja	44	58,7	58,7	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 21. Aantal artikels waarin Tom Boonen zijn misstappen verklaart of verdedigt (enkel van de artikels uit de tweede onderzoeksweek)

Krijgt Tom Boonen de kans om zijn misstappen te verklaren/verdedigen?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	43	76,8	76,8	76,8
	Ja	13	23,2	23,2	100,0
Total		56	100,0	100,0	

Tabel 22. Aantal artikels waarin Tom Boonen zijn misstappen verklaart of verdedigt, opgesplitst per krant (enkel van de artikels uit de tweede onderzoeksweek)

Krijgt Tom Boonen de kans om zijn misstappen te verklaren/verdedigen?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	17	77,3	77,3	77,3
		Ja	5	22,7	22,7	100,0
		Total	22	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	26	76,5	76,5	76,5
		Ja	8	23,5	23,5	100,0
		Total	34	100,0	100,0	

Tabel 23. Aantal artikels waarin de boetedoening van Tom Boonen aanvaard wordt (enkel van de artikels uit de tweede onderzoeksweek)

Wordt die 'boetedoening' aanvaard?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Neen	46	82,1	82,1	82,1
Ja	10	17,9	17,9	100,0
Total	56	100,0	100,0	

Tabel 24. Aantal artikels waarin de boetedoening van Tom Boonen aanvaard wordt, opgesplitst per krant (enkel van de artikels uit de tweede onderzoeksweek)

Wordt die 'boetedoening' aanvaard?

Krant	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid Neen	19	86,4	86,4
	Ja	3	13,6	100,0
	Total	22	100,0	100,0
Het Laatste Nieuws	Valid Neen	27	79,4	79,4
	Ja	7	20,6	100,0
	Total	34	100,0	100,0

Tabel 25. Aantal artikels waarin Tom Boonen een belangrijke overwinning behaalt (enkel van de artikels uit de derde onderzoeksweek)

Behaalt Tom Boonen een belangrijke overwinning?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Neen	11	40,7	40,7	40,7
Ja	16	59,3	59,3	100,0
Total	27	100,0	100,0	

Tabel 26. Aantal artikels waarin Tom Boonen een belangrijke overwinning behaalt, opgesplitst per onderzoeksweek

Behaalt Tom Boonen een belangrijke overwinning?						
Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
OnderzoekswEEK 1	Valid	Neen	10	24,4	24,4	24,4
		Ja	31	75,6	75,6	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 2	Valid	Neen	46	82,1	82,1	82,1
		Ja	10	17,9	17,9	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 3	Valid	Neen	11	40,7	40,7	40,7
		Ja	16	59,3	59,3	100,0
		Total	27	100,0	100,0	

Tabel 27. Aantal artikels waarin Tom Boonen een belangrijke overwinning behaalt, opgesplitst per krant

Behaalt Tom Boonen een belangrijke overwinning?						
Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	29	59,2	59,2	59,2
		Ja	20	40,8	40,8	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	38	50,7	50,7	50,7
		Ja	37	49,3	49,3	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 28. Aantal artikels waarin opnieuw positief bericht wordt over Tom Boonen (enkel van de artikels uit de derde onderzoeksweek)

Berichten de media weer positief over Tom Boonen?					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	11	40,7	40,7	40,7
	Ja	16	59,3	59,3	100,0
	Total	27	100,0	100,0	

Tabel 29. Aantal artikels waarin opnieuw positief bericht wordt over Tom Boonen, opgesplitst per krant (enkel van de artikels uit de derde onderzoekswEEK)

Berichten de media weer positief over Tom Boonen?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	3	37,5	37,5	37,5
		Ja	5	62,5	62,5	100,0
		Total	8	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	8	42,1	42,1	42,1
		Ja	11	57,9	57,9	100,0
		Total	19	100,0	100,0	

Tabel 30. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar de celebrity-status van Tom Boonen

Wordt er verwezen naar de celebrity-status van Tom Boonen?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	90	72,6	72,6	72,6
	Ja	34	27,4	27,4	100,0
	Total	124	100,0	100,0	

Tabel 31. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar de celebrity-status van Tom Boonen, opgesplitst per onderzoekswEEK

Wordt er verwezen naar de celebrity-status van Tom Boonen?

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
OnderzoekswEEK 1	Valid	Neen	28	68,3	68,3	68,3
		Ja	13	31,7	31,7	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 2	Valid	Neen	35	62,5	62,5	62,5
		Ja	21	37,5	37,5	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 3	Valid	Neen	27	100,0	100,0	100,0

Tabel 32. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar de celebrity-status van Tom Boonen, opgesplitst per krant

Wordt er verwezen naar de celebrity-status van Tom Boonen?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	36	73,5	73,5	73,5
		Ja	13	26,5	26,5	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	54	72,0	72,0	72,0
		Ja	21	28,0	28,0	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 33. Aantal artikels waarin gefocust wordt op Tom Boonen als celebrity

Er wordt gefocust op Tom Boonen als celebrity (privéleven)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	90	72,6	72,6	72,6
	Ja	34	27,4	27,4	100,0
Total		124	100,0	100,0	

Tabel 34. Aantal artikels waarin gefocust wordt op Tom Boonen als sportman

Er wordt gefocust op Tom Boonen als sportman (sportieve prestaties)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	23	18,5	18,5	18,5
	Ja	101	81,5	81,5	100,0
Total		124	100,0	100,0	

Tabel 35. Aantal artikels waarin Tom Boonen voorgesteld wordt als een rolmodel

Wordt Tom Boonen voorgesteld als een rolmodel voor de gemeenschap?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	102	82,3	82,3	82,3
	Ja	22	17,7	17,7	100,0
Total		124	100,0	100,0	

Tabel 36. Aantal artikels waarin Tom Boonen voorgesteld wordt als een rolmodel, opgesplitst per onderzoeksweek

Wordt Tom Boonen voorgesteld als een rolmodel voor de gemeenschap?

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Onderzoeksweek 1	Valid	Neen	35	85,4	85,4	85,4
		Ja	6	14,6	14,6	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 2	Valid	Neen	40	71,4	71,4	71,4
		Ja	16	28,6	28,6	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 3	Valid	Neen	27	100,0	100,0	100,0

Tabel 37. Aantal artikels waarin Tom Boonen voorgesteld wordt als een rolmodel, opgesplitst per krant

Wordt Tom Boonen voorgesteld als een rolmodel voor de gemeenschap?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	40	81,6	81,6	81,6
		Ja	9	18,4	18,4	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	62	82,7	82,7	82,7
		Ja	13	17,3	17,3	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 38. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar een leven vol fouten

Wordt er verwezen naar een leven vol fouten? Is er vermelding van zijn voorgaande problemen met de wet? Wordt er gefocust op zijn strafblad?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	62	50,0	50,0	50,0
	Ja	62	50,0	50,0	100,0
	Total	124	100,0	100,0	

Tabel 39. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar een leven vol fouten, opgesplitst per onderzoeksweek

Wordt er verwezen naar een leven vol fouten? Is er vermelding van zijn voorgaande problemen met de wet? Wordt er gefocust op zijn strafblad?

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Onderzoeksweek 1	Valid	Neen	20	48,8	48,8	48,8
		Ja	21	51,2	51,2	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 2	Valid	Neen	19	33,9	33,9	33,9
		Ja	37	66,1	66,1	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 3	Valid	Neen	23	85,2	85,2	85,2
		Ja	4	14,8	14,8	100,0
		Total	27	100,0	100,0	

Tabel 40. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar een leven vol fouten, opgesplitst per krant

Wordt er verwezen naar een leven vol fouten? Is er vermelding van zijn voorgaande problemen met de wet? Wordt er gefocust op zijn strafblad?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	27	55,1	55,1	55,1
		Ja	22	44,9	44,9	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	35	46,7	46,7	46,7
		Ja	40	53,3	53,3	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 41. Aantal artikels waarin Tom Boonen voorgesteld wordt als wild beest of slachtoffer

Wordt Tom Boonen gekarakteriseerd als wild beest? Wordt Tom Boonen voorgesteld als een slachtoffer van zichzelf?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	75	60,5	60,5	60,5
	Ja	49	39,5	39,5	100,0
	Total	124	100,0	100,0	

Tabel 42. Aantal artikels waarin Tom Boonen voorgesteld wordt als wild beest of slachtoffer, opgesplitst per onderzoeksweek

Wordt Tom Boonen gekarakteriseerd als wild beest? Wordt Tom Boonen voorgesteld als een slachtoffer van zichzelf?

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Onderzoeksweek 1	Valid	Neen	33	80,5	80,5	80,5
		Ja	8	19,5	19,5	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 2	Valid	Neen	16	28,6	28,6	28,6
		Ja	40	71,4	71,4	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 3	Valid	Neen	26	96,3	96,3	96,3
		Ja	1	3,7	3,7	100,0
		Total	27	100,0	100,0	

Tabel 43. Aantal artikels waarin Tom Boonen voorgesteld wordt als wild beest of slachtoffer, opgesplitst per krant

Wordt Tom Boonen gekarakteriseerd als wild beest? Wordt Tom Boonen voorgesteld als een slachtoffer van zichzelf?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	28	57,1	57,1	57,1
		Ja	21	42,9	42,9	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	47	62,7	62,7	62,7
		Ja	28	37,3	37,3	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 44. Aantal artikels waarin geanticipeerd wordt op de vernedering van Tom Boonen

Wordt er geanticipeerd op zijn vernedering?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	86	69,4	69,4	69,4
	Ja	38	30,6	30,6	100,0
	Total	124	100,0	100,0	

Tabel 45. Aantal artikels waarin geanticipeerd wordt op de vernedering van Tom Boonen, opgesplitst per onderzoeksweek

Wordt er geanticipeerd op zijn vernedering?

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
OnderzoekswEEK 1	Valid	Neen	38	92,7	92,7	92,7
		Ja	3	7,3	7,3	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 2	Valid	Neen	23	41,1	41,1	41,1
		Ja	33	58,9	58,9	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 3	Valid	Neen	25	92,6	92,6	92,6
		Ja	2	7,4	7,4	100,0
		Total	27	100,0	100,0	

Tabel 46. Aantal artikels waarin geanticipeerd wordt op de vernedering van Tom Boonen, opgesplitst per krant

Wordt er geanticipeerd op zijn vernedering?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	31	63,3	63,3	63,3
		Ja	18	36,7	36,7	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	55	73,3	73,3	73,3
		Ja	20	26,7	26,7	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 47. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar de overgang naar beroemdheid en rijkdom

Wordt er verwezen naar de overgang van eenvoudige afkomst naar beroemdheid en rijkdom? Wordt er verwezen naar de bijzondere status van eliteatleten?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	108	87,1	87,1	87,1
	Ja	16	12,9	12,9	100,0
	Total	124	100,0	100,0	

Tabel 48. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar de overgang naar beroemdheid en rijkdom, opgesplitst per onderzoeksweek

**Wordt er verwezen naar de overgang van eenvoudige afkomst naar beroemdheid en rijkdom?
Wordt er verwezen naar de bijzondere status van eliteatleten?**

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
OnderzoekswEEK 1	Valid	Neen	40	97,6	97,6	97,6
		Ja	1	2,4	2,4	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 2	Valid	Neen	41	73,2	73,2	73,2
		Ja	15	26,8	26,8	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
OnderzoekswEEK 3	Valid	Neen	27	100,0	100,0	100,0

Tabel 49. Aantal artikels waarin verwezen wordt naar de overgang naar beroemdheid en rijkdom, opgesplitst per krant

**Wordt er verwezen naar de overgang van eenvoudige afkomst naar beroemdheid en rijkdom?
Wordt er verwezen naar de bijzondere status van eliteatleten?**

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	46	93,9	93,9	93,9
		Ja	3	6,1	6,1	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	62	82,7	82,7	82,7
		Ja	13	17,3	17,3	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 50. Aantal artikels waarin Tom Boonen voorgesteld wordt als onafgewerkt

Wordt Tom Boonen voorgesteld als 'onafgewerkt'?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	105	84,7	84,7	84,7
	Ja	19	15,3	15,3	100,0
	Total	124	100,0	100,0	

Tabel 51. Aantal artikels waarin Tom Boonen voorgesteld wordt als onafgewerkt , opgesplitst per onderzoeksweek

Wordt Tom Boonen voorgesteld als 'onafgewerkt'?

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Onderzoeksweek 1	Valid	Neen	41	100,0	100,0	100,0
	Valid	Neen	37	66,1	66,1	66,1
		Ja	19	33,9	33,9	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 3	Valid	Neen	27	100,0	100,0	100,0

Tabel 52. Aantal artikels waarin Tom Boonen voorgesteld wordt als onafgewerkt , opgesplitst per krant

Wordt Tom Boonen voorgesteld als 'onafgewerkt'?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	43	87,8	87,8	87,8
	Valid	Ja	6	12,2	12,2	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	62	82,7	82,7	82,7
	Valid	Ja	13	17,3	17,3	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 53. Aantal artikels waarin aangetoond wordt dat de straf terecht is

Wordt er aangetoond dat zijn straf terecht is?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	109	87,9	87,9	87,9
	Ja	15	12,1	12,1	100,0
	Total	124	100,0	100,0	

Tabel 54. Aantal artikels waarin aangetoond wordt dat de straf terecht is, opgesplitst per onderzoeksweek

Wordt er aangetoond dat zijn straf terecht is?

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Onderzoeksweek 1	Valid	Neen	39	95,1	95,1	95,1
		Ja	2	4,9	4,9	100,0
		Total	41	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 2	Valid	Neen	43	76,8	76,8	76,8
		Ja	13	23,2	23,2	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 3	Valid	Neen	27	100,0	100,0	100,0

Tabel 55. Aantal artikels waarin aangetoond wordt dat de straf terecht is, opgesplitst per krant

Wordt er aangetoond dat zijn straf terecht is?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	45	91,8	91,8	91,8
		Ja	4	8,2	8,2	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	64	85,3	85,3	85,3
		Ja	11	14,7	14,7	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 56. Aantal artikels waarin Tom Boonen wordt voorgesteld als omgekeerd rolmodel

Worden de problemen van Tom Boonen voorgesteld als problemen van de samenleving? Is Tom Boonen een 'omgekeerd rolmodel' voor de maatschappij?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	111	89,5	89,5	89,5
	Ja	13	10,5	10,5	100,0
	Total	124	100,0	100,0	

Tabel 57. Aantal artikels waarin Tom Boonen wordt voorgesteld als omgekeerd rolmodel, opgesplitst per onderzoeksweek

Worden de problemen van Tom Boonen voorgesteld als problemen van de samenleving? Is Tom Boonen een 'omgekeerd rolmodel' voor de maatschappij?

Periode			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Onderzoeksweek 1	Valid	Neen	41	100,0	100,0	100,0
Onderzoeksweek 2	Valid	Neen	43	76,8	76,8	76,8
		Ja	13	23,2	23,2	100,0
		Total	56	100,0	100,0	
Onderzoeksweek 3	Valid	Neen	27	100,0	100,0	100,0

Tabel 58. Aantal artikels waarin Tom Boonen wordt voorgesteld als omgekeerd rolmodel, opgesplitst per krant

Worden de problemen van Tom Boonen voorgesteld als problemen van de samenleving? Is Tom Boonen een 'omgekeerd rolmodel' voor de maatschappij?

Krant			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Het Nieuwsblad	Valid	Neen	45	91,8	91,8	91,8
		Ja	4	8,2	8,2	100,0
		Total	49	100,0	100,0	
Het Laatste Nieuws	Valid	Neen	66	88,0	88,0	88,0
		Ja	9	12,0	12,0	100,0
		Total	75	100,0	100,0	

Tabel 59. Aantal artikels met metaforen voor de held

Wordt er gebruik gemaakt van metaforen voor de held?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Neen	39	31,5	31,5	31,5
	Ja	85	68,5	68,5	100,0
	Total	124	100,0	100,0	

Tabel 60. Aantal artikels met metaforen voor de bedrieger/zondebok

Wordt er gebruik gemaakt van metaforen voor de bedrieger/zondebok

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Neen	75	60,5	60,5	60,5
Ja	49	39,5	39,5	100,0
Total	124	100,0	100,0	

Tabel 61. Aantal artikels met metaforen voor de held, opgesplitst per onderzoeksweek

Wordt er gebruik gemaakt van metaforen voor de held?

Periode	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Onderzoeksweek 1	Valid Neen	13	31,7	31,7
	Ja	28	68,3	100,0
	Total	41	100,0	100,0
Onderzoeksweek 2	Valid Neen	22	39,3	39,3
	Ja	34	60,7	100,0
	Total	56	100,0	100,0
Onderzoeksweek 3	Valid Neen	4	14,8	14,8
	Ja	23	85,2	100,0
	Total	27	100,0	100,0

Tabel 62. Aantal artikels met metaforen voor de bedrieger/zondebok, opgesplitst per onderzoeksweek

Wordt er gebruik gemaakt van metaforen voor de bedrieger/zondebok

Periode	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Onderzoeksweek 1	Valid Neen	37	90,2	90,2
	Ja	4	9,8	100,0
	Total	41	100,0	100,0
Onderzoeksweek 2	Valid Neen	13	23,2	23,2
	Ja	43	76,8	100,0
	Total	56	100,0	100,0
Onderzoeksweek 3	Valid Neen	25	92,6	92,6
	Ja	2	7,4	100,0
	Total	27	100,0	100,0

BIJLAGE 2: GRAFIEKEN

Fig. 1: Wordt er verwezen naar een leven vol fouten? Is er vermelding van zijn voorgaande problemen met de wet? Wordt er gefocust op zijn strafblad?

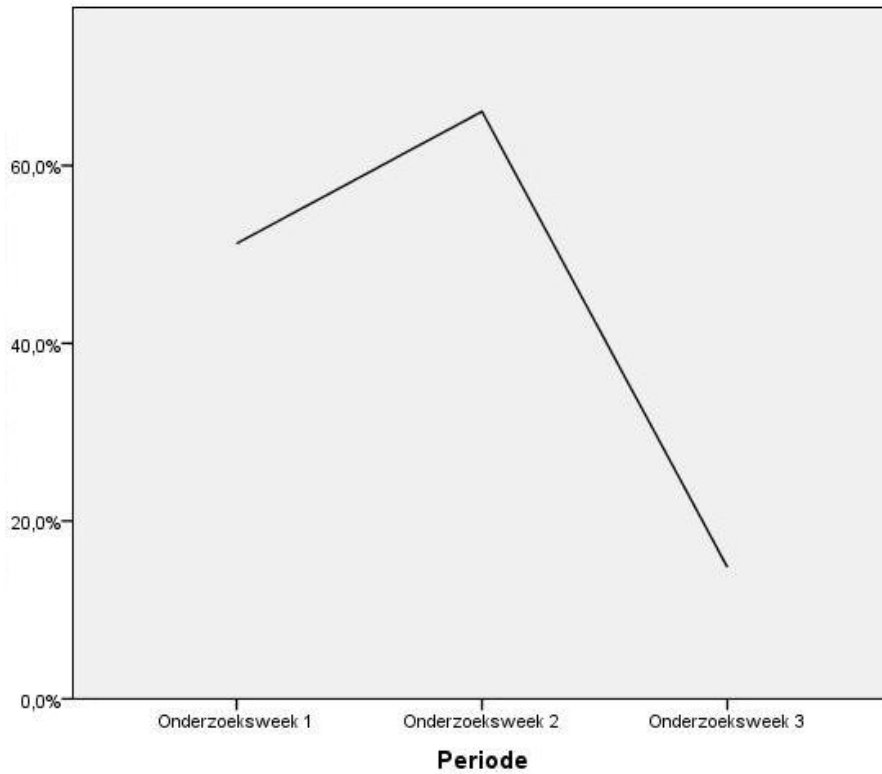

Fig. 2: Wordt Tom Boonen gekarakteriseerd als wild beest? Wordt Tom Boonen voorgesteld als een slachtoffer van zichzelf?

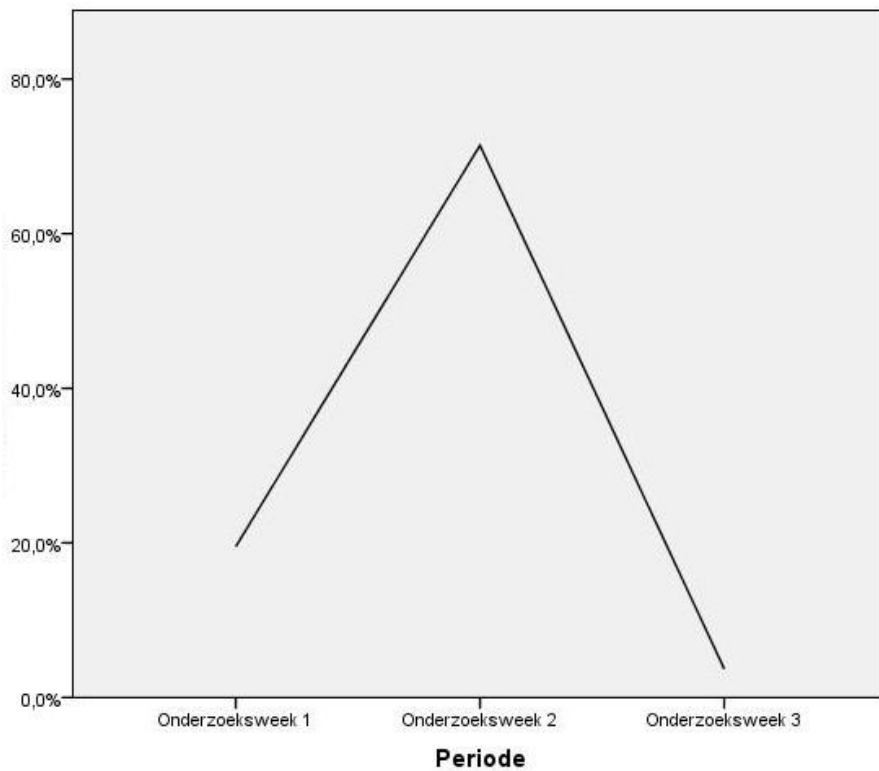

Fig. 3: Wordt er geanticieerd op zijn vernedering?

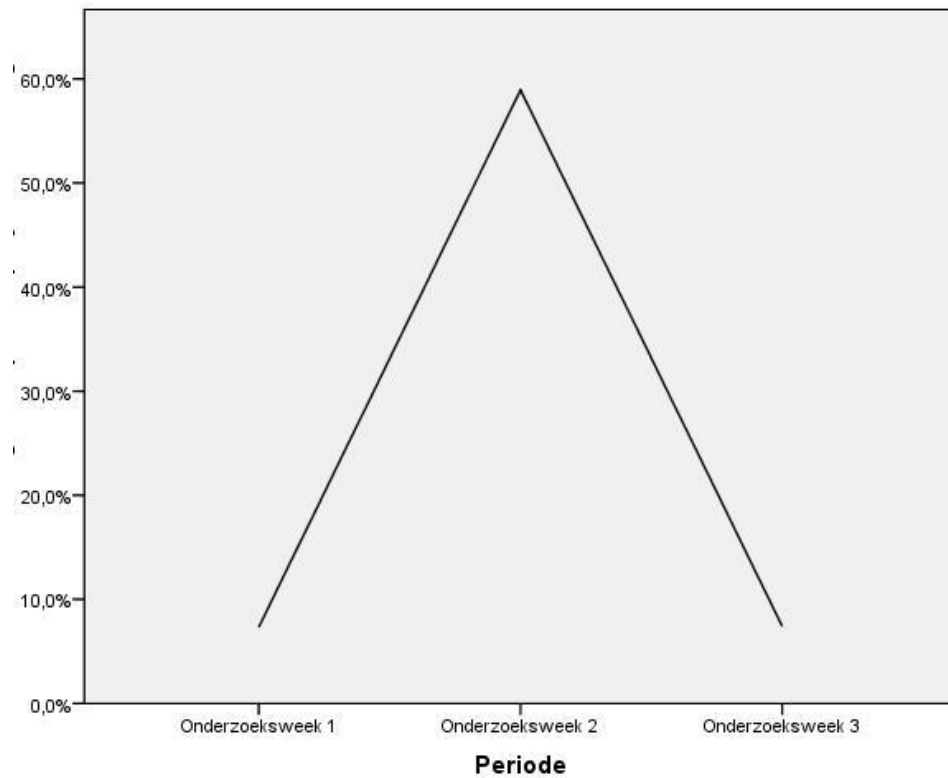

Fig. 4: Wordt er verwezen naar de overgang van eenvoudige afkomst naar beroemdheid en rijkdom? Wordt er verwezen naar de bijzondere status van eliteatleten?

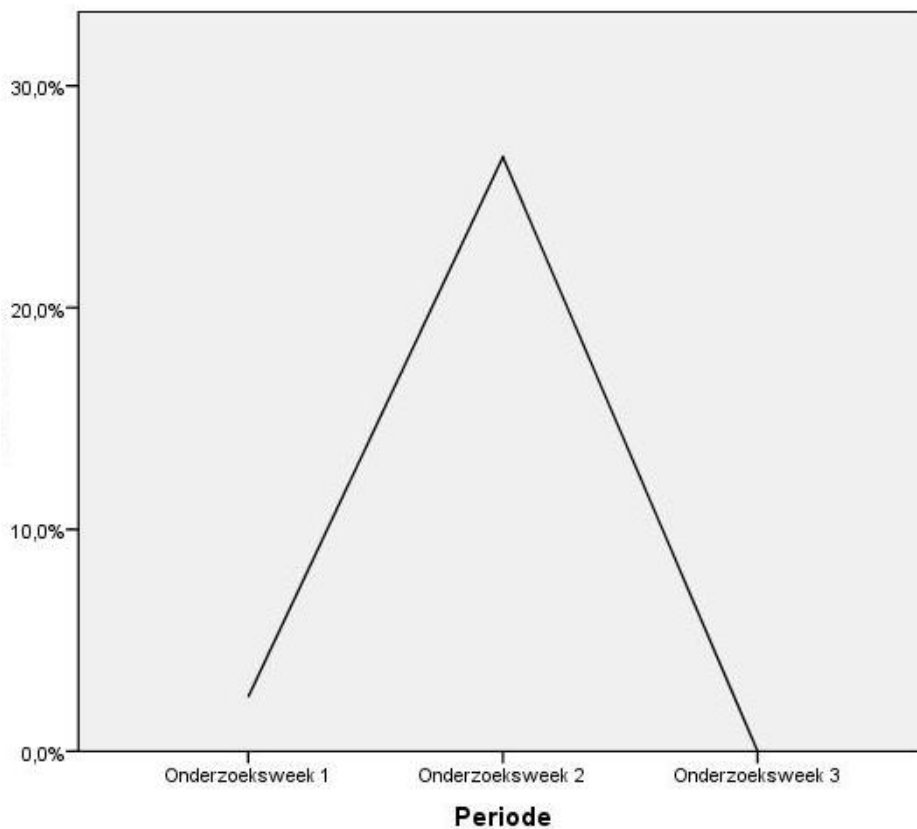

Fig. 5: Wordt Tom Boonen voorgesteld als 'onafgewerkt'?

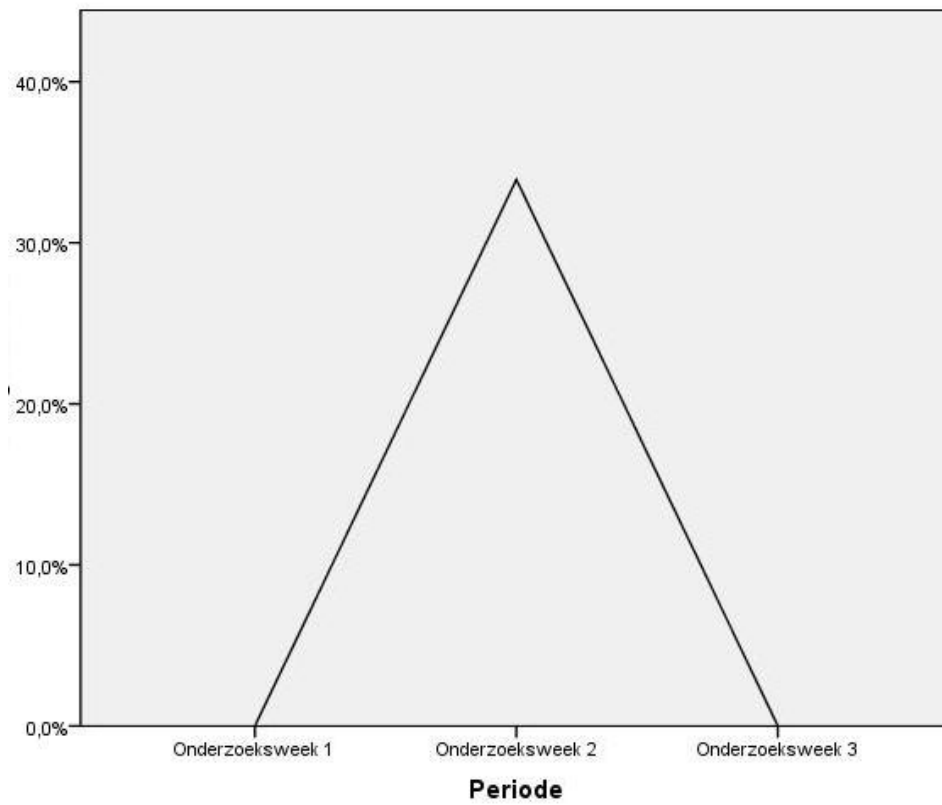
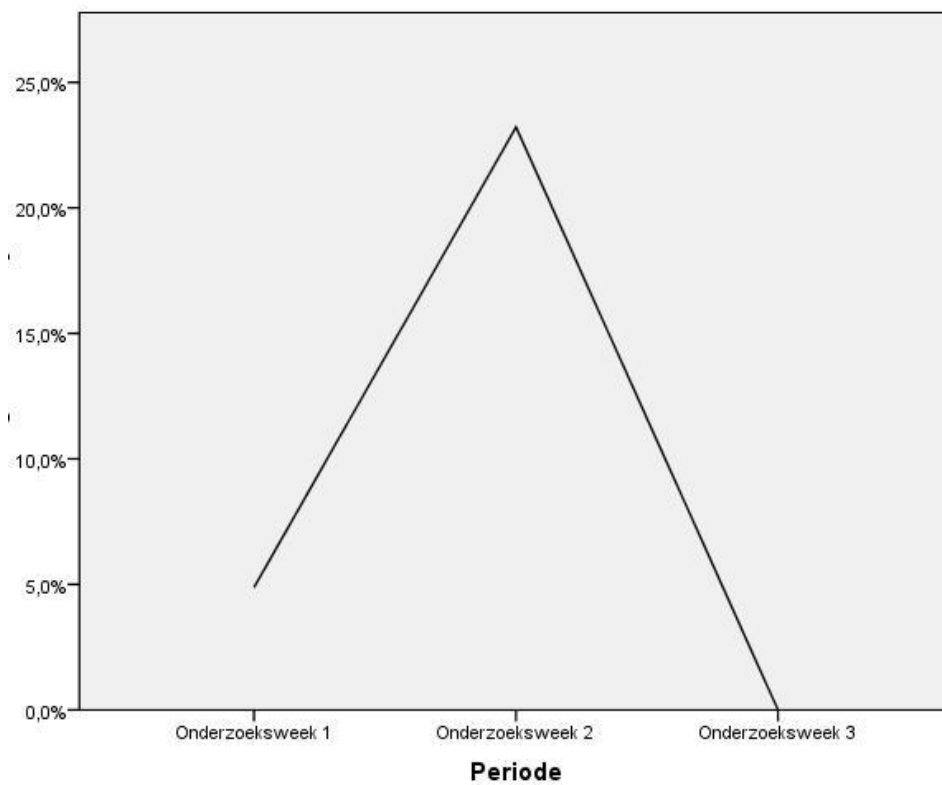
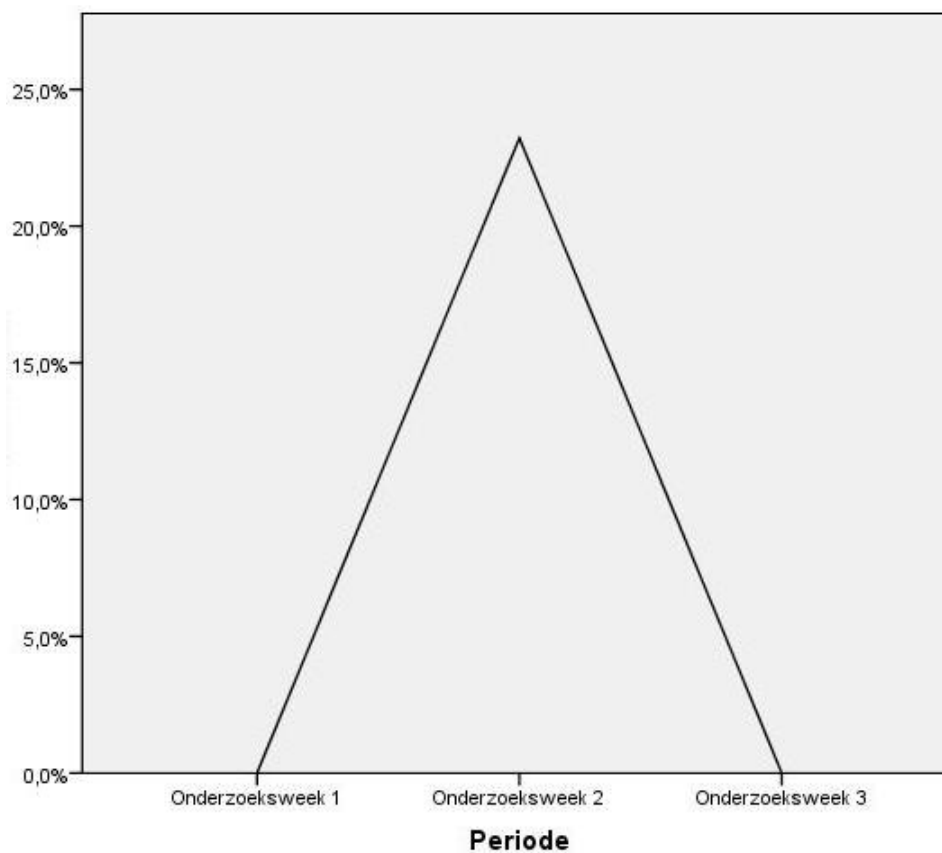

Fig. 6: Wordt er aangetoond dat zijn straf terecht is?

**Fig. 7: Worden de problemen van Tom Boonen voorgesteld als problemen van de samenleving?
Is Tom Boonen een ‘omgekeerd rolmodel’ voor de maatschappij?**

BIJLAGE 3: CODEERFORMULIER

Artikel no.: Aantal woorden:
Krant: Datum: Pagina:
Titel:
Onder- / boventitel:
Auteur:

DE HELD

1. Wordt er verwezen naar een ‘nederige’ afkomst? Wordt er op de achtergrond van Tom Boonen ingegaan?

Ja - Nee

- Afkomstig uit een kleine gemeente
- Afkomstig uit een eenvoudige familie
- Relatie met een ‘gewone’ jeugdvriendin
- Begonnen als helper van andere renners
- Begonnen bij een kleine ploeg
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

2. Belichaamt Tom Boonen sociale waarden? Worden bepaalde positieve eigenschappen in de verf gezet?

Ja - Nee

- Hard werken
- Fysieke/mentale kracht
- Doorzettingsvermogen
- Wilskracht
- Teamspeler
- Genereus
- Medelevend

Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

3. Wordt er verwezen naar een queeste? Heeft Tom Boonen de opdracht om iets groots, speciaals, uitzonderlijks te verwezenlijken?

Ja - Nee

- Bijzondere prestaties leveren:
 - Derde keer Ronde van Vlaanderen
 - Tweede keer Parijs-Roubaix
 - Derde keer Parijs-Roubaix
 - Eerste keer Milaan-San Remo
 - Groene trui in de Ronde van Frankrijk
 - Andere
- Verwijzingen naar legendarische voorgangers:
 - Museeuw
 - Van Petegem
 - De Vlaeminck
 - Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

4. Ondergaat Tom Boonen beproevingen? Wordt er verwezen naar obstakels die het succes in de weg kunnen staan?

Ja - Nee

- Drugs
- Alcohol

- Doping
- Roekeloos rijgedrag
- Relatiebreuk
- Korte relatie met 16 jarige
- Verhuis naar Monaco
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

5. Behaalt Tom Boonen een belangrijke overwinning?

Ja - Nee

- Tweede keer Parijs-Roubaix
- Derde keer Parijs-Roubaix
- Overwinning op drugs, alcohol, doping
- Overwinning van persoonlijke problemen (rijgedrag, relaties, verhuis)
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

6. Krijgt Tom Boonen de kans om zijn misstappen te verklaren/verdedigen?

Ja - Nee

- Tom Boonen verklaart/verdedigt zijn misstappen
- Tom Boonen vraagt vergiffenis voor zijn fouten
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

7. Wordt die ‘boetedoening’ aanvaard?

Ja - Nee

- De ‘boetedoening’ van Tom Boonen wordt aanvaard
- Vermelding van de opschorting van straf door de raadkamer
- Hij is al genoeg gestraft
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

8. Berichten de media weer positief over Tom Boonen?

Ja - Nee

- Zijn prestaties worden vergeleken met andere wielerslegendes
- Hereniging met vriendin Lore
- Verhuist terug naar België
- Wint terug wedstrijden
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

9. Wordt er verwezen naar de celebrity-status van Tom Boonen?

Ja - Nee

- Tom Boonen wordt letterlijk als beroemdheid of BV benoemd
- Er wordt gefocust op het privéleven van Tom Boonen
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

- Er wordt gefocust op Tom Boonen als celebrity (privéleven)
- Er wordt gefocust op Tom Boonen als sportman (sportieve prestaties)

10. Wordt Tom Boonen voorgesteld als een rolmodel voor de gemeenschap?

Ja - Nee

- We kunnen lessen trekken uit zijn verhaal
- Er wordt op de voorbeeldfunctie van Tom Boonen gefocust
- Zijn mening telt binnen maatschappelijke debatten
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

DE BEDRIEGER/ZONDEBOK

11. Wordt er verwezen naar een leven vol fouten? Is er vermelding van zijn voorgaande problemen met de wet? Wordt er gefocust op zijn strafblad?

Ja - Nee

- Er wordt ingegaan op eerdere misstappen
- Er wordt een opsomming gegeven van alle aanvaringen met de wet
- Er wordt gefocust op een gepaste bestraffing
- Er wordt over Tom Boonen gesproken in termen van misdaad en misdadiger
- Zijn prestaties worden in vraag gesteld
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

12. Wordt Tom Boonen gekarakteriseerd als wild beest? Wordt Tom Boonen voorgesteld als een slachtoffer van zichzelf?

Ja - Nee

- Er wordt bericht over Tom Boonen als dom en naïef
- De impact van zijn daden op zijn omgeving wordt beschreven (lijden van familie, partner...)
- Er wordt ingegaan op negatieve eigenschappen (geen eigen wil, geen zelfcontrole, zelfvernietiging, impulsiviteit...)
- Het gebrek aan regels en omkadering wordt benadrukt
- Er wordt melding gemaakt van eventuele omstandigheden waarvan Tom Boonen het slachtoffer is
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

13. Wordt er geanticipeerd op zijn vernedering?

Ja - Nee

- Gerechtelijke straf (gevangenis, boete...)
- Vertrouwen van de fans verloren

- Sportieve sancties (geen deelname aan de Ronde van Frankrijk, Ronde van Zwitserland...)
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

14. Wordt er verwezen naar de overgang van eenvoudige afkomst naar beroemdheid en rijkdom? Wordt er verwezen naar de bijzondere status van eliteatleten?

Ja - Nee

- Het bekend zijn wordt aangehaald als reden voor de misstappen (hij kan niet omgaan met beroemdheid, hij denkt dat de regels voor hem niet gelden)
- Zijn status als atleet wordt aangehaald als reden voor de fouten
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

15. Wordt Tom Boonen voorgesteld als ‘onafgewerkt’?

Ja - Nee

- Hij is nog niet ‘volwassen’
- Hij moest beter begeleid worden
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

16. Wordt er aangetoond dat zijn straf terecht is?

Ja - Nee

- Er wordt gebruik gemaakt van ironische contrasten
- Tom Boonen wordt voorgesteld in onlogische omstandigheden
- Tom Boonen wordt geridiculiseerd
- Er wordt gewaarschuwd voor zij die dezelfde weg opgaan
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

17. Worden de problemen van Tom Boonen voorgesteld als problemen van de samenleving? Is Tom Boonen een ‘omgekeerd rolmodel’ voor de maatschappij?

Ja - Nee

- Verkeersovertredingen
- Drugs
- Doping
- Alcohol
- Onstabiel liefdesleven
- Bandeloos gedrag
- Tom Boonen wordt bijna letterlijk een omgekeerd voorbeeld genoemd
- Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst

METAFOREN

18. Wordt er gebruik gemaakt van metaforen?

- Metaforen voor de held:
 - Held
 - God, goddelijk
 - Legende, legendarisch
 - Tornado Tom
 - Leeuw
 - Historisch
 - Kampioen
 - Kanon
 - Generaal
 - Kopman
 - Andere
- Metaforen voor de zondebok/bedrieger:
 - Zondebok
 - Bedrieger
 - Wildeman
 - Losbandig
 - Ongecontroleerd
 - Andere

In de titel of de inleiding? Titel - Inleiding - Tekst